

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII

Tamara CAZACU, Liliana NICOLAESCU-ONOFREI, Zinaida TĂRIȚĂ

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Manual
pentru clasa a **IV**-a,
instituțiile cu predare
în limbile minorităților
naționale

CARTIER

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII

Tamara CAZACU, Liliana NICOLAESCU-ONOFREI, Zinaida TĂRÎȚĂ

Limba și literatura română

Manual pentru clasa a IV-a,
instituțiile cu predare
în limbile minorităților naționale

Ediția a V-a, actualizată

CARTIER
e d u c a ț i o n a l

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Manualul școlar a fost elaborat în conformitate cu prevederile Curriculumului la disciplină, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018. Manualul a fost aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 892 din 26 august 2020, ca urmare a evaluării calității metodelor științifice.

Comisia de evaluare:

Lora Girleanu (coordonator), grad didactic superior, Liceul Teoretic „Alecu Russo”, Chișinău
Diana Scutelnic, grad didactic doi, Liceul Teoretic „Antioh Cantemir”, Chișinău
Natalia Postolachi, grad didactic doi, IP Liceul Teoretic „Petru Movilă”, Chișinău
Nina Butucel, grad didactic unu, Liceul Teoretic „Matei Basarab”, Chișinău
Natalia Jorina, grad didactic doi, Liceul Teoretic „Mihail Lomonosov”, Chișinău

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
cartier.md

Colecția Cartier educațional este coordonată de Viorica Goraș-Postică

Editor: Gheorghe Erizanu

Credit fotografic: Cartier, Punkt, Corel Stock Photo Library

Ilustrații: Vitalie Coroban

Lector: Lucia Țurcanu

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehnoredactare: Vasile Țugui, Marina Darii

Prepress: Editura Cartier

Tipărit la Combinatul Poligrafic

Tamara Cazacu, Liliana Nicolaescu-Onofrei, Zinaida Tăriță

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ. MANUAL PENTRU CLASA A IV-A,
INSTITUȚIILE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Ediția a V-a, revăzută și adăugită, august 2020

© 2020, 2017, 2013, 2004, 1999, Editura Cartier pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.

Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Cazacu, Tamara.

Limba și literatura română: Manual pentru clasa a 4-a, instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale / Tamara Cazacu, Liliana Nicolaescu-Onofrei, Zinaida Tăriță; comisia de evaluare: Lora Girleanu [et al.]; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. – Ed. a 5-a, actualizată. – [Chișinău]: Cartier, 2020 (Combinatul Poligrafic). – 176 p.: il. color, tab. – (Cartier educațional / colecția coordonată de Viorica Goraș-Postică, ISBN 978-9975-79-896-9).

Proprietate a Min. Educației, Culturii și Cercet. al Rep. Moldova. – 9497 ex.

ISBN 978-9975-86-448-0

811.135.1'243+821.135.1.09(075.3)

C 32

(Denumirea instituției de învățământ)

Acest manual a fost folosit:

Anul de folosire	Numele, prenumele elevului	Anul de studii	Starea manualului	
			La primire	La returnare

- Dirigințele clasei verifică dacă numele, prenumele elevului sunt scrise corect.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări în manual.
- Aspectul manualului (la primire și la returnare) se va aprecia cu unul dintre următorii termeni: **nou, bun, satisfăcător, nesatisfăcător.**

LIMBA NOASTRĂ

Versuri de Alexei MATEEVICI

Muzica de Alexandru CRISTEA

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,
Un şirag de piatră rară
Pe moşie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam ce, fără veste,
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i frunză verde,
Zbuciumul din codrii veşnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeşnici.

Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii,
Care-o plâng şi care-o cântă
Pe la vatra lor ţăranii.

Răsări-va o comoară
În adâncuri înfundată,
Un şirag de piatră rară
Pe moşie revărsată.

SEMNIFICAȚIILE RUBRICILOR

Tipul de activitate indicat de rubrici

Citește!

Folosește-ți cunoștințele!

Pronunță!

Dialoghează!

Observă!

Amintește-ți!

Compară!

Imaginează-ți!

*Răspunde
la întrebări!*

Intră în rol!

Întreabă!

Concurs

Completează!

COPILUL ÎN FAMILIE

Copilul despre sine și familie

- Cine suntem?
Ce preferințe avem?
- Calități
- Relații de familie

Viață sănătoasă

- Starea sănătății
și igiena personală
- La medic
- Activități de odihnă
cu familia
- Sportul

Sărbători și tradiții în familie

- S-a născut un om!

COPILUL ÎN FAMILIE

Copilul despre sine și familie

Cine suntem? Ce preferințe avem?

1. Citește. Pronunță corect sunetele [d], [t].

a par t icipa	t imp	(cu) t ine	Sued i a
cunoș t ințe	prie t en	int e rnațional	mod e l
povest e	localitat e	art e	d ialog
d iferite	d in	med i e	d esen

2. Formează îmbinări de cuvinte, apoi propoziții. Folosește și imaginile de mai jos.

A participa **la** < festival
...
...

Concurs **de** < pictură
...
...

Tabără **de** < odihnă
...
...

3. Citește textul. Cine este Sandu? Ce preferințe are?

Salut! Sunt Sandu Petrescu. Am zece ani. Sunt din Republica Moldova. Sunt elev în clasa a patra la Gimnaziul nr. 3 din Cahul. Am multe preferințe. Îmi place să călătoresc și să fotografiez locuri frumoase. Dar cel mai mult îmi place să pictez. De două ori pe săptămână, după lecțiile de la gimnaziu, merg la Școala de Arte Plastice. Anul trecut am participat la concursul național de pictură „Lumea copiilor” și am luat Marele Premiu. Vara am fost la tabăra internațională de pictură din orașul Skopje, Macedonia. Acolo mi-am făcut mulți prieteni din diferite țări. Acum primesc multe scrisori de la ei.

preferințe – увлечения;
хобби

Școala de Arte Plastice –
художественная школа
am participat – участвовал
pictură – живопись

tabără (internațională) –
(международный) лагерь

mi-am făcut – aici: приобрёл

diferite – разные

scrisoare – письмо

4. Răspunde la întrebări.

Cine e Sandu? La ce concurs a participat el? Unde a fost Sandu vara? Ce primește Sandu de la prietenii săi?

5. Completează fișa personală a lui Sandu. Utilizează informații din text.

Numele _____
Prenumele _____
Vârsta _____
Clasa _____
Școala _____
Localitatea _____
Cetățenia _____

Numele – фамилия
Prenumele – имя
Vârsta – возраст
Localitatea – местожительство
Cetățenia – гражданство

6. Povestește despre prietenii lui Sandu folosind informațiile de mai jos.

*Model: Acesta/aceasta este El/ea are
El/ea învață în Este din ... etc.*

Numele: Budiene
Prenumele: Egle
Vârsta: 12 ani
Clasa: a VI-a
Școala: Nr. 68
Localitatea: Vilnius
Cetățenia: Lituania

Numele: Șevciuk
Prenumele: Mâkola
Vârsta: 11 ani
Clasa: a V-a
Liceul: „T.H. Șevcenko”
Localitatea: Kiev
Cetățenia: Ucraina

Numele: Dworska
Prenumele: Beata
Vârsta: 10 ani
Clasa: a IV-a
Școala: Nr. 130
Localitatea: Varșovia
Cetățenia: Polonia

7. Citește atent informațiile. Povestește apoi despre tine după modelul care ți-a plăcut mai mult.

Model:

- Numele _____
- Prenumele _____
- Data nașterii _____
- Cetățenia _____
- Adresa _____
- Localitatea _____
- Ocupația: (elev) _____
 - clasa _____
 - școala _____
 - preferințele _____

REȚINE!

Timpul prezent

A afla

Eu aflu	Noi aflăm
Tu afli	Voi aflați
El, ea află	Ei, ele află

A. Sunt Maria Rostova. Sunt din Rusia, din orașul Ekaterinburg. Stau pe strada Gogol, numărul 17, apartamentul 30. Ziua mea de naștere este la 12 ianuarie. Sunt elevă în clasa a III-a la Școala nr. 15. Îmi place mult muzica. Știu să cânt la pian.

B. Mă numesc Jennifer Keats și locuiesc în Anglia, în or. Oxford. Sunt în clasa a IV-a la Școala Primară „Sfânta Maria”. M-am născut la 26 noiembrie 20.. . Familia mea locuiește pe strada Trinity, nr. 7. Îmi place să citesc povești și istorioare interesante.

C. (Pe mine) mă cheamă Hannes Voolma. M-am născut la 4 martie 20.., în orașul Tallinn, capitala Estoniei. Acum locuiesc în același oraș, pe strada Libertății, nr. 120, ap. 101. Îmi place mult sportul, în special tenisul de masă.

D. Numele meu este Dragoș Blănaru. Învăț în clasa a VI-a la Școala gimnazială nr. 9 din Ploiești, România. M-am născut la 18 iunie 20.. . Preferințele mele sunt pictura și muzica rock. Adresa mea: str. Nufărului, nr. 109, bloc A, ap. 19.

8. Completează în caiet fișa ta personală, după modelul de la exercițiul 7.

9. Află informația necesară pentru fișa personală a colegului tău. Folosește întrebările:

- Cum te cheamă? (Cum te numești? Cine ești tu?)
- Când e ziua ta de naștere? (Când te-ai născut?)
- Care e adresa ta?/Unde locuiești?
- Ce preferințe ai?

10. Prezintă-l/prezintă-o clasei pe colegul tău/colega ta folosind fișa completată.

11. Completează cu verbul **a locui**.

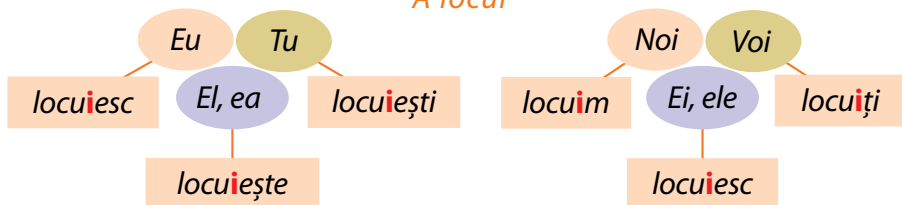
Eu ... la Chișinău. Egle ... la Vilnius. Mâkola ... la Kiev.

Beata ... în Polonia. Hristo și părinții săi ... în Bulgaria. Tu unde ...

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

A locui

12. Să presupunem că vrei să corespunzi cu cineva dintre copiii care au scris la revista „Noi”. Ce întrebări vei adresa fiecăruia dintre ei?

12.1. În ce limbă crezi că ai corespunzi cu fiecare dintre cei patru copii?

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Eu sunt *român* – vorbesc *românește*, vorbesc *româna*
 Tu ești *rus* – vorbești *rusește*, vorbești *rusa*
 El este *englez* – vorbește *englezește*, vorbește *engleza*

13. Folosind modelele de la pag. 8, ex. 7, alcătuieste fișa personală pentru:

*Model: Eu sunt Pasha Parfeni/Natalia Barbu.
Sunt din Republica Moldova.
Îmi place să cânt.*

14. Alcătuiți în echipe fișa personală pentru:

- a) școala voastră;
- b) satul/orașul vostru;
- c) clasa voastră;
- d) un copac din curtea școlii.

*Model: Denumirea: stejar
Vârsta: 200 de ani
Patria: Soroca
Preferințe: aer curat, apă, soare*

15. Completează fișele. Care este fișa lui Guguță? Dar a lui Pinocchio? A Sirenei? A lui Petrușka?

1

Numele: ...
Prenumele: ...
Vârsta: ...
Cetățenia: Republica Moldova
Preferințe: Să-i ajut pe toți.

2

Numele: ...
Prenumele: ...
Vârsta: ...
Cetățenia: Rusia
Preferințe: Să râd de cei răi și leneși.

3

Numele: ...
Prenumele: ...
Vârsta: ...
Cetățenia: Danemarca
Preferințe: Să salvez din mare un prinț.

4

Numele: ...
Prenumele: ...
Vârsta: ...
Cetățenia: Italia
Preferințe: Să-mi bag nasul lung unde nu-mi fierbe oala.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Mie mi-ar plăcea să învăț limba germană.

Ție ți-ar plăcea să poți croșeta?

Lui/Ei i-ar plăcea să facă sport.

Nouă ne-ar plăcea să jucăm polo.

Vouă v-ar plăcea să studiați istoria?

Lor le-ar plăcea să cânte în cor.

16. Completează în caiet fișa preferințelor:

FIȘA PREFERINȚELOR

a) Culoarea mea preferată este ...

b) Mâncarea mea preferată este ...

c) Băutura mea preferată este ...

d) Povestea mea preferată este ...

e) Filmul meu preferat este ...

f) Ocupația mea preferată este ...

17. Discută cu cel puțin trei colegi. Ce preferințe comune aveți?

18. Descrie în 4-5 propoziții ocupația ta preferată/un hobby pe care îl ai. Cât timp acorzi acestei ocupații? Ce și cum faci? De ce îți place?

Copilul despre sine și familie

Calități

1. Citește îmbinările de cuvinte. Pronunță corect sunetul [î]. Alcătuieste propoziții, folosind îmbinările și imaginea de mai jos.

Bătrân **î**nțelept, tână**â**ră deșteaptă, babă zgâ**â**rcită,
fată țâ**â**fnoasă, om m**â**ndru.

2. Formează îmbinări de cuvinte, apoi propoziții.

- Model:**
- Copac înalt – copac mai înalt – cel mai înalt copac – Cel mai înalt copac din curtea școlii este un brad.
 - Elevă harnică – elevă mai harnică – cea mai harnică elevă – Cea mai harnică elevă este Ana-Maria.

scund
harnic
modest
trist

leneș
deștept
zgârcit
ascultător

scundă
harnică
modestă
tristă

leneșă
deșteaptă
zgârcită
ascultătoare

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Sinonime

ascultător – cuminte

rău la inimă – răutăcios

țâfnos – mofturos

bun la inimă – generos

3. Citește fragmentul. Despre câte fete se vorbește în poveste?

Erau odată un moșneag și o babă. Și moșneagul avea o fată, și baba avea o fată. Fata babei era slută, leneșă, țăfnoasă și rea la inimă. Dar, pentru că era fata mamei, se alinta, lăsând tot lucrul greu pentru fata moșneagului. Fata moșneagului însă era frumoasă, harnică, deșteaptă, ascultătoare și bună la inimă. Dumnezeu a împodobit-o cu toate darurile cele bune și frumoase. Fata babei cea vicleană și mama ei cea zgârcită o obișnuiau pe fata moșneagului, dar ea era răbdătoare și tăcea.

(După Ion Creangă)

slută – sin.: urâtă	a împodobi – aici: одарить
leneșă – ant.: harnică	zgârcită – жадная
țăfnoasă – капризная	vicleană – sin.: хитрая
se alinta – aici: капризничала	deșteaptă – умная
ascultătoare – послушная	răbdătoare – терпеливая

4. Cum se numește această poveste? Cine e autorul ei? Când a trăit el? Ce a mai scris?

5. Găsește în text și citește cuvintele care arată cum era:

- fata babei; • fata moșneagului.

6. Cu cine dintre cele două personaje ai vrea să fii prieten? De ce?

7. Ce sfat îi dai moșneagului? Dar babei?

8. Cunoști și alți eroi de poveste care seamănă cu fata babei? Cum sunt ei?

9. Cunoști eroi/persoane care să semene cu fata moșneagului? Descrie-i.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Înfățișarea

Cum arată? Cum este?

Este scund, înalt, tânăr,
bătrân, blond, brunet, simpatic,
vesel, trist, curat, murdar etc.

Caracterul

Cum este?

Este harnic, leneș, atent,
deștept, ascultător, zgârcit,
viclean, răbdător, timid etc.

10. Selectează din textul poveștii și plasează în tabel cuvintele care le caracterizează pe fata moșneagului și pe fata babei.

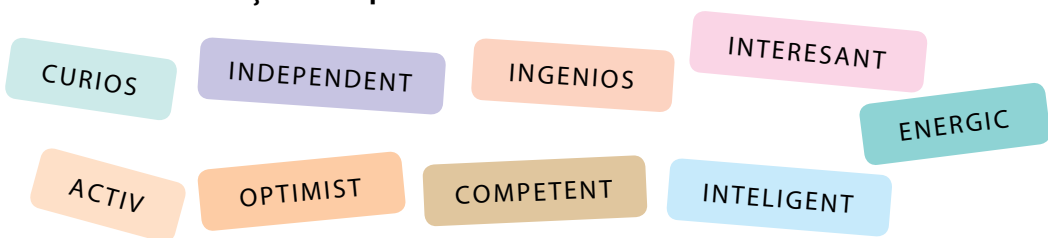
Persoana	Înfățișarea	Caracterul
...	...	...

10.1. Povestește despre una dintre ele.

11. Enumeră calitățile pe care le prețuiești la oameni. Povestește despre o persoană.

12. Conversați: ce calități trebuie să aibă un elev bun; ce calități trebuie să aibă un învățător/un profesor modern.

12.1. Concurs pe echipe.

Echipa A: descrie caracterul unui coleg, dar nu-l numește.

Echipa B: ghicește persoana descrisă de echipa A.

12.2. Concurs pe echipe.

Echipa A: descrie caracterul unui personaj bine-cunoscut din poveste.

Echipa B: ghicește personajul descris.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

atent – **ne**atent

politicos – **ne**politicos

13. Găsește antonimele pentru cuvintele date. Alcătuiește propoziții cu unele perechi de antonime.

Model: Fata babei este zgârcită, iar fata moșneagului este generoasă.

A) înalt
tânăr
frumos
vesel
harnic
subțire

B) atent
ascultător
răbdător
educat
politicos
fericit

14. Completează tabelul în caiet. Marchează prin semnul „✓” calitățile unui prieten/unei prietene și exteriorul lui/ei. Povestește apoi despre el/ea.

	Foarte important	Important	Neimportant
Bunătatea			
Culoarea părului			
Atenția			
Culoarea ochilor			
Ajutorul prietenesc			
Forma feței			

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Formule pentru argumentarea opiniei

(аргументировать мнение):

eu consider că ...	я считаю, что ...
eu cred că ...	я думаю, что ...
după părerea mea ...	по моему мнению, ...
în opinia mea ...	
..., deoarece ...	..., потому что ...
..., fiindcă ...	

15. Privește atent imaginile de mai jos. Încearcă să determini caracterele celor cinci membri ai familiei Ursu.

Model: Eu cred că bunica Agafia este ..., ... și ..., deoarece ...

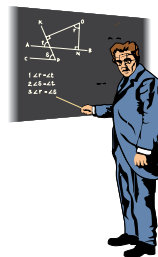
IONEL ȘI AGAFIA

ELENA

DAN

OCTAVIAN

16. Construiește comparații, apoi povestește despre una dintre persoanele de mai sus sau despre altele cunoscute.

Harnic ca o

Bun ca

caldă.

Viclean ca o

Frumoasă ca o

17. Completează în caiet tabelul de mai jos, apoi povestește (la alegere).

					
Cum arată?	plinuț ...				
Cum este?				curioasă ...	

18. Citește/ascultă povestea. Când a primit Bogdanka bucata de pâine?

POVESTE BULGARĂ

A fost odată un bărbat și o femeie, care aveau o singură fată. Fata era foarte frumoasă. Părinții o alintau și ea ziulica întreagă nu făcea nimic.

Când s-a măritat, a plecat la casa soțului ei. Familia soțului era mare: afară de părinți, avea încă doi frați cu soțiile lor. Lucrau toți. Numai nora cea tânără, Bogdanka, nu făcea nimic, nimic.

La prânz, când toată lumea s-a adunat la masă, tata-socrul a împărțit pâine fiecăruia, dar Bogdankăi nu i-a dat.

— Când un om nu lucrează, el nu are poftă de mâncare.

Seara, la cină, s-a întâmplat exact ca la prânz. Bogdanka nu a primit nimic. S-a culcat Bogdanka, dar nu putea să doarmă, fiindcă îi era foame. Dimineața devreme, ea s-a sculat prima și s-a apucat imediat de lucru. La micul dejun, tata-socrul i-a întins bucata cea mai mare de pâine:

— Ține, Bogdanka, ai meritat-o!

a alinta – баловать
 s-a măritat – s-a căsătorit
 afară de – кроме
 noră – soția fiului
 s-au adunat – собрались

îi era foame – voia să mănânce
 a merita – заслужить
 i-a întins – i-a dat
 s-a apucat de lucru –
 a început să lucreze

19. Concurs. Câștigă echipa cea mai ingenioasă!

19.1. Expuneți-vă opinia în câteva fraze.

- a) Cine era Bogdanka? b) Cum credeți, ce a înțeles Bogdanka?
 c) De ce nu putea dormi nora (невестка)? d) Ce se va întâmpla
 cu Bogdanka mai departe?

19.2. Faceți portretul **fizic** al Bogdankăi.

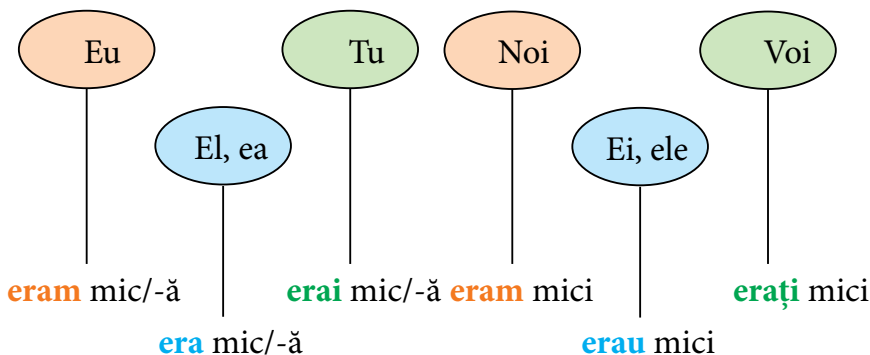
19.3. Descrieți caracterul Bogdankăi.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

IMPERFECTUL: (ce făceam? – что делал?) *a fi*

Acum 5 ani

20. Completează propozițiile cu verbul **a fi** la timpul trecut (imperfect, ce făceam?).

- 1) Bogdanka ... frumoasă, dar ... foarte leneșă. 2) Părinții ei, probabil, nu ... prea atenți. 3) Când eu și fratele meu ... mici, părinții ne rugau să-i ajutăm puțin. 4) Cum erai tu când ... mic? 5) În tinerețe, bunica mea ... foarte frumoasă. 6) Cum ... voi cu un an în urmă? 7) Cum ... prietenii tăi în copilărie?

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

IMPERFECTUL: (ce făceam? – что делал?) *a avea; a face; a lucra*

Eu	Tu	Noi	Voi
ave ^{ea} m făce ^{ea} m lucr ^a m	ave ^{ai} făce ^{ai} lucr ^{ai}	ave ^{am} făce ^{am} lucr ^{am}	ave ^{ați} făce ^{ați} lucr ^{ați}
El, ea		Ei, ele	
ave ^a făce ^a lucr ^a		ave ^{au} făce ^{au} lucr ^{au}	

21. Găsește în textul poveștii bulgare formele verbelor **a avea, a face, a lucra**. Alcătuește propoziții cu aceste forme. Folosește tabelul de mai sus.

*Model: Bunicii mei **aveau** o livadă cu mulți cireși.*

22. Citește propozițiile. Completează-le cu verbele **a fi, a avea, a lucra, a face** la imperfect.

1) Casa unde locuia școlarul Mihai Eminescu la Cernăuți ... lângă biserica „Sfânta Treime”. 2) Cătălina ... păr de aur. 3) Fata babei dormea, iar fata moșneagului ... 4) Capra ... sarmale, plăcinte ș.a.

23. Continuă povestea folosind verbe care răspund la întrebarea **ce făcea?**

Era odată o soacră care avea trei nurori. Prima noră ...

(ce făcea? **a mânca**).

Nora a doua ... (ce făcea? **a lucra**) și ziua, și noaptea, dar ... (ce făcea?

a mânca) doar mămăligă rece cu ceapă. Când a venit a treia noră, ele nu ...

(ce făceau? **a lucra**), dar ... (ce făceau? **a mânca**)

carne de pui și ...

Copilul despre sine și familie

Relații de familie

1. Citește cuvintele. Pronunță corect diftongii. Alcătuiește îmbinări de cuvinte, apoi propoziții.

Feme**ie**, ave**a**, fec**ior**, băi**at**, se duce**a**, a ie**șit**, aște**aptă**, i**ubire**.

REȚINE!

- Salut! – a saluta
- Dragoste – iubire – amor

2. Privește desenele. Spune cu ce se ocupă fiecare membru al familiei.

- Cine pe cine îl ajută?
- Alcătuiește o povestire despre această familie.

Repere: a șterge, a spăla, a sădi, a face, a explica, a ajuta; veselă, curățenie, grădină, calculator.

3. Continuă:

Eu îl ajut pe tata să Sora mea o ajută pe mama să Tata mă ajută să
Bunica o ajută pe sora mea să Eu și fratele meu îl ajutăm pe bunicul nostru să

Mură-n gură

el scrie -	vrea	să scrie
el taie -	știe	să taie
ea spală -	poate	să spele
ea cântă -	începe	să cânte

4. Răspunde:

- Când și cum te ajută părinții?
- Când și cum îi ajuți tu pe părinți?

*Model: Uneori nu pot să rezolv problemele la matematică.
Îl rog pe tata și el mă ajută.*

5. Citește textul. Spune cine l-a ajutat pe băiat?

MAMA ȘI BALAURUL (poveste)

Era odată o femeie care avea un fecior. Au trecut anii și băiatul a crescut mare. A găsit el o fată și se pregăteau de nuntă.

Într-o bună zi, când se ducea spre casa fetei, a ieșit din pădure un balaur și l-a oprit pe băiat.

— Stai, băiete, am să te mănânc.

— Dacă-i așa, atunci așteaptă să spun câteva cuvinte soarelui, vântului și pământului.

Băiatul a cerut ajutor soarelui, vântului și pământului, dar ei nu l-au ajutat. Și atunci a cerut băiatul ajutor de la mamă-sa.

A venit mama băiatului la balaur.

— Bună ziua, balaure!

— Dacă nu mă salutai, te mâncam.

— Oprește-te! Tu vrei să-mi mănânci băiatul, dar el e tânăr și are o viață înaintea. Mai bine mănâncă-mă pe mine.

S-a minunat balaurul:

— Încă nu mi-au văzut ochii și nu mi-au auzit urechile una ca asta! Astăzi am aflat și eu cât este de puternică dragostea de mamă.

balaur – змей
a găsit – нашёл
nuntă – свадьба
a ieșit – вышел
a oprit – остановил

a cerut – попросил
a saluta – приветствовать
s-a minunat – удивился
dragoste – sin.: iubire

6. Răspunde cu ajutorul textului la întrebări.

Ce avea femeia: o fiică sau un fecior? Pentru ce se pregăteau băiatul și fata? Pe cine a întâlnit băiatul în pădure? Ce voia să facă balaurul? Pe cine a chemat în ajutor băiatul? Ce i-a spus balaurului mama băiatului? Citește în text de ce s-a minunat balaurul. Cum crezi că s-a sfârșit povestea: cu bine sau cu rău? De ce?

7. Citește fragmentul în care e descrisă:

- întâlnirea băiatului cu balaurul;
- întâlnirea mamei cu balaurul.

8. Citiți textul pe roluri.

9. Povestește fragmentul care îți place mai mult.

10. Povestește colegului tău fragmentul care te-a impresionat.

11. Povestește textul folosind drept plan desenele de mai jos.

12. Cum crezi, de ce soarele, vântul și pământul nu l-au ajutat pe băiat? Răspunde după ce vei medita asupra următoarelor adevăruri:

- Soarele îi încălzește pe toți.
- Vântul îi răcorește pe toți.
- Pământul îi hrănește pe toți

13. Concurs! Cine propune cel mai interesant și mai potrivit titlu?

14. Compune un sfârșit fericit al acestei povești.

Repere: Apoi balaurul ...
Mama, cu mare bucurie, ...
Iată așa s-a sfârșit povestea mea.

15. Cunoști vreo istorie cu subiect asemănător? Povestește-o.

16. Selectează/citește propozițiile în care acțiunea are loc în prezent, apoi în trecut. Povestește despre băiat la unul dintre timpuri.

Au trecut anii. **Trec** anii. Băiatul **a crescut** mare. Băiatul **crește** mare. Mama **își ajută** feciorul. Mama **și-a ajutat** feciorul.

16.1. Povestește despre băiat la timpul prezent.

Model: Prietenul meu.
Prietenul meu se numește Valentin.
Valentin este plin de umor.

prietenul
familia
unchiul
copilul
nepotul
școala

+

meu, tău, său
mea, ta, sa

17. Povestește folosind modelul.

meu
sa
nostru
tău
vostru
ta
noastră
lor
său
voastră
mea

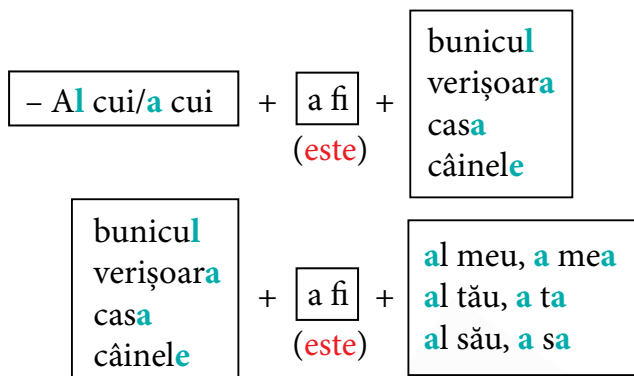
18. Concurs! Cine alcătuiește mai multe îmbinări?

Nota bene! Cu fiecare substantiv se pot alcătui șase îmbinări.

19. Formulează întrebări. Răspunde la ele.

Model: — **Al cui** este **caietul**?
 — **Caietul** este **al meu**.
 — **A cui** este **cartea**?
 — **Cartea** este **a mea**.

20. Povestește despre rudele tale folosind și ex. 17-18.

- **Tata este/nu este ...**

Mama ...

Sora ...

Fratele ...

Bunicul ...

amabil, atent, bun, capabil,
curajos, egoist, cuminte, gingaș,
inteligent, leneș, prietenos,
simpatic, trist, vesel, voinic.

21. Continuă!

Mi-e dragă mama, pentru că

Mi-e dragă tata, pentru că

Mi-e dragă bunicul, pentru că

Mi-e dragă bunica, pentru că

Mi-e dragă sora, pentru că

Mi-e dragă fratele, pentru că

Mi-e dragă familia mea, pentru că

22. Citește versurile. Cine le memorizează mai rapid?

Dragă mi-e mama,

Dragă mi-e tatăcul.

Dragă bunica,

Dragă mi-e bunicul.

Dragă mi-e țara,

Dragă mi-e pământul.

Dragă mi-e lumea,

Dragă mi-e cuvântul.

22.1. Completează propoziția cu cât mai multe variante.

23. Citește independent poezia. Cum se numește sora soarelui?

Soarele, cât e de soare,
Chiar și el o soră are –
El se duce să se culce,
Ea-i veghează somnul dulce.
Ieri și azi, și-ntotdeauna:
Sora soarelui e ...

(Vitalie Filip)

[veghează – охраняет]

24. Scrie antonime pentru cuvintele:

mare –

zi –

a se opri –

puternic –

24.1. Alcătuieste propoziții cu două perechi de antonime.

25. Alcătuieste câte o propoziție cu următoarele cuvinte: **soră, soare, seară, sare.**

26. Citește poeziile lui Grigore Vieru. Memorează una dintre ele, la alegere.

Bunicul

Treaz, ca pasărea, din zori
Sfătuie cu miei, cu flori.
Aplecat puțin ca spicul,
Tare drag îmi e bunicul!

Bunica

Tot mai mică, tot mai mică,
Cât o floare, o furnică,
Cât o lacrimă sub soare...
De ce oare? De ce oare?!

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot completa o fișă personală cu informația necesară despre mine.			
Pot să mă prezint (cine sunt, unde locuiesc, data nașterii, ocupația).			
Pot prezenta o altă persoană.			
Pot vorbi despre preferințele mele.			
Pot vorbi despre preferințele altor persoane.			
Pot descrie calitățile unei persoane.			
Pot să-mi exprim o opinie.			
Pot descrie acțiuni din trecut (unde eram, ce făceam).			
Pot citi expresiv un text.			
Pot răspunde la întrebări pe baza unui text.			
Pot povesti un text după repere/desene.			
Pot descrie relațiile dintr-o familie.			
Pot descrie un membru al familiei, enumerându-i calitățile.			

EXERSEAZĂ!

1. **Completează propozițiile cu formele corecte ale verbului *a locui* la prezent.**
a) Prietenii mei ... în sectorul Botanica. b) Unde ... fratele tău?
c) Unde ... noul tău prieten? d) Voi ... împreună cu bunicii?
2. **Citește afirmațiile. Dacă sunt formulate corect, încercuiește litera C. Dacă sunt incorecte, încercuiește litera I.**
C I Prenumele meu e Maria.
C I Prenumele meu e Ursache.
C I Domiciliul meu e Republica Moldova.
C I Domiciliul meu e pe strada Armenească, nr. 48.
3. **Încercuiește-I pe DA când cuvântul se referă la caracter și pe NU în cazul contrar.**
DA NU politicoasă DA NU înaltă
DA NU zgârcită DA NU scundă
4. **Completează propozițiile cu formele necesare ale verbului *a fi* la imperfect.**
a) Când ... mic, Ion Creangă făcea multe năzbâtii. b) Cireșele încă nu ... coapte, dar ne plăceau. c) Unde ... tu când am fost la voi?
d) Când ... la circ, m-am întâlnit cu Dan.
5. **Scrie câte un sfat pentru:**
a) fata moșneagului; b) fata babei; c) Bogdanka.
6. **Scrie antonimele următoarelor cuvinte:**
 - Clar – ...
 - Plăcut – ...
 - Educat – ...
 - Alintat – ...
 - Răbdător – ...
 - Leneș – ...
7. **Alcătuiește 2 propoziții cu cuvintele evidențiate.**
8. **Alcătuiește o mică povestire din 5 propoziții în care să expui ce îți imaginezi că se va întâmpla cu Bogdanka mai departe.**

Viață sănătoasă

Starea sănătății și igiena personală

1. Citește îmbinările de cuvinte. Pronunță corect sunetul [î]. Alcătuiește propoziții cu două îmbinări.

tânăr sănătos

vârstă frumoasă

bătrân gânditor

vânzătoare zgârcită

mâini harnice

oameni mândri

2. Examinează imaginile. Explică în ce mod ne spălăm corect pe mâini.

3. Citește instrucțiunile. Care pași nu sunt reprezentați în imagini?

- Deschideți robinetul.
- Udați mâinile și aplicați săpunul.
- Spălați bine palmele.
- Spălați bine cu săpun între degete și sub unghii.
- Masați fiecare deget.
- Masați dosul palmelor.
- Spălați bine și încheieturile mâinilor.
- Clătiți bine mâinile.
- Închideți robinetul.
- Uscați mâinile cu un prosop curat.

4. Compară!

- sănătos – sănătate
- cumpărător – a cumpăra
- preț – prețuit – neprețuit
- bogăție – богатство

5. Citește propozițiile. Tradu cuvântul evidențiat.

Tata și Sănduț sapă în grădină. Sănduț strigă:
— Tată, am găsit o **comoară**!

6. Citește textul. Care este cea mai mare bogăție a omului?

BOGĂȚIA CEA MAI MARE

Un tânăr spunea mereu că este sărac. Odată a venit la el un bătrân și i-a spus:

- Tu ai cea mai mare bogăție, care este neprețuită.
- Care este această bogăție?
- Ochii tăi. Ce să-ți dau pentru un ochi?
- Eu nu-mi dau ochii pe nicio comoară din lume.
- Bine, a zis bătrânul. Dă-mi atunci mâinile și îți voi da mult aur.
- Nu, eu nu-mi dau mâinile pe aur, a zis tânărul.
- Vezi cât de bogat ești, a spus bătrânul. Cea mai mare bogăție a omului este sănătatea. Ea nu se cumpără cu bani. Sănătatea este o comoară.

sărac – бедный
comoară – клад
sănătate – здоровье

aur – золото
neprețuită – fără preț

7. Construiește îmbinări de cuvinte, apoi propoziții pe baza textului.

Comoară < de aur.
...
...

Sănătatea este < viață.
...
...

8. Răspunde la întrebări.

- Ce spunea mereu tânărul?
- Ce i-a spus bătrânul înțelept (мудрый) tânărului?
- Ce n-a vrut să dea tânărul pe aur?
- Care este cea mai mare bogăție a omului? De ce?

9. Citește:

- propoziția în care se vorbește despre cea mai mare bogăție;
- antonimele cuvintelor *sărac, bătrân, a plecat, puțin, vinde*.

10. Formulează un alt titlu pentru text. Poți folosi unul dintre proverbele de mai jos.

- Sănătatea nu se cumpără cu bani.
- Sănătatea e mai scumpă decât toate *etc*.

11. Descrie prin comparație. Folosește și cuvintele dintre paranteze.

Omul sănătos este Are fața Ochii îi sunt Vocea îi este
(*rumenă, lucitori, vesel, plin de viață, puternică*)

Omul bolnav este Are fața Ochii îi sunt Vocea îi este
(*palidă, trist, slabă, triști*)

12. Amintește-ți și numește obiectele din imagini. Alcătuiește propoziții.

13. Completează dialogul, apoi înscenează-l cu prietenul tău/prietena ta.

- Când te speli, Luminițo?
- De multe ori. Dimineața mă spăl pe ..., ..., ...
- Dar seara?
- Seara mă spăl pe ..., ..., ...
- Dar înainte de mâncare?
- ...
- Cu ce te speli pe mâini?
- ...

13.1. Cum crezi, respectă Luminița regulile de igienă? Argumentează-ți răspunsul.

13.2. Dar tu ești ordonat(-ă)? Povestește.

14. Privește desenele de mai jos. Spune ce s-a întâmplat cu fetița din desene.

curat

murdar

15. Restabilește proverbele și scrie-le.

- sănătății, este, curățenia, mama.
- scumpă, mai, sănătatea, este, toate, decât.

16. Spune echivalentele rusești ale proverbelor.

16.1. Alcătuieste și tu propoziții despre sănătate.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Timpul prezent **A face**

Eu **fac**

Tu **faci**

El, ea **face**

Noi **facem**

Voi **faceți**

Ei, ele **fac**

gimnastică

Eu trebuie (vreau) **să fac**

Tu trebuie (vrei) **să faci**

El, ea trebuie (vrea) **să facă**

Noi trebuie (vrem) **să facem**

Voi trebuie (vreți) **să faceți**

Ei, ele trebuie (vor) **să facă**

gimnastică

17. Completează propozițiile. Folosește tabelul anterior.

Model: Eu **citesc** o poveste. Eu **vreau să citesc** o poveste.

El doarme. El trebuie ...

Noi mâncăm . Noi trebuie ... .

Voi păstrați curățenia. Voi trebuie ... curățenia.

Noi practicăm sportul. Noi vrem ... sportul.

18. Restabilește lista regulilor de igienă.

Cuvinte de reper: să ne spălăm, să folosim, să facem, să aerisim, să fim, să mâncăm.

Noi trebuie ... mereu curați.

Trebuie ... cu apă și săpun.

Nu trebuie ... periută, pieptene, batistă străine.

Nu trebuie ... legume și fructe nespălate.

Vara trebuie ... băi de soare, de apă, de aer.

Înainte de somn trebuie ... camera.

Nu trebuie ... cu mâinile murdare.

19. Privește imaginile. Citește replicile și spune ce îl întreabă Tom pe Jerry.

— ...?

— Da, vreau să fiu curat.

— ...?

— Da, îmi place să mă bronz.

— ...?

— Nu, nu-mi place să dorm până la amiază.

— ...?

— Practic sportul ca să fiu sănătos.

20. Improvizați un dialog similar (похожий).

21. Citește textul. Ajută-l pe Andrieș.

MÂINILE

Mâinile lui Andrieș sunt murdare. De aceea ele s-au supărat și s-au ascuns în buzunar. Nu vor să iasă de acolo. Lui Andrieș i-i foame și nu știe ce să facă. Poate îi spui tu?

(După Constantin Dragomir)

22. Intră în rol. Ești medic-stomatolog. Alege și recomandă pacienților cea mai bună pastă de dinți (folosește ca model reclama TV).

23. Completează propozițiile cu denumiri de plante medicinale.

Vara am strâns plante medicinale: ..., ... Florile de ... sunt mici și albe. Ceaiul de ... este bun pentru răceală. ... miroase puternic. Cu ... se tratează multe boli.

flori de tei

fructe de măceș

mentă

romaniță

pojarniță

24. Alcătuieste o propoziție. Colegul tău alcătuieste altă propoziție cu ultimul cuvânt din propoziția ta etc.

Model: Fructele conțin **vitamine**. **Vitaminele** întăresc sănătatea.

Cuvinte pentru start: *fructe, apă, soare, aer.*

Viață sănătoasă

La medic

1. Citește. Pronunță corect sunetul [ă]. Alcătuește îmbinări de cuvinte, apoi propoziții. Folosește imaginile de mai sus.

Policlinică, temperatură, rețetă, febră, sănătate, sănătos, boală, normal, gripă.

COMPARĂ!

În limba română:

boală
medicamente
policlinică
vitamine
gripă
termometru
rețetă

În limba rusă:

болезнь
медикаменты
поликлиника
витамины
грипп
термометр
рецепт

2. Citește propozițiile. Tradu cuvintele evidențiate.

Eu merg la medic. **Mă doare** capul. Medicul îmi dă **medicamente**.

3. Citește textul. Spune de ce s-a îmbolnăvit Costel.

Costel a răcit și s-a îmbolnăvit. El s-a dus la policlinică. A intrat în cabinet. Medicul l-a întrebat:

- Ce te doare?
- Mă doare capul și în gât. Mi-e rău. Am răcit.
- Ai febră?
- Nu. Dar respir greu.

Doctorul l-a examinat, i-a prescris medicamente, i-a dat rețeta și i-a spus să bea ceaiuri de plante medicinale. Costel a cumpărat medicamente la farmacie. Peste câteva zile s-a făcut sănătos.

s-a îmbolnăvit – заболел
 mă/te doare – (у меня/у тебя) болит
 mi-e rău – мне плохо
 respir – дышу

febră – temperatură ridicată
 a prescris – назначил
 farmacie – аптека

4. Răspunde la întrebări.

De ce s-a îmbolnăvit Costel? Unde s-a dus el? Ce l-a întrebat medicul? Citește în text răspunsul lui Costel. Ce tratament i-a prescris medicul?

5. Citește textul pe roluri împreună cu un coleg/o colegă.

6. Intitulează textul.

7. Găsește în text sinonime pentru cuvintele **doctor, leac**.

8. Completează propozițiile.

- 1) Terapeutul tratează (ce?)
- 2) Când ne dor ochii, ne adresăm (cui?)
- 3) De două ori pe an ne controlăm dinții la (la cine?)
- 4) Cardiologul tratează (ce?)

Mură-n gură

terapeut
 oculist
 chirúrg
 cardiológ
 stomatológ

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

(Pe mine) mă	doare	ochiul	mă	dor	ochii
(Pe tine) te		inima			picioarele
(Pe el, ea) îl, o		gâtul			măinile
		picioarul			urechile

9. Petrică greșește. Tu nu greșești. Corectează.

Model: Petrică – Mă **doare** dinții. Tu – Mă **dor** dinții.

Mă dor capul.
 Te dor piciorul.
 Îl doare urechile.

10. Formulează întrebări pentru afirmațiile:

(Pe mine) Mă doare capul. Pe bunica o dor dinții. Pe tine te doare gâtul. Pe Radu îl dor urechile.

11. Privește desenele. Spune ce îl doare pe fiecare animal.

Începe astfel: Acesta este un iepuraș. El trăiește în câmp. Odată un câine... . Acum îl doare o ureche.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Ne
Vă
Îi, le

doare

Ne
Vă
Îi, le

dor

12. Formulează întrebări.

*Model: Ce te doare, Marin/Marina? Ce ai pățit?
Care mână te doare? Te doare mâna dreaptă?
De ce te doare mâna? Ce s-a întâmplat?*

13. Completează propozițiile.

Când noi răcim, ... doare capul.
Ce ... doare pe dumneavoastră?
Pe ei ... dor ochii.
Pe Boris ... doare în gât.

13.1. Propuneți exemple personale.

14. Citește începutul dialogului. Continuă apoi cu un coleg.

— Ionel, de ce n-ai fost azi la școală?
— M-am îmbolnăvit. Mă doare capul.
— Ai răcit? Ai febră?
— ...

14.1. Improvizați dialoguri similare (похожие).

15. Privește imaginile. Alcătuieste o povestioară. Intituleaz-o.

Repere: au venit, îl întreabă, ce te doare?

16. Un băiat a venit la medic. Îl doare în gât. De ce oare îl doare? Imaginează-te în rol de medic. Stabilește diagnosticul. Recomandă-i băiatului un tratament. Sfaturile de mai jos te vor ajuta. Lucrați în echipă.

Trebuie să stai în pat, să iei medicamente de 3 ori pe zi, să bei ceai de mentă.

Trebuie să-ți călești organismul. Să faci băi de soare, de aer. Să te scalzi în râu, în lac, în mare. Să practici sportul.

17. Audiați poezia. Ce s-a întâmplat cu rățușca?

17.1. Citiți poezia pe roluri.

— Alo-o-o! Alo-o-o! ... 112?
— 112 ascultă. Ce s-a întâmplat?
— Eu vă rog imediat
Să veniți la noi în sat,
C-a răcit rățușca mea
și nu poate respira!...
— Cum o cheamă? Din ce sat?
— Rață. Recea. Șade-n pat...
A fugit – nu m-a întrebat,
Toată ziua s-a scaldat...

— Da. Alo-o-o!
Auzi, fetiță?
Dă-i un **ceai de romaniță**.
Dacă nici așa nu-i trece,
Fă-i un ceai de **mentă rece**.
Dacă ai și **flori de tei**,
O servești pe dumneaei
Și spre seară, neapărat,
O trimiți iar la scaldat.

(Constantin Dragomir)

17.2. Alcătuiți propoziții cu cuvintele evidențiate.

18. Să ne imaginăm că cineva s-a îmbolnăvit. Cheamă salvarea prin telefon.

Model:

- Bună ziua. Serviciul 112?
- 112 ascultă.
- Un bolnav are nevoie urgent de ajutor.
- Numele, prenumele?
- Pietraru Maria.
- Vârsta?
- 50 de ani.
- Domiciliul?
- Strada Livezilor, nr. 11, apartamentul 23.
- Așteptați.
- Mulțumesc.

19. Citește poezia. Spune de ce boală „suferă” școlarul. Oferă-i sfaturi.

S-a întâmplat un caz rar
Să se plângă un școlar:
— Sufăr, doctore, de-o boală —
Întârzii mereu la școală.
Doctorul i-a dat povață:
— Școală-te mai dimineată.

(Efim Tarlapan)

lene

doarme mult

e somnoros

...

20. Citește, zâmbește... și spune glume similare.

— Doctore, e adevărat că cine mănâncă morcovi vede mai bine?...

— Sigur. Ai întâlnit vreun iepure cu ochelari?

* * *

— Antonel, de ce nu te speli cu apă rece?

— Să nu răcească somnul.

* * *

— Andrieș, de ce nu te speli pe mâini?

— Să nu se termine săpunul.

* * *

— Ionele, știi ce este termometrul?

— Da, termometrul este o sticlă în care se păstrează febra.

Viață sănătoasă

Activități de odihnă cu familia

1. Citește anunțul. Alege-ți o destinație pentru odihnă.

Agencia de turism „Moldova-TUR” vă propune:

• la mare – 7 zile

• odihnă:

• la munte – 5 zile

• la Nistru – 3 zile

• în codru – 3 zile

• călătorii:

• România

• Bulgaria

• Ucraina

• excursii prin Republica Moldova la:

• Naslavcea

• Parcul Țaul

• Mănăstirea Căpriana

• Orheiul Vechi

2. Spune unde vrei să te odihnești cu familia (folosind anunțul de la pag. 38).

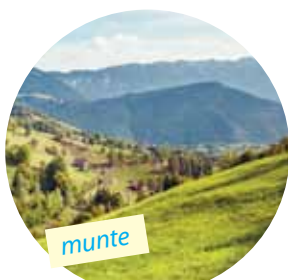
Model: Mă numesc Dan. Vreau să mă odihnesc cu părinții 5 zile în Bulgaria, la munte...

3. Privește desenele. Spune unde și cum se va odihni familia:

- a) lui Dan; b) Ioanei; c) lui Vlad.

DAN

IOANA

VLAD

4. Formează propoziții (din segmentele propuse mai jos) și comunică informația aflată.

Codrii se află

pe malul Nistrului.

se află la Chișinău.

are peste 400 de ani.

Cetatea Soroca este

Mănăstirea Căpriană

în mijlocul Republicii Moldova.

Monumentul lui Ștefan cel Mare

Mură-n gură

- prinde pește;
- se scaldă;
- adună ciuperci, flori;
- ascultă păsările;
- se odihnește.

5. Răspunde la întrebări afirmativ sau negativ.

- 1) Ați adunat flori în pădure?
- 2) Te-ai odihnit la munte?
- 3) Fratele tău s-a scaldat în Nistru?

Model: Prietenii lor s-au dus în excursie?

(A) Da, prietenii lor s-au dus în excursie.

(B) Nu, prietenii lor nu s-au dus în excursie.

6. Formulați întrebări, apoi redați dialogul.

- ...
 — Noi plecăm la odihnă.
 — ...
 — Da, noi ne ducem la Nistru.
 — ...
 — Acolo ne vom odihni.
 — ...
 — Ne întoarcem duminică seara.

7. Citește propoziția ce nu corespunde temei.

Pădurea e frumoasă. Păsările cântă vesel. Nisipul (песок) este foarte fierbinte. Sub copaci cresc ciuperci.

8. Examinează tabelul de mai jos. Spune unde s-a odihnit și unde nu s-a odihnit/n-a fost fiecare copil cu familia sa.

Model: Vlad s-a odihnit la munte, dar nu s-a odihnit în pădure.

	În pădure	La cetate	La Nistru	În codri	La munte	La mare	La bunica
Dan	x						
Ioana			x				
Vlad					x		
Dorin		x					
Arina						x	
Laura							x
Diana				x			

9. Alege-ți un loc de odihnă. Spune de ce l-ai ales.

Model: Vreau să mă odihnesc la râu. La râu prind pește, mă scald, mă bronz.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Unde?

aici
 acolo
 aproape
 departe

Când?

acum
 azi
 ieri
 atunci

10. Pune în locul punctelor cuvintele potrivite.

- 1) Bunica trăiește (unde?) ... 2) (Când?) ... avem ora de limba română.
 3) (Când?) ... am fost la spectacol. 4) (Unde?) ... crește un brad.

11. Amintește-ți. Citește definițiile. Alege-o pe cea a cuvântului *jurnal*.

- a) Program al unor activități împărțit pe ore.
- b) Notițe zilnice despre întâmplările din viața omului.
- c) Carnet cu foi, pe zile de calendar, pe care se notează lucrurile ce trebuie făcute.

11.1. Despre ce este vorba în celelalte definiții?

12. Citește jurnalul lui Dan. Povestește-i prietenului tău unde și când s-a odihnit Dan.

Poți începe astfel: Dan s-a odihnit la munte. El a ajuns în munți la 1 octombrie. Acolo a făcut cunoștință cu un băiat din Bulgaria...

<i>Data</i>	<i>Întâmplări</i>
1.10.2020	Am ajuns la munte.
2.10.2020	Am făcut cunoștință cu un elev din Bulgaria.
3.10.2020	Împreună cu Todor, m-am urcat pe munte.
4.10.2020	Am fost în Peștera Urșilor.

13. Completează jurnalul tău pentru săptămâna trecută, apoi comunică unele date colegilor.

14. Pleci sâmbătă la odihnă. Spune unde vrei să pleci, cu cine, pentru câte zile etc.

15. Te odihnești în munți, la Sinaia. Telefonezi bunicilor și le spui unde te odihnești, cum e timpul, ce faci etc.

16. Privește desenele. Improvizează un dialog la telefon cu tema „Mă odihnesc minunat” (cu un prieten sau cu membrii familiei).

Viață sănătoasă

Sportul

1. Pronunță corect denumirile sporturilor în limba română. Cum sună acestea în limba ta maternă?

fótbál	báschet	hándbal	karáte
hóchei	vólei	ténis	júdo

2. Formează îmbinări de cuvinte, apoi propoziții:

Minge de	baschet	Turneu de	tenis	Meci de	fotbal
	volei		șah		box

3. Citește textul. La ce ne ajută sporturile de echipă?

SPORTUL ÎN VIAȚA OAMENILOR

Sportul înseamnă mișcare. Iar pentru oameni, mișcarea înseamnă dezvoltare fizică și sănătate. Fotbalul este unul dintre cele mai populare sporturi din lume. Când jucăm fotbal, ne întărim musculatura și devenim mai puternici. Ciclismul ca sport este mai puțin popular, dar mersul pe bicicletă este practicat tot mai mult. El ajută la coordonarea mișcărilor. Înotul ajută la dezvoltarea armonioasă a corpului.

Toate sporturile educă disciplina, respectul față de sine și față de colegi, încrederea în forțele proprii. Practicând orice fel de sport, învățăm să luăm decizii. Iar sporturile de echipă ne ajută să comunicăm mai bine și să ne ajutăm unii pe alții.

mișcare – движение
dezvoltare – развитие
întărim – укрепляем

devenim – становимся
forțele proprii – собственные силы
decizii – решения

4. Răspunde la întrebări pe baza textului citit.

a) Ce înseamnă mișcarea pentru oameni? b) Ce se întâmplă când jucăm fotbal? c) La ce ajută mersul pe bicicletă? d) La ce ajută înotul? e) Ce educă toate sporturile? f) Cum învățăm să luăm decizii? g) La ce ne ajută sporturile de echipă?

5. Jocul „Bingo!” Construiește în caiet o fișă pentru 6 persoane, după model. Completează-o cât mai repede, întrebând șase colegi ce sport le place.

1. Numele: _____ Sportul: _____	2. Numele: _____ Sportul: _____
------------------------------------	------------------------------------

6. Ce obiecte și echipamente sunt necesare pentru a practica aceste sporturi? Completează șirurile.

Pentru a juca baschet, ai nevoie de ...	 minge	 coș	 maiou, șort
Pentru a juca tenis, ai nevoie de...	 mingi	 plasă	...
Pentru a practica ciclismul, ai nevoie de...	 genunchiere	 cască	...
Pentru a juca hochei, ai nevoie de...	 crosă	 puc	...

7. Concurs! Numește:

a) Un sport pe care îl poți practica în apă. b) Două sporturi la care poți marca goluri. c) Trei sporturi pentru care ai nevoie de plasă. d) Patru sporturi pentru care ai nevoie de minge. e) Cinci sporturi de echipă.

8. Imaginează-ți că ești reporter.

Pregătește 3-4 întrebări interesante. Adresează-le unui sportiv, la alegere. Colegul tău/colega ta va juca rolul acestui sportiv.

SIMONA HALEP,
tenis, România

ROGER FEDERER,
tenis, Elveția

MOHAMED SALAH,
fotbal, Egipt

9. Ce sport practici tu? Povestește despre acesta.

Repere: individual sau de echipă; afară sau în sală; o dată sau de două ori pe săptămână; cu echipament special sau fără.

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera obiectele de igienă personală.			
Pot enumera câteva reguli de igienă.			
Pot oferi sfaturi.			
Pot apela pentru ajutor la medic.			
Pot explica ce problemă de sănătate am, folosind corect structurile <i>mă doare/mă dor</i> .			
Pot urma instrucțiunile privind igiena mâinilor.			
Pot enumera instrucțiunile privind igiena mâinilor.			
Pot descrie unde și cum se va odihni familia mea.			
Pot spune unde s-a odihnit un coleg/o colegă cu familia sa.			
Pot completa un jurnal de activități.			
Pot improviza un dialog scurt despre activitățile de odihnă cu familia.			
Pot explica la ce ne ajută sportul.			
Pot spune ce obiecte și echipamente sunt necesare pentru a practica un anumit sport.			
Pot povesti despre sportul pe care îl practic/care îmi place.			

EXERSEAZĂ!

1. Răspunde la întrebări.

a) Ce este mai scump pe lume? b) Ce le dorești părinților tăi?

2. Încercuiește litera care indică răspunsul corect.

a) Omul sănătos este ... A rumen B palid

b) Omul bolnav este ... A vesel B trist

3. Ghicește cuvântul lipsă. Scrie-l.

a) Mama mea m-a învățat să fiu mereu ...

b) Seara și dimineața mă spăl pe mâini și pe ...

4. Citește textul. Subliniază propoziția de prisos (лишнее).

Gheorghită e un băiețel de patru anișori, cuminte și ascultător. El se spală cu apă rece și săpun. Bim doarme. Gheorghită știe că apa și săpunul sunt prietenii lui cei mai buni. Dacă va avea grijă de igiena personală, va fi sănătos.

5. Încercuiește litera A dacă afirmația este adevărată și litera F dacă aceasta este falsă.

A F Sănătatea este cea mai mare bogăție a omului.

A F Sănătatea se cumpără cu bani.

6. Admitem că un coleg a răcit. Descrie, în patru enunțuri, cum se simte el (dureri de cap, în gât etc.).

7. Scrie două proverbe despre sănătate.

8. Admitem că te-ai odihnit vara la Soroca. Scrie 4-5 propoziții: *cu cine ai fost, ce ai făcut, ce ai văzut* etc.

9. Scrie trei motive pentru care este bine să faci sport.

Sărbători și tradiții în familie

S-a născut un om!

1. Citește cuvintele. Pronunță corect sunetul [o]. Alcătuiește îmbinări de cuvinte, apoi propoziții.

Ogradă, acordeon, obosí, acolo, au sosít, coláci, tovarăș, folós.

2. Formează propoziții.

leagăn

se leagănă

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

• Ce a făcut? (что сделал?)
a venit (пришёл)	• Ce făcea? (что делал?)
venea (приходил)
• Ce au făcut? (что сделали?)
au venit (пришли)	• Ce făceau? (что делали?)
veneau (приходили)

3. Citește propozițiile. Tradu cuvintele evidențiate.

1) E noapte. **A răsărit** luna. 2) Când **a răsărit** soarele, în oraș **s-a stins** lumina. 3) Guguță și nenea Mihai **se întâlnesc** la ora 16.00 și merg la Liliana. 4) Cine **caută** găsește.

4. Citește textul. Cine a fost cel mai important om la cumetrie?

TOBOȘARUL

[1] La vecinii lui Guguță s-a născut o fată. O chema Liliana. Guguță s-a dus la mama Lilianeii să vadă cum este fata. Liliana era în leagăn. O bunică de-a Lilianeii făcea colaci, altă bunică – prăjituri. Se pregăteau de cumetrie. Nenea Mihai s-a dus în sat să caute muzicanți.

[2] Guguță era acasă. Vine la el nenea Mihai.

— Măi Guguță, tu știi să bați toba?

— Știu, nene Mihai.

— Am o fată, măi Guguță, și vreau să cânte muzica la casa mea. Este un băietan cu acordeonul, dar toba este ce este.

— Dacă n-are cine, vin eu. Numai că n-am tobă.

— Găsesc eu tobă.

[3] Spre seară, Guguță era în ograda lui nenea Mihai. A venit și cel cu acordeonul. Au pornit muzica. Acordeonul se auzea numai până la poartă, iar toba a sculat tot satul în picioare.

[4] Oamenii veneau și veneau spre casa Lilianeii. Cum intrau musafirii în ogradă, începeau să danseze. Frumos mai bătea toba Guguță! Se legănau pomii, păsările își trezeau puii să-l asculte pe Guguță! Era mare veselie la casa Lilianeii, că a răsărit luna și s-au aprins toate stelele pe cer.

(După Spiridon Vangheli)

tobă –

să caute – *искать*

musafir – *sin.: oaspete*

nenea – *дядя*

spre – *к*

veneau – *приходили*

a răsărit – *aici: взошла*

a trezi – *будить*

5. Privește imaginile. Ce obiecte și personaje din text reprezintă ele? Numește-le.

...

... și Liliana

...

...

...

...

...

6. Răspunde, cu ajutorul textului, la întrebări.

Ce s-a întâmplat la vecinii lui Guguță? De ce a venit Guguță la mama Lilianeii? Ce făceau bunicile Lilianeii? Unde s-a dus nenea Mihai? La ce instrument cânta Guguță? Până unde se auzea acordeonul? Dar toba? Ce făceau oaspeții în ogradă?

7. Notează în caiet obiectele și personajele din imaginile de la ex. 5, în ordinea în care acestea apar în textul „Toboșarul”.

8. Intitulează cele 4 fragmente.

9. Citește fragmentul care îți place cel mai mult.

10. Citește cel mai vesel fragment.

11. Citiți pe roluri dialogul din text.

12. Formulați întrebările. Redați apoi dialogul.

— ...

— O cheamă Liliana.

— ...

— Nenea Mihai căuta muzicanți.

— ...

— Păsările și-au trezit puii să-l asculte pe Guguță.

— ...

13. Recitește textul. Propune un alt titlu.

14. Povestește fragmentul care ți-a plăcut cel mai mult.

15. Povestește succint (кратко) textul în numele lui Guguță. Poți începe astfel:

Ieri am fost la vecinii mei. Ei au o fată.

O cheamă Liliana. Aseară ei au făcut cumetrie...

16. Improvizează dialoguri cu:

- Guguță după cumetrie;
- nenea Mihai;
- toba lui Guguță etc.

Model: **Toba:** Ai auzit cum am cântat aseară?

Tatăl lui Guguță: Am auzit, am auzit!

Tot satul vorbește.

Toba: Da, Guguță e de toată lauda...

Tatăl lui Guguță: Seamănă (похож) cu mine...

Mură-n gură

A veni

ce făceam?

Eu **vene**am

Tu **vene**ai

El, ea **vene**a

Noi **vene**am

Voi **vene**ați

Ei, ele **vene**au

17. Imaginează-ți ce făcea Guguță până a veni la nenea Mihai. Povestește-i colegului tău/colegei tale.

Model: Eu am curățat toba, m-am spălat...

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Timpul trecut, perfectul compus (ce am făcut?)

a căuta, a întâmpina, a ajunge, a stinge

Eu — **am**

Noi — **am**

Tu — **ai**

căutat
întâmpinat
ajuns
stins

Voi — **ați**

căutat
întâmpinat
ajuns
stins

El, ea — **a**

Ei, ele — **au**

18. Pune verbul dintre paranteze la forma necesară de perfect compus (ce a făcut?).

La sărbătoarea Lilianei (a veni) mulți oameni. Bunica (a face) prăjituri. Guguță (a ajunge) spre seară.

- Unde (a fi), nene Mihai?
- (A căuta) muzicanți, măi Guguță!
- De ce nu (a veni) la mine?
- Iată (a veni). Eu (a auzi) că bați bine toba.

...

- (A auzi), măi Guguță, că (a cânta) la cumetria Lilianei.
- (A cânta), bunicuțo, căci nenea Mihai nu (a găsi) un alt toboșar.

19. Tradu.

- 1) Вечером Гугуцэ пришёл к Лилиане.
- 2) К дяде Михаяу пришли гости, музыканты и его брат.
- 3) Гостей встретил отец Лилианы.
- 4) Бабушка испекла калачи.

20. Găsește în text și scrie sinonimele pentru:

- oaspeți – ...
- a sosit – ...
- joc – ...
- copacii – ...

20.1. Alcătuieste propoziții cu unele sinonime.

21. Privește desenele. Numește și alte sărbători de familie.

Ziua numelui

*Ziua femeilor/
mamelor*

Ziua de naștere

22. Povestește succint despre una dintre sărbători:

- care a fost ocazia;
- cine a participat la sărbătoare;
- ce cadouri au primit sărbătoriții etc.

Model: Anul acesta, Crăciunul l-am sărbătorit la bunici. Când am ajuns la bunici, i-am colindat, le-am urat sănătate, viață fără griji și multe bucurii. Bunicii ne-au servit cu bucate gustoase, nuci, mere, struguri, dar ne-au pus sub brad și alte daruri.

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot citi expresiv un text.			
Pot asocia anumite imagini cu cuvinte din text.			
Pot răspunde la întrebări pe baza unui text.			
Pot împărți textul în fragmente.			
Pot propune titluri potrivite pentru fragmente de text.			
Pot improviza un dialog.			
Pot povesti succint un text în numele unui personaj.			
Pot traduce un text scurt.			
Pot enumera sărbătorile de familie preferate.			
Pot descrie succint o sărbătoare de familie.			

EVALUARE SUMATIVĂ

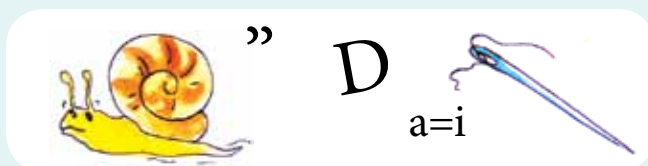
1. Scrie întrebările potrivite.

- a) —?
— Mă numesc Sergiu Dogaru.
- b) —?
— Sunt din orașul Cahul.
- c) —?
— Locuiesc pe strada Cireșilor, nr. 7.
- d) —?
— Îmi plac fotbalul și muzica.

2. Încercuiește răspunsul corect:

- A Mă doare dinții. A Mă doare capul.
B Mă dor dinții. B Mă dor capul.

3. Rezolvă rebusul. Alcătuiește o propoziție cu acest cuvânt.

4. Completează enunțurile cu prepozițiile potrivite: cu, la, în, de.

Victor, prietenul meu cel mai bun, s-a odihnit ... familia ... mare.
Bunicii mele îi place să se odihnească ... munte. Ea spune că acolo
aerul este curat. Când am fost ... vacanța ... iarnă ... România, ...
Sinaia, am schiat toată ziua. A fost minunat!

5. Scrie denumirile obiectelor și echipamentelor necesare pentru practicarea sporturilor indicate.

- a) hochei; b) box; c) ciclism; d) volei.

6. Descrie, în 3-4 propoziții, sportul tău preferat.

7. Scrie forma de plural a substantivelor.

- ogradă musafir
- tobă colac
- prăjitură acordeon

8. Scrie verbele din paranteze la forma necesară, pentru a indica o acțiune trecută.

Guguță (a veni) ... la cumetrie. El (a bate) ... toba toată noaptea.
Părinții Lilianei (a fi) ... foarte mulțumiți.

9. Scrie textul unei felicitări de ziua numelui. Adresează-o prietenei tale/prietenului tău.

10. Descrie, în 5 propoziții, o sărbătoare recentă în familie care ți-a plăcut. Cine a participat? Ce ai făcut împreună cu familia?

COPILUL ȘI NATURA

Fenomene ale naturii

- De ce plouă? De ce ninge?
De ce bate vântul?
- Semne și obiceiuri populare

Sărbători și tradiții calendaristice

- Anul Nou

Lumea animală

- Animale domestice
 - Caracteristici importante.
Mediul de trai. Curiozități
- Animale sălbatice.
Animale exotice
 - Caracteristici importante.
Mediul de trai. Curiozități

COPILUL ȘI NATURA

Fenomene ale naturii

De ce plouă? De ce ninge? De ce bate vântul?

1. Citește. Pronunță corect sunetele.

ploaie cu soare

vânt puternic

ninsoare lină

ceață deasă

ploaie cu piatră

fulgere și tunete

fulgi argintii

gheață și polei

2. Asociază imaginile de mai jos cu fenomenele naturii studiate la lecțiile de științe. Descrie unul dintre ele, la alegere.

a)

b)

c)

d)

e)

f)

g)

h)

Repere: ploaie, ninsoare, tornadă, ceață, vânt, rouă, fulger, brumă.

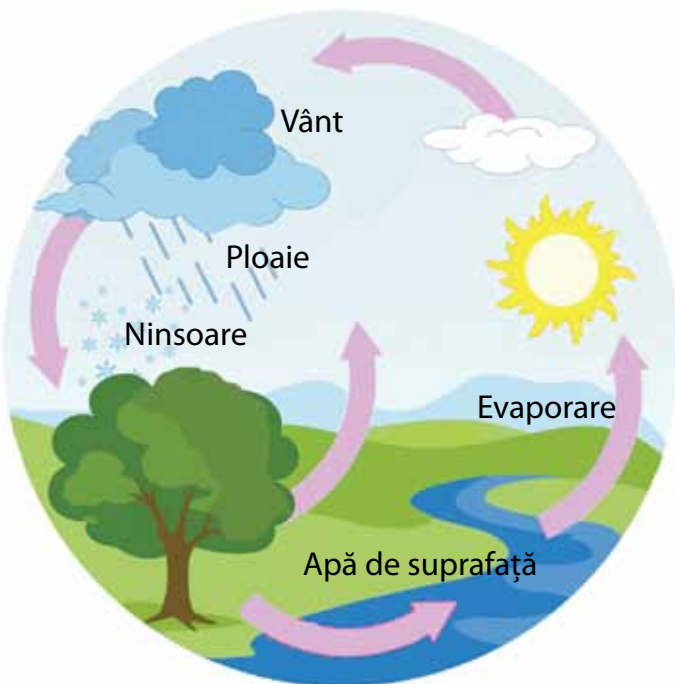
3. Citește. În ce se pot transforma picăturile de apă?

PLOAIA. NINSOAREA. VÂNTUL

Circuitul apei în natură este permanent. Când Soarele încălzește Pământul, apa se evaporă în atmosferă. În atmosferă, vaporii de apă se condensează și formează nori. Când norii trec prin straturi reci de aer, începe să plouă.

În timpul iernii, când temperatura aerului scade sub 0°C , începe să ningă. Acest lucru se întâmplă fiindcă picăturile de ploaie se transformă în fulgi de zăpadă. Fulgii au forme diferite și foarte frumoase.

Vântul apare la mișcarea curenților de aer cald și de aer rece. Aerul cald se ridică în sus, iar aerul rece îi ia locul. Vara este foarte plăcut când bate un vânt răcoros. Dar vânturile foarte puternice pot cauza mari pagube.

circuitul apei în natură – круговорот
воды в природе
se evaporă – испаряется
vapori – пары

degajă – выделяют
curenți de aer – потоки
воздуха
pagube – ущербы

4. Răspunde la întrebări.

- a) Ce se evaporă în atmosferă? b) Când se evaporă apa? c) Cum se formează norii? d) De ce cade ploaia? e) De ce ninge? f) Cum sunt fulgii de zăpadă? g) Cum apare vântul?

5. Cum crezi, ce pagube poate provoca un vânt puternic? Dă exemple.

6. Povestește textul, folosind ca reper imaginea de la ex. 3.

7. Discută cu un coleg/o colegă și stabiliți:

- a) Ce fenomene ale naturii au loc primăvara? Dar vara? Toamna? Iarna? b) Ce fenomene pot fi întâlnite în toate anotimpurile? c) Ce fenomene au loc într-un singur anotimp?

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Ia fularul!	Возьми шарф!
Ia-ți căciula!	Возьми свою шапку!
Îmbracă scurta!	Надень куртку!
Îmbracă-ți impermeabilul!	Надень свой плащ!
Încalță pantofii!	Надень туфли!
Încalță-ți cizmele!	Надень свои сапоги!
Pune-ți paltonul!	Надень свое пальто!

8. E vreme rea, dar cineva dintre membrii familiei tale trebuie să iasă din casă. Ce sfaturi îi oferi? Folosește expresiile din caseta *Observă și reține!*

9. Proiect. Informează-te și completează, în caiet, prognoza meteo pentru o săptămână. Folosește semnele convenționale potrivite. În fiecare zi, notează dacă prognoza a fost reală. Apoi discută rezultatele împreună cu colegii. Ce ați observat?

	Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică
Prognoza							
Situația reală							

Fenomene ale naturii

Semne și obiceiuri populare

1. Citește versurile. Pronunță corect diftongii. Tradu cuvintele evidențiate.

Plouă, plouă, ploaie deasă,
Toată lumea fuge-n casă.
Plouă, plouă, ploaie caldă,
Numai spicele se scaldă.

(Grigore Vieru)

2. Reține!

vechi – străvechi; bunic – străbunic; nepot – strănepot

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

În limba română:

- Azi e timp bun.
- Vreau să merg la film, dar nu am timp.

În limba rusă:

- Сегодня хорошая погода.
- Хочу пойти в кино, но нет времени.

3. Citește textul. Cine ne spune că vine ploaia?

BAROMETRU NATURAL

Poporul, din timpuri străvechi, a observat schimbările de comportament ale insectelor, animalelor și păsărilor înainte de anumite fenomene naturale: ploaie, furtună etc.

Astfel, dacă păsările, mai ales rândunelele, zboară aproape de pământ, va ploua. Dacă acestea zboară pe sus, timpul va fi frumos.

Semnele sunt adevărate. Dar cunoașteți secretul? Înainte de ploaie, rândunelele zboară aproape de pământ, deoarece insectele cu care se hrănesc rândunelele zboară pe jos.

Înainte de ploaie, insectele se lasă spre pământ, deoarece aripioarele lor devin mai grele. În urma lor coboară și harnicele rândunele.

străvechi – foarte vechi
comportament – поведение
furtună – vânt puternic cu ploaie
semnele – признаки
se hrănesc – sin.: mănâncă

insecte – насекомые
se lasă – опускаются
aripioare – aripi mici
în urma lor – sin.: după ele
schimbări – изменения

4. Răspunde la întrebări.

- Când animalele și păsările au un alt comportament?
- Cum zboară rândunelele înainte de ploaie?
- Cu ce se hrănesc rândunelele?
- Ce fac insectele înainte de ploaie?
- Din ce cauză se lasă (опускаются) insectele spre pământ?

5. Completează. Folosește textul.

- Dacă rândunelele zboară pe jos,
- Dacă rândunelele zboară pe sus, timpul va fi
- Înainte de ploaie, insectele zboară
- Înainte de ploaie, rândunelele zboară

6. Gândește-te și răspunde.

Care păsări domestice se bucură de ploaie? De ce? Ce fac rațele, găștele după ploaie?

7. Citește. Care dintre aceste semne populare crezi că este adevărat?

Fulgii mici de nea prevestesc ninsori abundente, de durată. Fulgii mari prezic ninsori scurte. Un fulger în luna februarie prezice zăpadă în luna mai. Zăpada căzută pe 1 martie anunță ninsori în următoarele 30 de zile. O iarnă plină de zăpadă prevestește un an bogat, plin de roade.

8. Compară, reține și formează propoziții similare la tema „Natura”.

Timpul este frumos.
Copacul este înflorit.
Vântul este puternic.
Picăturile sunt mari.
E foarte cald.

Ce timp frumos!
Ce copac înflorit!
Vai! Ce vânt puternic!
Doamne, ce picături mari!
Of, ce căldură! (Ce cald e!)

9. Citește dialogurile. Improvizează cu niște colegi alte dialoguri care să exprime regret, mirare, mulțumire etc. Vezi și ex. 8.

- A** — Vino la mine. Vreau să vezi un film video.
 — Îmi pare rău, dar nu pot. Afară plouă. Te superi?
 — Nu. Ne întâlnim mâine. De acord?
 — De acord.
- B** — Ce apus de soare frumos!
 — Ai dreptate, e foarte frumos. Îmi place mult.
 — După părerea mea, e mai frumos când apune soarele decât atunci când răsare.
 — Nu știu... E greu de spus...
- C** — Mămico, se poate să ies afară?
 — Nu se poate, pușor. Plouă, e vânt puternic.
 — Mămico, te rog, vreau să văd cum plouă.
 — Îmi pare rău, dar nu se poate.

10. Citește poezia. Înlocuiește cuvintele evidențiate obținând variante noi.

Model: fereastră – pădure

PLOAIA

Boc-boc-boc!

Ploaia în **umbrelă** bate:

— Pot să intru?

— Nu se poate!

Boc-boc-boc!

Ploaia în **câmpie** bate:

— Pot să intru?

— Da! Se poate!

(Grigore Vieru)

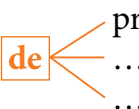

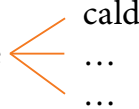
11. Improvizați dialoguri și pe alte teme, folosind replicile:

- Pot să intru? — Nu se poate. — Se poate.
 — Mulțumesc. — Vă rog să mă iertați.

12. Citește și alcătuește îmbinări de cuvinte, apoi propoziții.

Model: Îmi place ploaia de primăvară. E caldă și cuminte.

Ploaie **de** primăvară
...
...

Ploaie caldă
...
...

13. Găsește în textul de la ex. 3 și scrie antonimele pentru:

... – departe

... – timp urât

... – pe jos

... – după ploaie

... – nou

... – ușoare

14. Improvizează o emisiune radiofonică despre diferite semne populare. Poți folosi informațiile de mai jos (A) și formule de adresare și rămas-bun (B).

A

PRIMĂVARA

- Dacă ciocârliile și cocorii sosesc devreme, primăvara va fi caldă.
- Dacă au înflorit salcâmi, nu va mai fi brumă.
- Dacă păsările călătoare vin târziu, va fi încă frig.

VARA

- Dacă ploaia începe cu picături mari, va fi timp cald, frumos.

TOAMNA

- Dacă veverițele își fac rezerve mari de nuci, iarna va fi grea și lungă.

IARNA

- Va fi frig, ger dacă păsările de casă stau într-un picior.

B

Stimați ascultători, dragi prieteni, vă mulțumesc, la revedere, pe mâine, pe săptămâna viitoare etc.

15. Citește textul. Spune când este verde pământul.

PLOAIA

Știi de ce plouă? **Pământul e negru** și o roagă pe Ploaie să vină să-l spele. Ploaia vine din cer și-l spală, și **Pământul se face verde**.

(Spiridon Vangheli)

16. Modifică textul „Ploaia”, astfel încât scriitorul să vorbească la timpul trecut.

Poți începe în felul următor:

Știi de ce **a plouat**? Pământul **era** negru și ...

17. Concurs pentru cel mai bun și mai iute translator. Citește și tradu cuvintele.

Rol, obicei, Europa, grup, de obicei, nemăritată, nord-est, sud-est.

18. Citește textul. Spune ce cheamă Paparuda.

PAPARUDA

În credințele populare, Paparuda este o zeiță care poate aduce ploaia. Jocul paparudelor este un ritual străvechi de chemare a ploii pe timp de secetă. Acest obicei este răspândit la mai multe popoare din sud-estul Europei.

Cum arată Jocul Paparudelor? Se adună un grup de fete și fete nemăritate. Se alege fata care va juca rolul Paparudei. Apoi se confecționează costumul, care este din iarbă, flori și frunze. În mână, Paparuda poartă o cruce de lemn. Celelalte fete își fac coronițe din iarbă și flori.

Grupul pornește prin sat, cântând și dansând, pe la fântânile și gospodăriile oamenilor. De obicei, se cântă versurile:

„Paparudă-rudă,
Vino de ne udă,
Ca să-nceapă ploaie,
Să curgă șiroaie”.

Femeile stropesc Paparuda cu apă și gospodarii îi urează sănătate. După ce se încheie mersul prin sat, fetele merg la un râu și aruncă în apă coronițele și „hainele” de plante.

zeiță – богиня
secetă – засуха
este răspândit – распространён
poartă – носит
cruce – крест
(de) lemn – деревянный

coroniță –
sud-est – юго-восток
se confecționează – sin.: se fac

fântână –
șiroaie – потоки
stropesc – обливают

19. Răspunde, cu ajutorul textului, la întrebări.

- a) Cine este Paparuda?
- b) Ce fel de obicei este Paparuda?
- c) Unde e răspândit acest obicei?
- d) Cine alcătuiește grupul Paparudei?
- e) Cu ce este împodobit costumul ei?
- f) Unde merge Paparuda?
- g) Ce se întâmplă mai departe?
- h) Ploaia ascultă rugămintea Paparudei?

20. Citește fragmentele care pot fi intitulate:

- 1) Obiceiul Paparudei.
- 2) Grupul Paparudei.
- 3) Costumul Paparudei.
- 4) Vino, ploaie!

21. Povestește fragmentul care ți-a plăcut cel mai mult.

22. Descrie portretul Paparudei: cine este ea, ce îmbrăcăminte poartă, ce face, ce îi doresc oamenii. Folosește și expresii din text.

23. Citește „Cântecul Paparudei”. Învăță câteva versuri pe de rost.

Papalugă, Lugă,
Pân' la cer te suie,
Porțile-i descuie,
Ploaia să pornească,
Lanul să stropească,
Să umple fântânile,
Să răsară grânele.

24. Ghicește.

- Multe fire de argint
leagă cerul de pământ.
(...)
- Mă așteaptă să vin,
Și, când vin, toți fug.
(...)
- Toți îl aud, dar nimeni nu-l vede.
(...)
- Ștergar vărgat (полосатый)
peste nori aruncat.
(...)

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera fenomene ale naturii pe care le-am studiat.			
Pot asocia denumiri de fenomene ale naturii cu imagini.			
Pot descrie succint un fenomen al naturii.			
Pot explica de ce ninge, de ce plouă, de ce bate vântul.			
Pot oferi cuiva un sfat – ce să îmbrace sau ce să încalțe pe vreme rea.			
Pot urmări prognoza meteo și pot discuta despre ea.			
Pot enumera câteva semne populare legate de diferite fenomene ale naturii.			
Pot susține un dialog despre vreme sau despre fenomene ale naturii.			
Pot citi expresiv un text.			
Pot răspunde la întrebări pe baza textului.			
Pot descrie succint un obicei popular legat de fenomene ale naturii (<i>Paparuda</i>).			

EXERSEAZĂ!

1. Scrie 5 denumiri de fenomene ale naturii.
2. Alcătuieste 3 propoziții despre 3 fenomene ale naturii.
3. Răspunde la întrebările referitoare la semnele populare privind starea vremii.

- a) Cum zboară rândunelele înainte de ploaie?
- b) Ce fac insectele înainte de ploaie?
- c) Cum vor fi ninsorile dacă fulgii sunt mici?
- d) Cum vor fi ninsorile dacă fulgii sunt mari?
- e) Cum va fi anul dacă iarna e multă zăpadă?

4. Formulează 2 sfaturi pentru cineva care trebuie să iasă afară pe vreme rea.

5. Încercuiește litera A dacă enunțul este adevărat și litera F dacă este fals.

- a) A F Ploaia apare când norii trec prin straturi reci de aer.
A F Ploaia apare când norii fug.
- b) A F Ninsoarea apare când picăturile de ploaie se transformă în fulgi.
A F Ninsoarea apare când se termină ploaia.
- c) A F Vântul apare la mișcarea curenților de aer cald și de aer rece.
A F Vântul apare la mișcarea norilor.

6. Ghici ce e!

a) Moale, albă și pufoasă,
Pentru câmp e haină groasă.
(...) | b) Ce zboară pe sus
Și nu-l vezi?
(...) |
|--|---|

7. Completează cu cuvintele potrivite.

Se consideră că Paparuda poate aduce Jocul Paparudelor este răspândit la mai multe popoare din sud-estul La el participă ... și fete nemăritate. Costumul Paparudei este confecționat din ... , ... și Fetele merg prin sat, cântând și Versurile pe care le cântă, de obicei, sună așa:

„... -rudă,
Vino de ne ...”.

Sărbători și tradiții calendaristice

Anul Nou

1. **Pronunță corect cuvintele. Alcătuiește îmbinări de cuvinte, apoi propoziții.**

Cadou, sărbătoare, dorință, brad, jucării, Anul Nou, zăpadă, copii, familie, poezii, bucurie.

2. **Citește. Care tradiție îți pare mai interesantă?**

TRADIȚII DE ANUL NOU

Anul Nou este sărbătorit în toate țările lumii. Dar fiecare țară are tradițiile sale.

În Moldova, în seara de Anul Nou, familiile se adună împreună la masa de sărbătoare. Tinerii merg de la casă la casă cu *Plugușorul* și le doresc oamenilor un an bun.

În Grecia, oamenii atârnă legături de ceapă la uși, ca să aibă un an bogat, plin de roade.

În Japonia, oamenii se pregătesc o săptămână întreagă pentru noul an. Fac curățenie generală în toată casa și întorc toate datoriile.

În China, Anul Nou se sărbătorește la date diferite, în ianuarie sau în februarie. O tradiție interesantă este dansul leilor. Leul simbolizează puterea și înțelepciunea. Chinezii cred că dansul leilor aduce noroc și bogăție.

În multe țări, în prima zi din anul nou, oamenii scriu pe o foaie niște angajamente: ce vor să facă mai mult sau mai bine și ce nu vor să mai facă. E bine să începi anul cu un astfel de plan optimist.

atârna – вывешивают
legături de ceapă – связки лука

datoriile – долги
angajamente – обязательства

3. Răspunde la întrebări.

a) În ce țară există tradiția *Plugușorului*? b) În ce țară se atârna legături de ceapă la uși? c) Cât timp se pregătesc japonezii pentru noul an? d) Când se sărbătorește Anul Nou în China?

4. Alege una dintre ilustrațiile la text și descrie-o succint.

5. Informează-te și descrie succint un obicei de Anul Nou din altă țară.

6. Completează în caiet o fișă după modelul de mai jos, răspunzând la întrebări.

ANUL NOU ÎN FAMILIA NOASTRĂ

Ce tradiții de Anul Nou există în familia ta?	...	
Cum împodobește casa familia ta de Crăciun și de Anul Nou?	...	
Ce bucate tradiționale sunt servite la masa de revelion?	...	

7. Discută cu un coleg/o colegă. Comparați fișele. Ce ați observat?

8. Cui trimiți felicitări de Anul Nou? Ce folosești: SMS, internetul sau felicitări tradiționale? Confectionează o felicitare ilustrată, folosind creioane, acuarele sau markere. Scrie un text cât mai original pentru o rudă sau un prieten.

9. Concurs! Cum crezi, ce angajamente și-au luat persoanele din imagini? Ce vor face ele în noul an? Ce nu vor face?

Angajamentele noastre pentru 202...

Fratele și sora

Adrian

Clasa noastră

Verișoara Ana

Mama
și Lucia

Alexandra

Familia noastră

Unchiul Teo

Tata și Victor

*Model: Fratele și sora nu se vor mai certa.
Tata și Victor vor alerga în fiecare zi.*

10. Ce angajamente ai vrea să-ți iei pentru anul viitor? Ce lucruri bune vei face? Ce greșeli vei corecta?

Model: Angajamentele mele în anul care vine:

Ce voi face

- Voi învăța să înot.
- Voi ajuta mai mult părinții.
- Voi merge mai des la bunici.

Ce nu voi face

- Nu voi întârzia la școală.
- Nu-mi voi uita manualele acasă.
- Nu voi pierde timpul.

Mură-n gură

Eu **voi** lucra
Tu **vei** învăța
El/Ea **va** citi

➤ mai mult.

Noi **vom** călători
Voi **veți** comunica
Ei/Ele **vor** zâmbi

➤ mai des.

11. Proiect. Pregătiți echipe de câte trei urători. Învățați urătura de mai jos, fiecare câte o parte. Pregătiți-vă să urăți de Anul Nou colegii din alte clase, rudele sau prietenii.

Urătorul 1:

Aho, aho!
Măine anul se înnoiește,
Plugușorul se pornește
Și începe a brăzda,
Pe la case a ura.

Urătorul 2:

Anul Nou ne-aduce nouă
Timp mai bun și viață nouă,
La mulți ani cu sănătate,
Să vă dea Domnul de toate.

Urătorul 3:

Să aveți belșug în casă,
Tot ce vă doriți pe masă.
Să primiți doar vești de bine
În Noul An care vine.

Toți urătorii împreună:

Ia mai strigați măi, hăi, hăi!
La anul și la mulți ani!

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot citi corect și expresiv un text.			
Pot spune ce tradiții de Anul Nou există în alte țări.			
Pot descrie tradițiile de Anul Nou din familia mea.			
Pot enumera bucatele tradiționale de la masa de revelion.			
Pot scrie o felicitare de Anul Nou.			
Pot alcătui un plan/o listă de angajamente: ce voi face, ce nu voi face în următorul an.			

Lumea animală. Animale domestice

Caracteristici importante. Mediul de trai. Curiozități

1. Numește animalele. Pe care dintre ele le-ai văzut în realitate? Unde?

2. Scrie denumirile animalelor din imagini, plasându-le în două șiruri:

a) păsări; b) mamifere (млекопитающие).

3. Alcătuește enunțuri despre trei animale care îți plac cel mai mult.

Model: Îmi place pisica. Ea este blândă.

4. Concursul „Cel mai bun traducător”. Să ne amintim!

Denumiri de animale și păsări

un cal – doi cai
o capră – două capre
un ied – doi iezi
un câine – doi câini
un cățeluș – doi cățeluși
o pisică – două pisici
o oaie – două oi
un miel – doi miei
un porc – doi porci
un purcel – doi purcei
o vacă – două vaci
un șoarece – doi șoareci
o gâscă – două găște
o găină – două găini
un cocoș – doi cocoși
o rață – două rațe

Părțile corpului

un corp – două corpuri
un cap – două capete
o coadă – două cozi
o labă – două labe
un nas – două nasuri
o ureche – două urechi
un ochi – doi ochi
un cioc – două ciocuri
o pană – două pene

Însușiri (свойства)

mare
mic
folositor
blând
roșcat
flămând
credincios
curat
murdar
leneș
puternic
somnoros
prietenos

Acțiuni (действия)

a păzi
a ajuta
a prinde
a paște
a lătra
a mârâi
a mânca
a sâsâi
a zbura
a sări
a alerga

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Domus (în limba latină)

Domestic ☐

Domestică

Domestic

Domestic

COMPARĂ!

În limba română:

gâscă
labă
nas
domestic
pene
curat
leneș
paște
somnoros
prieten

În limba rusă:

гусь
лапа
нос
домашний
перья
аккуратный
ленивый
пасёт, пасётся
сонный
приятель

5. Amintește-ți animalele și păsările domestice. Spune cum se numesc și unde s-au ascuns (спрятались) ele. Răspunde la întrebări cu ajutorul desenelor.

- Cine s-a ascuns după gard?
- Unde este purcelul?
- Cine se află în cușcă?
- Cine se află după gardul de piatră?
- Cine s-a ascuns în tufiș?
- Cine s-a ascuns în apă?

6. Formează îmbinări de cuvinte, apoi propoziții.

mielul
vițelul
căluțul
purcelul
cățelul
rățușca
bobocul
puișorul

drăgălaș
auriu
pufos
jucăuș
curat
violet
mic

- blând ca un

- credincios ca un

7. Ce animale ai acasă, în curte sau în apartament? Povestește pe scurt.

Model: Eu am doi bobocei. Îi cheamă Frumosu și Blându. Boboceii sunt mici, pufoși, drăgălași. Le plac ouăle fierte cu ceapă verde.

papagal

pește de acvariu

cobai

canar

8. Ce folos aduc animalele domestice? Spune cine „ne aduce” aceste produse alimentare.

Repere:

a) Ne dă lapte < capra
...
...

b) Brânza se face din lapte **de** < oi
...
...

c) Din lapte se face < unt
...
...

d) Oaia ne dă < piele
...
...

e) Ne ajută să cărăm greutatea < calul
...
...

f) Ne dă carne și ouă < prepelița
...
...
...

9. Citește/ascultă dialogul. Scrie (cu cifre) pe o foaie câte oi albe are Păcală și câte negre.

OILE LUI PĂCALĂ

Tândală: — Măi frate, unde te duci?
Păcală: — Mă duc la stână (загон овец) să-mi văd oile.
Tândală: — Da ai multe oi?
Păcală: — Albe n-am niciuna, iar negre și mai puține.

- 9.1. Încenează dialogul cu prietenul tău/prietena ta.

10. Recunoaște animalul. Propune colegilor tăi ghicitori asemănătoare despre animale și păsări domestice.

- Are blană moale, mustăți (усы) lungi, îi plac șoarecii.
- Urechile mele sunt lungi, coada scurtă, îmi plac morcovii!
- Paște iarbă verde și mustoasă,
Seara, când se întoarce acasă,
Ne aduce din câmpie
Lapte dulce-n farfurie.

(Constantin Dragomir)

11. Citește propozițiile. Alcătuieste 2 texte: „Grivei”, „Tărcuș”. Scrie unul dintre ele. Desenează-ți „eroul”.

Grivei și Tărcuș sunt doi cățeluși. Ei sunt mici și pufoși. Tărcuș are blana albă, moale, cu pete negre. Blănița neagră a lui Grivei lucește la soare. Lăbuțele lui Tărcuș sunt albe și mici. Grivei e cu botișorul roz. Urechiușele lui Grivei sunt albe cu puncte negre. Ce drăgălași sunt acești cățeluși!

12. Completează catrenul.

Jerry este un ... La desene animate
Tom este un ... Ne amuză și pe noi.

Mură-n gură

mâță – pisică
motan – pisoi

12.1. Modifică primele două versuri, alcătuiind o altă poezioară.

13. Povestește ce lucruri interesante ai aflat despre animale din filme și din emisiuni televizate.

Model: M-am uitat ieri la televizor. Am văzut emisiunea „Aceste animale nostime”. Am aflat (узнал) că iepurele nu este fricos, ci atent, precaut (предусмотрительный), căci are mulți dușmani.

14. Alcătuieste o povestire despre pisica ta.

- Cum se numește pisica ta?
- Ce înfățișare are (blană, ochi, urechi, mustăți, labe)?
- Ce-i place să mănânce?
- Cu cine/ce se joacă pisica?

15. Glume. Citește pe roluri cu un coleg/o colegă.

- A** — Tot mai cauți câinele?
 — Da.
 — De ce nu dai un anunț în ziar?
 — Ce folos? Câinele meu nu știe să citească.
- B** — Șoarecii trăiesc mult? Îl întreabă învățătorul pe Ștefănel.
 — Totul depinde de pisică, răspunde elevul.

16. Formulați în perechi întrebări curioase și răspunsuri ingenioase despre animale.

Model: a) — De ce iepurii nu poartă ochelari?
 — Pentru că mănâncă mulți morcovi.
 b) — De ce își schimbă iepurele blana?
 — Se ține de modă.

17. Completează dialogul. Citește-l pe roluri cu colegul tău/colega ta.

- Iepuraș, alb iepuraș, unde ai fost?
 — La oraș.
 — Unde te duci?
 — ...
 — Ce mănânci?
 — ...
 — Unde dormi?
 — ...

18. Improvizează dialoguri asemănătoare despre alte animale.

19. Imaginează-ți ce prieteni (animale și păsări) are Nicușor la bunica sa. Povestește textul completat.

PRIETENII LUI NICUȘOR

Nicușor s-a dus la bunica sa. Acolo el are mulți prieteni. La poartă l-a întâmpinat Apoi s-a apropiat de el Nicușor a hrănit ..., ... și Bunica s-a bucurat.

20. Concurs. Ghici!

- Pe oameni îi iubește,
Casa o păzește (охраняет).
- Nu sunt neam de împărat,
Dar port coroană pe cap.
Nu sunt nici păzitor,
Dar pe toți oamenii îi scol.
- Vaporaș cu gât și coadă
Umblă ziua prin ogradă.
- Mândru, înalt, frumos la ochi,
Iute la picioare,
Urechi are, coarne n-are
Și te poartă în spinare.

21. Povestește cum îngrijești animalele și păsările pe care le cresc părinții, bunicii sau rudele tale.

22. Curiozități. Citește cu atenție și răspunde la întrebări.

22.1. Care sunt rudele sălbatice ale animalelor domestice menționate?

- Bunicul câinelui este lupul.
- Strămoșii câinilor au fost domesticiți (были одомашнены) 15 000 de ani în urmă.
- Se cunosc peste 300 de rase de câini.
- Câinele deosebește (различает) două milioane de mirosuri.
- Câinele este considerat cel mai bun prieten al omului.
- Câinii Laika, Belka, Strelka, Ugoliok și Veterok au zburat în cosmos.

- Pisica este rudă cu tigul.
- Pisica trăiește alături de oameni de peste 9 500 de ani.
- Egiptenii au fost cei care au domesticit pisicile.
- Pisicile sunt cele mai cunoscute animale domestice din toata lumea.
- Anual, pisicile prind un număr foarte mare de păsări, reptile și șoareci.
- Pisicile dorm mai mult de jumătate din zi.

22.2. Ce informații de mai jos îți erau cunoscute? Ce este nou pentru tine?

- a) **Iepurii** trebuie ținuți în perechi sau în grupuri.
- b) Un ou de **prepeliță** conține de cinci ori mai mult fosfor decât un ou de găină.
- c) O **găină** face, în medie, între 250 și 270 de ouă pe an.
- d) Prima pasăre domesticită a fost **gâsca**.
- e) Cele mai multe **oi** sunt în Australia.
- f) În decursul vieții, o **vacă** poate produce 200 000 de pahare de lapte.
- g) **Caii** pot dormi în picioare.

Lumea animală. Animale sălbatice. Animale exotice

Caracteristici importante. Mediul de trai. Curiozități

1. Privește desenele. Citește cuvintele. Ce ai observat?

Silvia

pădure

silvicultor

animale sălbatice

Cuvântul latin *silva* înseamnă *pădure*, iar *silvaticus* = *salvaticus* înseamnă *sălbatice*.

2. Amintește-ți animalele sălbatice. Spune cum sunt ele.

Model: Vulpea este vicleană.

2.1. Unde trăiesc animalele din imagini? Care dintre ele pot fi întâlnite și la noi?

Repere: Europa, Africa, Australia, Asia, America; pădure, pustiu, junglă, savană, stepă, munți, ocean.

3. Atenție! E interesant să știi! Alcătuieste două propoziții cu îmbinările evidențiate.

ghimpe — ghimpos

puf — pufos

colț — colțos

arici ghimpos

iepure pufos

lup colțos

4. Prin ce se aseamănă aceste zebre? Completează propozițiile.

... este un cal sălbatic african. Trebuie să traversăm strada numai pe ...

COMPARĂ!

În limba română:

leu

tigru

girafă

hipopotam

zebră

brun

În limba rusă:

лев

тигр

жираф

гиппопотам

зебра

бурый

5. Citește textul. Intitulează-l.

Regele animalelor este leul. El este puternic, curajos. Când e flămând, sperie toate animalele.

Tigrul vânează cerbi, mistreți. Mănâncă circa 30-50 kg de carne pe zi. Are blană prețioasă.

Ursul alb trăiește numai în Arctica. El înoată cu o viteză de 4-5 km pe oră. Are 700-1000 kg. Ursul brun trăiește în Europa, Asia, America.

Se cunosc două specii de elefanți: elefantul african și elefantul indian. Elefantul african este cel mai mare animal de uscat. Are colți lungi de până la 2,5 m. Cu trompa sa el scoate apă, duce lemne. Este un animal pașnic. Trăiește 70-80 de ani.

La noi viețuiesc lupul, vulpea, ariciul, veverița, iepurele, mistrețul.

sălbatică – дикие
rege – король, царь
sperie – пугает
vânează – охотится

cerbi –

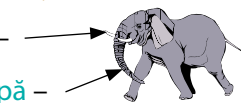

mistreț –

înoată – плавает
specii – виды
uscat – суша

colți –

trompă –

viețuiesc – sin.: trăiesc

pașnic – мирный

veveriță –

6. Răspunde la întrebări.

- a) Unde trăiesc animalele sălbatică? b) Cine este regele animalelor?
c) Câtă carne mănâncă tigrul pe zi? d) Unde trăiește ursul alb? e) Ce lungime pot avea colții elefantului? f) Care este cel mai mare animal de uscat? g) Ce animale sălbatică trăiesc în pădurile noastre?

7. Citește propozițiile care ne vorbesc despre:

- regele animalelor;
- animalul cu blană prețioasă;
- animalul care trăiește numai în Arctica;
- cel mai mare animal de uscat.

8. Completează amintindu-ți textul.

Leul este Tigrul are Ursul alb cântărește (весит)
Elefantul are

9. Povestește despre animalul care îți place cel mai mult. Poți folosi informații din text și cuvintele de mai jos.

Model: Maimuța este un animal tropical. Ea este puțin obraznică, dar veselă. Îi plac bananele, portocalele.

Pufos, sanitar, rău, obraznic, atent, colțos, ghimpos, curajos,
pașnic, flămând, brun.

10. Povestește în pereche cu un coleg/o colegă despre animalele preferate.

*Modele: Tu: Elefantul este un animal foarte mare.
El/ea: Dar iepurele este un animal mic.
Tu: Elefantul are colți de vreo doi metri.
El/ea: Iepurele are dinți de vreo doi centimetri.
Tu: Ursul brun este un animal mare, puternic.
El/ea: Și ursul alb este un animal mare și puternic etc.*

11. Animalele au organizat câteva concursuri. Depinde de măiestria ta de prezentator cine va câștiga concursul: tu trebuie să povestești despre un animal la una din temele anunțate.

Temele anunțate:

- Cel mai mare
- Cel mai puternic
- Cel mai vesel
- Cel mai viclean
- Cel mai iute
- Cel mai greu
- Cel mai mâncăcios

12. Completează după model. Apoi prezintă o informație scurtă despre un animal.

Model: un lup – doi lupi o maimuță – două maimuțe

... – doi tigri ... girafă – ...
 ... – doi elefanți ... panteră – ...
 ... – doi urși ... veveriță – ...

13. Citește întrebările. Răspunde cu ajutorul desenului.

Pe cine crezi că a invitat Mieunică la masă?
 Ce a pregătit el pentru urs? Cu ce îl va servi
 pe arici? Cui îi place varza? Pentru cine sunt
 bananele? Ce va mânca Mieunică?

14. Alcătuiește propoziții cu **îi place, îi plac, nu-i place, nu-i plac.**

Model: Elefantului îi plac bananele.

Vulpe
 Tigru
 Urs
 Lup
 Elefant
 Arici
 Maimuță

Mură-n gură

Cui? (кому?)

vulpi – vulpi
 maimuțe – maimuței
 lupului
 ursului
 tigru
 elefantului
 ariciului

15. Care e animalul?

- Alb, pufos, fricos, cu urechi lungi ...
- Sur, flămând, colțos, un bun sanitar ...
- Roșcată, cu coada lungă, vicleană ...

16. Ghici ce e?

Merge moșul pe cărare
Cu mii de ace pe spinare.
(...)

Leneș cum e, nu șagă,
Doarme, doarme iarna întreagă
Și visează el, vezi bine,
Numai miere de albine.
(...)

17. Continuă textul. Încearcă să desenezi animalul „fantastic” după descrierea din text.

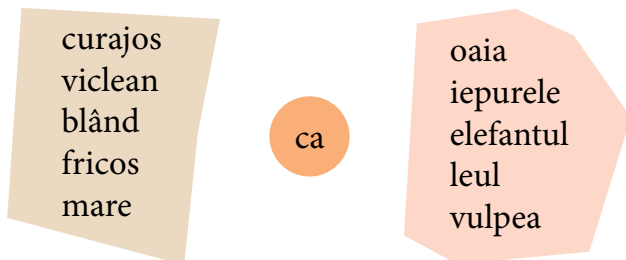
Puișorii de animale învățau la școală. În recreație, ariciul a desenat pe tablă portretul mamei sale. Sub portret a scris: „Mama”.

S-a uitat motănașul la desen și s-a mirat:

— Parcă seamănă cu mama?! Iată cum trebuie să fie mama.

Și a mai desenat niște mustăți. Au venit și ceilalți puișori de animale și au modificat (изменили) portretul. Ce au mai desenat iepurașul, șoricelul, elefantul?

18. Formează comparații, apoi propoziții.

19. Alcătuiești în grup o scurtă povestire cu titlul „Animalele din pădurile noastre”.

Repere: Ce animale trăiesc la noi?
Ce înfățișare au acestea?
Cu ce se hrănesc ele?

20. Spune care dintre aceste animale este, în realitate, mai mare, mai mic, cel mai mare.

Model: Pisica este mai mare decât șoarecele. Șoarecele este mai mic decât pisica. Elefantul este cel mai mare.

21. Scrie/alcătuiește lista animalelor folosind cuvintele *cel mai/cea mai*. Câștigă elevul care a spus ultima propoziție.

- Cea mai mică pasăre este colibri.

22. Concurs! Ghici animalul la care m-am gândit!

— Mie îmi place un animal.	— Are trompă?
— E un animal sălbatic?	— Da.
— Da.	— Elefantul.
— Trăiește și la noi?	— Bravo! Ai ghicit.
— Nu.	

- 22.1. Continuă.

Emisiunea „În lumea animalelor” a avut ca subiect ...

Am văzut la circ un animal acrobat ...

23. Povestește ce animal (personaj din film) îți place/nu-ți place și de ce.

Model: Îmi place foarte mult Iepurașul din filmele cu desene animate. Îmi place fiindcă este bun, deștept, isteț. El îl păcălește pe Lup. Iată de ce îmi place iepurașul.

24. Ai fost la circ sau ai văzut la televizor vreo reprezentație (представление) de circ? Ce animale ai văzut? Ce trucuri de circ prezentau ele? Povestește.

25. Ai fost la menajerie. Ai văzut mai multe animale de același fel. Povestește despre ele.

Model: La menajerie am văzut trei maimuțe. Acestea mâncau banane, se uitau în oglindă, imitau oamenii.

26. Alcătuiți, în echipă, o mică poveste cu următoarele personaje:
elefantul, girafa, vulpea.

27. În ce ordine vor sosi animalele la finiș? De ce?

FINIȘ

Mură-n gură

primul
al doilea
al treilea
ultimul

28. Citește și reține expresiile. Alcătuieste propoziții.

- Are o foame de .
- Se joacă de-a și .
- Fuge ca un .

29. Concurs!

- **Recunoaște personajele și poveștile.**

①

②

③

- **Spune denumiri de povești despre animale.**
- **Cel mai bun traducător!**

ELEFANTUL AMABIL

Această întâmplare a avut loc în India. De pe scara tramvaiului a căzut un om. Un elefant care pășea alături l-a prins momentan cu trompa și l-a așezat cu grijă pe acoperișul tramvaiului.

• **Citește propozițiile cu o intonație potrivită.**

Îmi place iepurașul! Nu-mi place elefantul.

Îți place iepurașul? Nu-ți place elefantul?!

• **Continuă șirul:**

Câine, pisică, vacă ...

Lup, urs ...

Cocoș, găină ...

• **Ghici ce e?**

Sigur, dacă nu-i dai pace,

Se preface în ghem de (...).

Dacă-l iei cu binișorul,

Îți arată (...).

Și-i destul să bați în toacă,

Sare-n sus și (...)

Până-l prinde tremuriciul.

Uite-așa este (...).

(Petru Cărare)

tremurici – дрожь

30. Curiozități. Citește cu atenție și răspunde la întrebări.

30.1. Cine trăiește cel mai puțin? Dar cel mai mult?

CÂȚI ANI POT TRĂI ANIMALELE

- șoarecele – 3 ani
- broasca – 7-10 ani
- câinele – 15 ani
- leul – 15-20 de ani
- ursul – 50 de ani
- calul – 30-60 de ani
- elefantul – 70-90 de ani
- broasca-țestoasă – 100-250 de ani
- balena de Groenlanda – 100-250 de ani

30.2. Care informație ți se pare cea mai surprinzătoare (удивительная)? De ce?

- a) Dintre animalele de pradă, **leul** are cea mai mică inimă.
- b) **Ariciul** are până la 16 000 de ghimpi.
- c) Sub piele, **delfinul** are un strat de grăsime care poate atinge 30 cm.
- d) Dungile albe și negre ale **zebrei** sunt diferite de la un animal la altul.
- e) Cocoașa **cămilei** conține o rezervă de grăsime. Ea o ajută să trăiască în pustiul fierbinte.
- f) Ochii unui **vultur** văd de patru ori mai bine decât ochii oamenilor.
- g) Un **jaguar** vede în întuneric de șase ori mai bine decât un om.

31. Examinează desenele. Ce animale sunt reprezentate? Care dintre ele nu este exotic?

Eu sunt insecta cea mai folositoare.

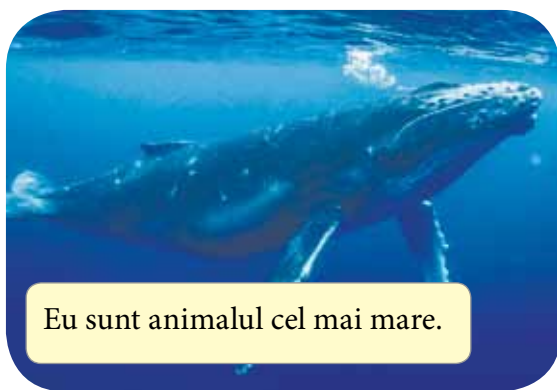
Eu sunt pasărea cea mai mică.

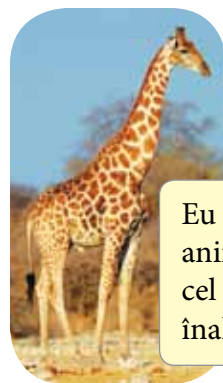
Eu sunt animalul cel mai rapid.

Eu sunt pasărea cea mai frumoasă.

Eu sunt animalul cel mai mare.

Eu sunt animalul cel mai înalt.

32. Formulează corect propozițiile. Transcrie-le în caiet

1)	Balena albastră	a)	este pasărea cea mai mică.
2)	Girafa	b)	este animalul cel mai mare.
3)	Ghepardul	c)	este animalul cel mai rapid.
4)	Colibri	d)	este insecta cea mai folositoare.
5)	Albina	e)	este pasărea cea mai frumoasă.
6)	Păunul	f)	este animalul cel mai înalt.

33. Găsește și transcrie o informație scurtă (3-4 propoziții) despre un animal exotic:

a) cameleon; b) panda; c) flamingo; d) tigr; e) alt animal, la alegerea ta.

Prezintă informația colegilor.

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera animalele domestice cunoscute.			
Pot descrie un animal domestic sau de companie pe care îl avem în curte sau în apartament.			
Pot recunoaște un animal domestic după descriere.			
Pot spune ce folos aduc animalele domestice.			
Pot citi pe roluri, împreună cu un coleg/o colegă, un dialog.			
Pot enumera animalele sălbatice cunoscute.			
Pot spune cum sunt animalele sălbatice.			
Pot spune în ce zone trăiesc animalele sălbatice cunoscute.			
Pot solicita informații despre animale.			
Pot povesti curiozități despre animale.			
Pot selecta și prezenta o informație despre un animal exotic.			

EVALUARE SUMATIVĂ

1. Completează propozițiile.

- a) ... se evaporă în atmosferă. b) Vaporii de apă se condensează și formează ... c) Când norii trec prin straturi reci de aer, începe să ... d) ... de zăpadă au forme foarte diferite și foarte frumoase. e) La mișcarea curenților de aer cald și de aer rece, apare ... f) În timpul iernii, când temperatura aerului scade sub 0° C, începe să ...

2. Enumeră trei feluri de mâncare tradiționale servite la masa de revelion în familia ta.

3. Scrie două lucruri pe care vrei să le faci în anul care vine.

4. Scrie o felicitare de Anul Nou pentru bunicul tău/bunica ta.

5. Scrie 5 denumiri de animale domestice și 5 denumiri de animale sălbatice.

6. Alege un animal și povestește despre el: cum este, cu ce se hrănește etc. (4 propoziții).

7. Scrie patru propoziții care ar începe cu *cel mai*; *cea mai*.

8. Completează expresiile de mai jos cu denumiri de animale.

- a) Are o foame de ... b) Se joacă de-a ... și ... c) „Se înțeleg” ca ... cu ...

9. Unde trăiesc animalele? Examinează cu atenție lista animalelor. În dreptul fiecăruia, scrie: litera A dacă este un animal de companie care trăiește în casă/în apartament; litera B dacă este un animal domestic care trăiește în curte; litera C dacă este un animal sălbatic care poate fi întâlnit în natură sau la grădina zoologică.

		
A	B	C
vulpe ☐	canar ☐	găină ☐
curcan ☐	tigru ☐	pește de acvariu ☐
papagal ☐	cobai ☐	câine ☐
crocodil ☐	panda ☐	elefant ☐
lup ☐	girafă ☐	hamster ☐
cal ☐	cocostârc ☐	vacă ☐
gâscă ☐	porc ☐	delfin ☐
pisică ☐	jaguar ☐	struț ☐
leu ☐	oaie ☐	cangur ☐

COPILUL ÎN SOCIETATE

Prieteni și colegi

- Preferințe și interese
- Comunicăm prin telefon, pe internet
- Reguli nescrise

Proiecte de viitor

- Profesia preferată

Locul natal

- Orașul, satul
- Orientarea în oraș
- Mijloace de transport
- Reguli de circulație

Lă cumpărături

- Produse alimentare.
Cantități și prețuri
- Haine și încălțăminte.
Mărimi potrivite

COPILUL ÎN SOCIETATE

Prieteni și colegi

Preferințe și interese

1. Citește. Pronunță corect sunetele [t], [d], [n]. Alcătuiește propoziții.

Prien**t**en **a**tent
prien**t**enie a**d**evărată
coleg prien**t**enos

amic **d**evotat
colegă **i**deală
clasă **m**odel

2.

COMPARĂ!

În limba română:

muzeu
excursie
exponat
circ
clown

În limba rusă:

музей
экскурсия
экспонат
цирк
клоун

3. Citește. Al cui e jurnalul: al lui Gicu, al tatălui său ori al lui Victor?

Vineri, 26 noiembrie

Astăzi am avut lecția mea preferată, lecția de științe. Învățătoarea ne-a vorbit despre animalele care trăiesc în Republica Moldova.

Măine mergem în excursie la Muzeul de Istorie Naturală și Etnografie.

Duminică, 28 noiembrie

Am fost cu Gicu la circ. Cu noi a mers și tatăl lui Gicu. El m-a întrebat: „Ce ți-a plăcut mai mult, Victore?”. Eu i-am răspuns: „Clovni!”. „Dar hipopotamul?” „Hipopotamul mi-a plăcut, dar era foarte trist.”

Sâmbătă, 27 noiembrie

Astăzi am fost în excursie la muzeu.

Mi-a plăcut foarte mult.

Am văzut multe exponate interesante.

Nu am știut că avem atâtea animale și păsări rare în Republica Moldova. Colegul meu Gicu m-a invitat la circ.

Luni, 29 noiembrie

Am discutat cu Gicu despre duminica trecută. Ambii am hotărât să ne întâlnim și duminica viitoare.

lecție de științe – урок естествознания

rare – редкие

ambii – оба

am hotărât – решили

viitoare – будущая

a se întâlni – встретиться

4. Răspunde scurt la întrebări (1-2 cuvinte).

- Ce lecție interesantă a avut Victor vineri?
- Despre ce le-a vorbit elevilor învățătoarea?
- Unde vor merge copiii în excursie?
- Ce s-a întâmplat sâmbătă?
- Cum erau exponatele?
- Ce nu a știut Victor?
- Cine l-a invitat pe Victor la circ?
- În ce zi a fost Victor la circ? Cu cine?
- Ce a întrebat tatăl lui Gicu?
- Ce a răspuns Victor?

5. Gândește-te bine și răspunde! Cum crezi:

- De ce Victor preferă lecția de științe?
- Ce fel de colegi sunt Gicu și Victor?
- De ce hipopotamul de la circ era trist?
- De ce au hotărât băieții să se întâlnească și duminica viitoare?
- Ce dată va fi duminica viitoare?

6. Află răspunsul la întrebările de mai jos. Poți întreba părinții, bunicii, prietenii. Scrie răspunsurile în caiet.

- În ce oraș se află Muzeul de Istorie Naturală și Etnografie?
- Unde se află circul?
- Ce animale sunt considerate rare?
- Ce păsări rare cunoști?
- Unde trăiesc hipopotamii?

Mură-n gură

Mie (nu) **mi**-a plăcut concertul.

Nouă (nu) **ne**-a plăcut vacanța.

Ție (nu) **ți**-a plăcut spectacolul?

Vouă (nu) **v**-a plăcut filmul?

Oare $\left\{ \begin{array}{l} \text{Elenei} \\ \text{lui Dan} \end{array} \right.$ (nu) **i**-a plăcut lecția?

Colegilor (nu) **le**-a plăcut excursia?

7. Povestește despre o activitate recentă (din săptămâna trecută).

Repere:

- Unde ai fost?
- Cu cine ai fost?
- Ce ai văzut?
- Ce ți-a plăcut?
- Ce nu ți-a plăcut? etc.

8. Jocul: „Ți-a plăcut ...”. Completează tabelul în caiet. Pentru aceasta, întreabă cât mai mulți colegi: „Ți-a plăcut lecția de ...?”.

Lui ... / Elenei

i-a plăcut lecția de
matematică.

Lui ... / Olgăi

i-a plăcut lecția de
desen.

Lui ... / Iuliei

i-a plăcut lecția de
limba română.

Lui ... / Tamarei

i-a plăcut lecția de
limba rusă.

Lui ... / Angelicăi

i-a plăcut lecția de
muzică.

Lui ... / lui Nelly

i-a plăcut lecția de
științe.

8.1. Vorbește despre preferințele colegilor tăi (după tabel).

Faceți schimb de tabele. Ce a scris colegul tău de bancă?

9. Ai citit puțin din jurnalul lui Victor (exercițiul 3).

Privește atent desenele și completează jurnalul lui Roboșel.

Luni, ..., am fost ...
Am cumpărat ...

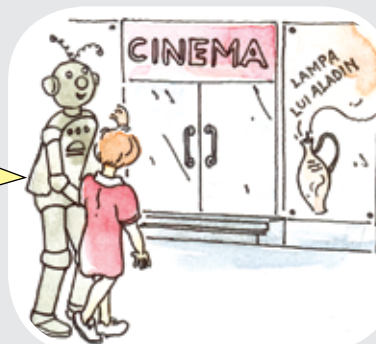

Măști, ..., am jucat ... cu
prietenul meu ... Eu am ...!

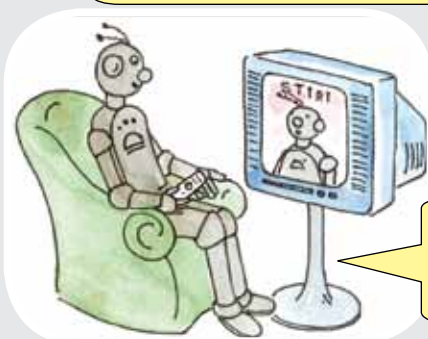
Miercuri, ..., am ... cu
prietenii mei.

Joi, ..., am fost la ...
cu Am văzut
A fost

Vineri, ..., am ...
Mi-a plăcut cel mai mult revista ...

Sâmbătă, ..., am ... în ...
Am obosit, dar sunt mulțumit
că am făcut totul.

Duminică, ..., m-am uitat ...
Am aflat multe ... interesante.

10. Încearcă să completezi un jurnal pentru săptămâna aceasta.
Folosește schema.

Ziua	Data	Unde ai fost	Cu cine ai fost	Ce ai făcut	Ce ai văzut	Ce ai aflat nou	Ți-a plăcut sau nu ți-a plăcut
...	...	...	...	...	...	...	...

11. Interviu.

Încearcă să afli cât mai multe despre colegii tăi sau despre prietenii tăi cei mai buni. Folosește lista de întrebări:

- Ce carte (film, muzică, sport) îți place?
- Ce îți place/nu-ți place să faci?

- 11.1. Intervievează 1-2 colegi. Completează în caiet sau la tablă schema dată.
Ce îi place/ce îi place să facă?

12. Povestește despre 1-2 colegi după schema completată.
Folosește modelul A, apoi modelul B.

A

*Lui Dan îi place cartea
„Guguță și prietenii săi”
de Spiridon Vangheli.
Elenei îi place cartea
„Alice în țara minunilor”
de Lewis Carroll.*

B

*Cartea preferată a lui Ion
este „Aventurile lui Tom Sawyer”
de Mark Twain.
Cartea preferată a Dorinei
este „Povești populare”
de Petre Ispirescu.*

Ambii
amândoi

Nelu și Costel au fost la bibliotecă.
Ambii au cerut cărți despre
cosmos. **Amândoi** se interesează
de această temă.

Ambele
amândouă

Anca și Monica au fost la muzeu.
Ambele au fost acolo pentru
prima dată. **Amândouă** au venit
impresionate.

Ambii
amândoi

Octavian și Lenuța merg la cercul de dans.
Ambii preferă dansurile moderne. **Amândoi** dansează bine.

13. Completează propozițiile cu **ambii** sau **ambele**.

- 1) Doru și Vlad sunt foarte atenți la ore. ... au numai note bune.
- 2) Magda și Irina sunt sportive bune. ... merg la antrenamente de gimnastică.
- 3) Silvia și George au numai note de zece. ... sunt elevi eminenți (отличники).
- 4) Ionel și Petru nu au fost astăzi la ore. ... au răcit și au febră (температура).
- 5) Angela și Tamara vor merge duminică la circ. ... vor merge împreună cu părinții.

14. Citește. De ce ursul nu i-a făcut rău băiatului?

DOI PRIETENI

Au fost odată doi prieteni. Într-o zi se plimbau printr-o pădure. Pe neașteptate, a apărut în fața lor un urs. Unul dintre prieteni a urcat repede într-un copac. Al doilea nu putea să urce și a rămas jos. De frică s-a culcat la pământ și stătea nemișcat. Ursul s-a apropiat, l-a mirosit atent. Băiatul nu se mișca. Ursul a crezut că băiatul e mort și a plecat. Celălalt băiat nu știa ce să creadă. A coborât din copac și a întrebat:

- Ce ți-a spus ursul la ureche?
- M-a sfătuit să-mi caut un prieten adevărat.

se plimbau – прогуливались
pe neașteptate – неожиданно
a urcat – залез
a rămas – остался
de frică – от страха

nemișcat – неподвижный
s-a apropiat – подошёл
a mirosit – понюхал
a coborât – ant.: a urcat

15. Răspunde la întrebări.

- a) Ce a făcut primul prieten? b) Ce a făcut al doilea prieten?
c) Ce a făcut ursul? d) Ursul s-a supărat sau a crezut că băiatul a murit? e) Formulează sfatul ursului pentru băiat.

16. Citește proverbele. Intitulează textul cu cel mai potrivit proverb.

- Prietenii nu se cumpără cu bani.
- Prietenul la nevoie se cunoaște.
- Spune cine îți este prieten și-ți voi spune cine ești.
- Prietenia e de aur.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

a se plimba – прогуливаться
a se apropia – приближаться

a se întinde – растянуться
a se împrieteni – подружиться

Timpul trecut. Imperfectul

Eu		Tu		El, ea	
ce făceam?		ce făceai?		ce făcea?	
mă	plimbam	te	plimbai	se	plimba
	apropiam		apropiai		apropia
	întindeam		întindeai		întindea
	împrieteneam		împrieteneai		împrietenea
Noi		Voi		Ei, ele	
ce făceam?		ce făceți?		ce făceau?	
ne	plimbam	vă	plimbați	se	plimbau
	apropiam		apropiați		apropiau
	întindeam		întindeați		întindeau
	împrieteneam		împrieteneai		împrieteneau

17. Pune verbele din paranteze la imperfect (ce făceam?).

- 1) Eu (a se plimba) prin pădure când a început să plouă.
- 2) Pe plajă, (a se juca, noi) pe nisipul fierbinte și ne bronzam.
- 3) Dacă știam că (a se apropia) ploaia, aș fi stat acasă.
- 4) Când erați mai mici, (a se împrieteni, voi) repede cu alți copii?

18. Formează familii de cuvinte, apoi câteva propoziții.

a întreba; a chema; a ruga; a supăra; a crede;
a oferi; a dori; a găsi; a se întâlni; a se despărți; a se supăra.

Modele:

- a (se) mișca – mișc[at] – ne mișc[at]
- a vedea – văz[ut] – ne văz[ut]
- a despărți – despărț[it] – ne despărț[it]
- a se plimba – plimba[re]

19. Continuă poemul după schema dată. În locul cifrelor folosește denumiri de plante, animale etc.

Dacă eram **1**, mă împrieteneam cu **2**.

Dacă eram **2**, ... cu **3**.

Model:

POEM DESPRE PRIETENIE

Dacă eram

, mă împrieteneam cu o

Dacă eram

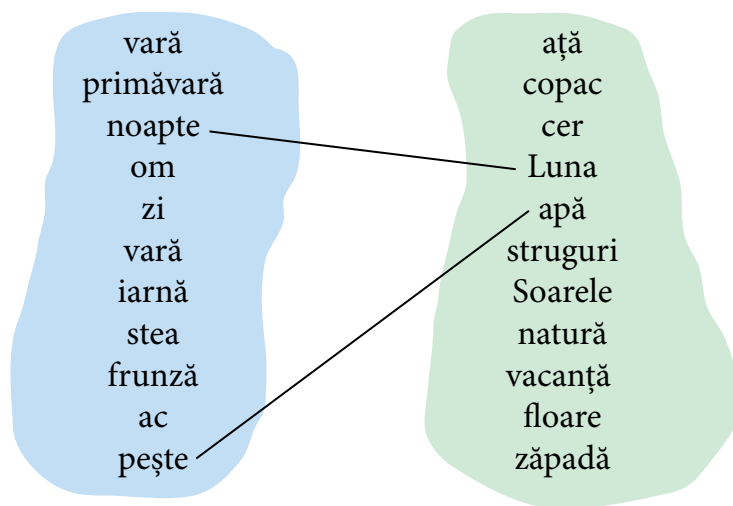
, mă împrieteneam cu

Dacă eram ..., ...

20. Identifică prietenii nedespărțiți. Argumentează răspunsul.

20.1. Formează propoziții cu 3-4 îmbinări identificate.

21. Citește. Scrie, în 3 enunțuri, ce s-a întâmplat mai departe.

PRIETENII

Un ursuleț trăia singur la mijloc de codru. Era trist și a chemat un arici să se joace cu el. Amândoi au mai chemat niște iepurași. Au devenit cu toții prieteni **nedespărțiți**. În fiecare zi jucau fotbal în **poiană**. O vulpe îi întreabă:

— Ce e cu voi?

— Noi ne-am împrietenit, au spus ursul, ariciul și iepurașii.

— Vreau și eu să fiu prietenă cu voi, a spus vulpea cea **vicleană**.

Și atunci ...

[nedespărțiți – неразлучные
poiană – поляна]

22. Alcătuieste 3 enunțuri despre activitățile tale preferate folosind verbele *a se plimba*, *a se întâlni*, *a se juca* la imperfect (ce făceam?).

Prieteni și colegi

Comunicăm prin telefon, pe internet

1. Citește cuvintele și îmbinările de cuvinte. Tradu în limba maternă. Te pot ajuta colegii sau profesorul.

oameni aprinși
oameni inflamabili

oameni influențabili
oameni flexibili

oameni fragili
oameni sensibili

2. Citește textul. În ce țări a fost Giovanni Perdigiorno?

Scriitorul italian Gianni Rodari are o povestire despre călătorul Giovanni Perdigiorno, căruia îi plăcea să studieze felul de a fi al oamenilor.

Într-o bună zi, când călătorea, Giovanni a ajuns în Țara Oamenilor de Paie. Aceștia erau inflamabili. Ei se aprindeau nu numai de la foc, dar și de la cuvinte „fierbinți”.

Altă dată, călătorul a ajuns în Țara Oamenilor de Ceară. Locuitorii acestei țări erau ușor influențabili. Fiind prea creduli, ei cădeau repede de acord cu alți oameni.

Cea de-a treia țară a fost Țara Oamenilor de Sticlă. Oamenii erau atât de fragili, încât se spargeau de la cea mai mică atingere sau de la un cuvânt spus prea tare.

felul de a fi – характер
 inflamabili – **care se aprind ușor**
 se aprindeau – воспламенялись

influențabili – **care pot fi influențați**
 prea creduli – слишком доверчивые
 fragil – care se sparge ușor

3. Răspunde la întrebări.

- a) În ce țări a ajuns Giovanni? b) Cum erau locuitorii acestor țări?
 c) Cum crezi, care cuvinte sunt „fierbinți”? Exemplifică. d) Ce trebuie
 să înțelegem din acest text? e) Cunoști pe cineva care poate fi numit
 „de paie”, „de sticlă” sau „de ceară”? Argumentează.

4. Completează.

Oamenii de $\left\{ \begin{array}{l} \text{paie} \\ \text{ceară} \\ \text{sticlă} \end{array} \right\}$ sunt $\left\{ \begin{array}{l} \dots \\ \dots \\ \dots \end{array} \right\}$

4.1. Spune mai multe despre astfel de oameni.

Repere: sensibil, gingaș, delicat, inflamabil, a se topi, a se sparge, a modela.

5. Examinează tabelul. Care recomandare ți se pare cea mai bună? Propune și alte recomandări pentru o comunicare eficientă.

Felul de a fi al unor oameni	Recomandări: Cum să comunicăm cu ei mai eficient
Oamenii aprinși sunt nerăbdători, nu ascultă atent, se supără ușor.	Trebuie să-i rugăm respectuos să ne asculte. Trebuie să le vorbim calm, liniștit. ...
Oamenii influențabili sunt prea creduli, pot fi înșelați ușor.	Trebuie să fim corecți cu ei. Nu trebuie să-i manipulăm. ...
Oamenii fragili sunt foarte sensibili, vor să fie ascultați cu atenție, pot fi răniți ușor.	Trebuie să-i ascultăm cu atenție maximă. Trebuie să le vorbim respectuos. ...

6. Improvizează, împreună cu colega ta/colegul tău, un dialog despre sportul pe care îl considerați cel mai interesant (sau despre o altă ocupație preferată, la alegere). Urmăriți recomandările pentru comunicare eficientă de la exercițiul 5.

Repere:

- A. – Eu cred că cel mai interesant sport este..., fiindcă ...
 B. – Dar eu nu sunt de acord. Mie îmi place mai mult ..., fiindcă ...
 A. – Îmi pare rău, dar ...
 B. – Și totuși, ...
 A. – Poate că aș putea să fiu de acord, însă ...
 B. – Bine, și eu aș zice că Deci ...

7. Care dintre instrumentele de comunicare de mai jos îți sunt cunoscute? Pe care le folosești? Pe care nu le-ai folosit niciodată?

	Comunicare prin telefon		Comunicare prin internet				
Instrumentul de comunicare	 Telefonul	 SMS	 Messenger	 WhatsApp	 Viber	 Skype	 Zoom
Utilizare: DA/NU, DE CE?	...	...	...	...	...	...	...
Cu cine comunică prin el	...	...	...	...	...	...	...

8. Când ai avut ultima dată o discuție telefonică? Povestește despre aceasta.

Repere: Cu cine ai vorbit? Cam cât timp ai vorbit?

9. Amintește-ți și notează în caiet formulele pe care le folosești, de obicei, când vorbești la telefon:

a) formule de salut; b) formule de mulțumire; c) formule de rămas-bun.

10. Folosești internetul? Spune cu ce scop îl folosești mai mult:

a) pentru a comunica cu colegii/prietenii; b) pentru a găsi informații pe diverse subiecte.

11. Citește și memorizează sfaturile părinților, specialiștilor referitoare la comunicarea în siguranță pe internet: cum să-ți faci prieteni, cum să comunici. Dacă ai nevoie de explicații suplimentare, semnalează acest lucru profesorului.

Sfaturi referitoare la comunicarea pe internet	Am înțeles	Am nevoie de explicații
Este simplu să-ți faci prieteni on-line. Dar trebuie să o faci cu multă atenție.		
Trebuie să vorbești politicos. Încearcă să nu fii răutăcios, în nicio situație.		
Nu spune nimănui parolele tale sau datele personale.		
Dacă cineva vorbește cu tine brutal, urât, anunță imediat adulții în care ai încredere. Aceasta este singura soluție pentru a evita un abuz.		
Dacă ai hobby-uri, vei găsi prieteni cu care să discuți pe teme de interes comun.		
Iar dacă participi la diverse acțiuni ca voluntar, vei găsi prieteni care au aceleași idei.		
Comunicarea în lumea virtuală este interesantă. Dar nu uita: cei mai importanți sunt prietenii și cunoștințele din lumea reală!		

- 11.1. Realizați o discuție comună a acestui subiect deosebit de important.

12. Proiect. Citește atent opiniile de mai jos despre prietenie. Alege un citat și realizează un desen schematic care „ne spune” ce ai înțeles. Prezintă-l colegilor.

„A avea un prieten este mai vital decât a avea un înger.”

Nichita Stănescu

„Un prieten adevărat te prinde de mână și îți atinge inima.”

Gabriel Garcia Marquez

„A dori să legi o prietenie este un lucru rapid. Prietenia însă este un fruct care se coace încet.”

Aristotel

Prieteni și colegi

Reguli nescrise

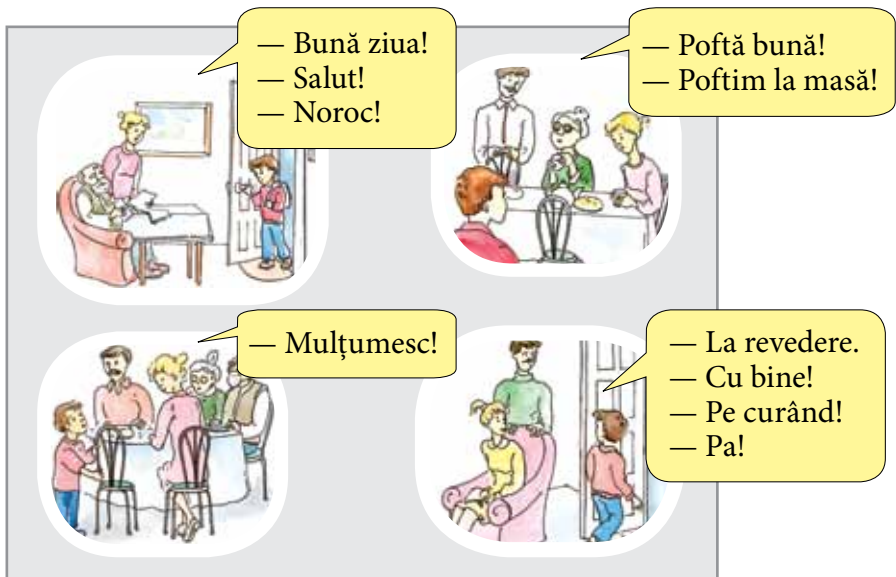

1. Citește. Pronunță corect diftongii. Memorizează catrenul.

Poți să intri în casa mea
Când vei vrea,
Dar întâi în ușă bate
Și întreabă-mă: Se poate?
(Petru Cărare)

2. Privește imaginile. Citește replicile. Încadrează-le (вводи) în contexte.

Model: Grigoraș a mâncat și îi spune mamei: Mămică, îți mulțumesc frumos. Mama îi răspunde: Să crești mare!

3. Fii atent! Alcătuiește propoziții.

Poartă

Poartă

Ionel **poartă**
ochelari.

Cătălin **se poartă**
frumos.

4. Citește textul. Cine e politicos și cine e obraznic?

LOCUL CEL MAI BUN

Sandu și Mihai au plecat să cumpere bilete la teatrul de păpuși. Sandu a alergat înainte, i-a dat la o parte pe cei din jur și i-a spus casieritei:

— Vreau cel mai bun loc la spectacolul de azi!

Casierița l-a privit, s-a gândit puțin, apoi i-a răspuns:

— Așteaptă un pic! Am să-ți dau un loc foarte bun.

După puțin timp a sosit și Mihai. El a respectat rândul și, când a ajuns la ghișeu, a rugat politicos:

— Dați-mi, vă rog, un bilet la spectacolul de azi.

Casierița a luat două bilete, apoi l-a chemat pe Sandu și i-a spus:

— Iată, am găsit cel mai bun loc. Vei ședea lângă băiețelul acesta care vorbește și se poartă frumos.

loc – место

i-a dat la o parte – толкнул
в сторону

a respectat – соблюдал

rândul – очередь, ряд

ghișeu – билетная касса

a rugat – попросил

politicos – вежливо

l-a chemat – позвала его

se poartă – ведёт себя

Mură-n gură

amabil – вежливый

politicos – amabil

nepoliticos – невежливый

obraznic – наглый

5. Citește propoziția care ne dovedește că:

- Sandu e obraznic;
- Mihai e amabil;
- casierița l-a așezat pe Sandu lângă un băiat politicos.

6. Răspunde la întrebări.

Unde au plecat Sandu și Mihai? Cum s-a adresat Sandu casieritei?

Cum s-a adresat Mihai? Cum a procedat (поступил) Mihai?

V-a plăcut „lecția” casieritei?

7. Completează.

Sandu și Mihai sunt (ce?) ... (Cine?) ... este politicos.

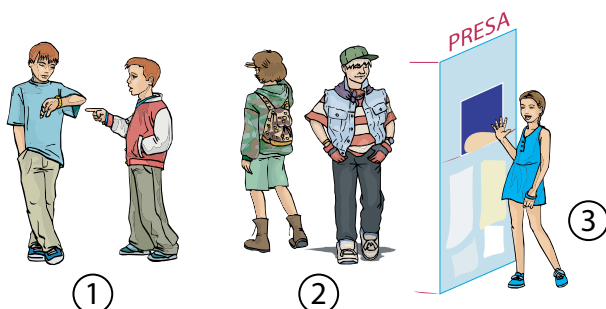
(Cine?) ... este obraznic. ... va înțelege că a greșit.

8. Citește textul pe roluri cu colegii tăi. Câte persoane vor citi?

9. Alcătuieste câte o propoziție cu cuvintele **a rugat, politicos**.
10. Propune un alt sfârșit al textului (2-3 propoziții).
11. Găsește în text și scrie antonimele următoarelor cuvinte: **rău, înapoi, cel mai rău, scurt, mult, a întrebat, a plecat, nepolitic, urât**. Alcătuieste propoziții cu trei dintre ele.
12. Improvizați dialoguri conform situațiilor.

Scuzați!

Spuneți-mi, vă rog, ...

Dați-mi, vă rog, ...

Mulțumesc!

Cu plăcere!

Îmi pare rău, dar ...

Iartă-mă!

Nu te supăra ...

13. Alcătuiți în echipe dialoguri folosind formulele de mai sus.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Ea **citește**.
(читает)

Lenuța, **citește**, te rog, poezia!
(прочитай!)

Ea **spune**.
(говорит)

Lenuța, **spune**, te rog, povestea!
(говори!)

Voi **scrieți**.
(пишете)

Copii, **scrieți** data!
(напишите!)

14. Spune-i colegului tău/colegei tale/colegilor tăi în mod politicos:
să deschidă cartea; să repete întrebarea; să recite poezia;
să scrie data; să șteargă tabla.

Model: Închide cartea! Închide, te rog, cartea!

15. Citește poezia.
Răspunde la întrebarea copiilor.

CUM SUNT RĂII?

- Sunteți niște răi.
- Dar cum sunt răii, mămică?
- Uitați-vă în oglindă!
- Dacă am spart-o.

(Constantin Dragomir)

16. Scrie în caiet cuvântul (din poezia de mai sus) care arată un îndemn (призыв). Alcătuiește cu el două propoziții.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Tu

Dă-mi!
Spune-mi!
Adu-mi!

Voi/Dumneavoastră

Spuneți-mi!
Aduceți-mi!
Dați-mi!

17. Privește imaginile. Citește replicile.

Spune cum se adresează băiețelul în fiecare situație.

Replici:

- Pot să te ajut?
- Așază-te, moșule!
- Așezați-vă!
- Dă-mi, te rog, cartea (stiloul)!
- Dați-mi, vă rog, geanta dumneavoastră!
- Pot să vă ajut?
- Maria, dă-mi un stilou!
- Așezați-vă, vă rog!

①

②

- 17.1. Improvizează dialoguri similare cu un coleg/o colegă.

18. Restabilește proverbele. Scrie-le.

- 1) Pe, înfrumusețează, om, politețea, îl.
- 2) Vorba, mult, aduce, dulce.

③

19. Citește pe roluri cu un coleg/o colegă convorbirea telefonică. Scrie în caiet formulele de politețe.

- Salut, Cătălina! Sunt Doinița!
- Noroc, Doinița!
- Am două bilete la Teatrul „Licurici”. Vrei să mergi?
- Mulțumesc, Doinița. Merg cu plăcere. Când ne întâlnim?
- La ora 12.00, în fața teatrului. E bine?
- Desigur. La revedere!
- Pe curând, Cătălina!

19.1. Improvizează cu prietenul o convorbire telefonică asemănătoare. Reține!

Invitație

- Vă invit
- Te invit
- Vă propun
- Îți propun

Acceptare

- Da
- De acord – согласен
- Cu plăcere – с удовольствием
- E o idee bună – хорошая идея
- Acsept – принимаю твоё приглашение, согласен

Refuz

- (Eu) nu pot
- Regret, dar nu pot – сожалею, но не могу
- Regret, dar sunt ocupat
- Îmi pare rău, dar ...
- Scuză-mă, dar ...
- Scuzați, dar ...

20. Oferă două invitații la un meci de fotbal: unui coleg, unor colegi, sau scrie o invitație la concert pentru o colegă.

- a) Colega se bucură, îți mulțumește, dar nu poate să meargă, căci trebuie să plece la bunica sa.
- b) Colega se bucură, îți mulțumește, acceptă cu plăcere.

Modele: a) — Anișoara, te invit la concert.
— Mulțumesc, Lenuța. Regret, dar sunt ocupată.
Plec la bunica.

b) — Andrei, îți propun să mergem la concert.
— Acsept cu plăcere, Victor. Mulțumesc.
— Îmi pare bine.

21. Anton le propune lui Gabriel și lui Victor o partidă de tenis. Gabriel acceptă. Victor refuză. Improvizează dialogul utilizând formule din ex. 19.1.

22. Privește imaginea. Spune ce formule de politețe au folosit Dan și prietenii săi la ziua de naștere când:

- au intrat în casă;
- l-au felicitat pe Dan cu ocazia zilei de naștere;
- Dan i-a invitat la masă;
- prietenii au mulțumit pentru masă lui Dan și mamei sale;
- prietenii au plecat acasă.

23. Ești la bibliotecă:

- a) Vrei să citești poveștile lui Ion Creangă. Cum te adresezi bibliotecarei?
- b) Ți trebuie un creion. Cum te adresezi unui coleg?

24. Completează dialogul. Încscenează-l cu prietenul tău/prietena ta.

LA FLORĂRIE

- Spuneți-mi, vă rog, trandafiri aveți?
- ...
- Păcat, dar garoafe roșii?
- ...
- Dați-mi, vă rog, trei garoafe roșii.
- ...
- Mulțumesc.

25. Corectează greșelile războiului Donald, citind/scriind replicile potrivite.

Poftim.
Cu plăcere!
Pa!

La revedere.
Pe curând!
Bucuroși de oaspeți?

Poftă bună!
Mulțumesc!
Bună ziua!

26. Concurs! Cine completează mai repede poezia?

La plimbare plec voioasă
Și, din ușă, cu plăcere,
Eu le zic celor de-acasă:
— Am plecat! ...
Soarele de după blocuri
Și copaci își stinge para (razele).
Celor cunoscuți, pe scară,
Le voi spune:
— ...

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot descrie succint preferințele și interesele mele (ce îmi place/ce nu-mi place să fac).			
Pot discuta despre preferințe și interese.			
Pot descrie preferințele/interesele unui coleg/unei colege.			
Pot utiliza corect cuvintele <i>ambii, ambele, amândoi, amândouă</i> .			
Pot descrie o activitate efectuată și terminată în trecut (ce am făcut?).			
Pot descrie o activitate efectuată în trecut, dar neterminată (ce făceam?).			
Pot face/pot urma recomandări pentru o comunicare eficientă cu alte persoane.			
Pot dialoga cu un coleg/o colegă despre o ocupație preferată.			
Pot enumera instrumentele cunoscute de comunicare telefonică și prin internet.			
Pot da și pot urma sfaturi privind comunicarea în siguranță pe internet.			
Pot utiliza formule de salut, formule de mulțumire și formule de rămas-bun în comunicarea telefonică/directă.			
Pot adresa respectuos o rugămintă/ o invitație.			
Pot exprima un accept sau un refuz politicos într-o situație concretă.			
Pot adresa sfaturi, îndemnuri sau rugăminți, în situații concrete.			

EXERSEAZĂ!

1. Încercuiește răspunsul corect, pentru a completa propozițiile.

Eu am doi prieteni. ... joacă fotbal.

A ambii B ambele

Lenuța și Igor sunt din zodia Leului. ... s-au născut în luna august.

A ambii B ambele

Anda și Ecaterina sunt pasionate de muzică. ... sunt soliste în corul școlar.

A amândoi B amândouă

2. Scrie verbele date la imperfect: *a fi, a avea, a citi* (ce făceam?).

1) Când ... mic, Păcală se numea Păcălică.

2) Am început să citesc când ... cinci ani.

3) Când ... mică, tata îmi ... povești în fiecare seară.

3. Completează schema:

4. Scrie ce ai făcut ieri (câte două propoziții pentru fiecare perioadă a zilei):

a) dimineața; b) ziua; c) seara.

5. Scrie enunțuri cu următoarele cuvinte: *influențabil, inflamabil, fragil*.

6. Citește poezia lui Grigore Vieru. Completează enunțurile.

PRIETENUL

Un prieten – știți voi oare? –

E comoara cea mai mare!

Omul fără de prieteni

E ca bradul fără cetini,

Ca ogorul fără apă,

Ca o mână fără alta.

Un prieten, ia aminte,

Nu se cumpără, nici vinde!

Prietenul este (ce?) _____

Prietenul nu se poate _____,

nu se poate _____ .

7. Scrie trei sfaturi, pentru ca această față să zâmbească.

8. Examinează atent imaginea. Fetița este foarte bucuroasă că vecinul îi oferă o floare. Scrie două replici pe care le spune fetița.

9. Examinează imaginea.

9.1. Adresează-i fetei 2 întrebări.

9.2. Scrie trei sfaturi adresate fetei – spune-i ce să facă.

De exemplu: Draga mea, te rog, coboară pe pământ!

10. Scrie un dialog din 6 replici, potrivit imaginii alăturate.

Proiecte de viitor

Profesia preferată

1. Propune cuvinte ce denumesc profesii. Pronunță corect sunetele. Alcătuiește apoi îmbinări de cuvinte.

1) a învăța – învăță tor	2) biologie – biol og	3) pian – pian ist
a educa – ...	pedagogie – ...	violoncel – ...
a profesia – ...	geologie – ...	chimie – ...
a picta – ...	psihologie – ...	caricatură – ...

2. Citește câteva informații despre colegii tăi din clasa a IV-a de la Liceul „Prometeu”. Ce îi pasionează pe ei?

1. Dan Stelea vrea să devină inginer-informatician. Îl pasionează lumea computerelor. Are acasă un computer, pe care l-a numit „Știe-Tot”. Dan poate rezolva probleme cu ajutorul computerului. Dan este foarte activ la orele de informatică și matematică.

2. Oana Stârcea dorește să devină creatoare de modă. Vrea să facă modele de îmbrăcăminte frumoase, comode și ieftine pentru toată lumea. Acum face mai mult rochii pentru păpuși. Dar ar vrea să devină la fel de bună ca renumita Coco Chanel. Oana știe că trebuie să cunoască bine matematica și desenul. De aceea este foarte sânguincioasă.

3. Nicu Butnaru vrea să devină jurnalist. Citește foarte multe ziare și reviste: toate revistele pentru copii, reviste de cinema, reviste de fotbal. Nicu dorește să studieze la universitate și apoi să lucreze la un ziar. Deocamdată scrie articole la revista liceului. Cel mai mult îi plac lecțiile de limba română, limba engleză și limba germană. Un jurnalist trebuie să cunoască mai multe limbi.

vrea să devină – хочет стать
 îl pasionează – îi place
 poate să rezolve – может решать
 lume – мир
 comode – удобные
 ieftine – дешёвые, недорогие
 renumită – знаменитая

să cunoască – знать
 sârguincioasă – старательная
 ziare – газеты
 reviste – журналы
 deocamdată – пока
 articole – статьи

- Ce vrea să devină Dan? Dar Oana? Dar Nicu?
- Ce îl pasionează pe Dan?
- Ce poate face Dan?
- De ce Dan e activ la orele de matematică?
- Ce vrea să facă Oana? Pentru cine?
- De ce Oana trebuie să cunoască bine desenul și matematica?
- Ce citește Nicu?
- Ce vrea să facă Nicu?
- Ce scrie Nicu acum?
- De ce un jurnalist trebuie să cunoască mai multe limbi?

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

A deveni, a veni, a fi, a ști

Eu		Tu		Noi		Voi
vreau să : devin vin fiu știu	El, ea	vrei să : devii vii fi știi		vrem să : devenim venim fim știm	Ei, ele	vreți să : deveniți veniți fiți știți
	vrea să : devină vină fie știe				vor să : devină vină fie știe	

3. Alcătuieste cât mai multe propoziții posibile.

Model: El vrea să fie un sportiv bun. Eu vreau să vii la mine.

eu tu el, ea
noi voi ei, ele

vrem vreți
vreau vor
vrea vrei

să

vin devină
fie știți
știe știu
fim fiu
știi devii
vii fi

elegant sportiv bun
noutățile la tine
arhitect marketolog
avocat la mine
totul harnic
modern atent
vânzător astronaut

4. Completează propozițiile cu verbele **a fi**, **a deveni**, **a ști**, **a veni** la forma necesară.

- 1) Nătălița vrea ... limba italiană.
- 2) George vrea ... acasă.
- 3) Sorin vrea ... antrenor de șah.
- 4) Elena vrea ... prima la învățătură.
- 5) Alex nu vrea ... atent la ore.
- 6) Doru nu vrea ... șofer, fiindcă nu-i plac mașinile.
- 7) Sanda vrea ... tabla înmulțirii (таблица умножения).

5. Tradu.

- 1) Я хочу стать инженером.
- 2) Кем хочешь стать ты?
- 3) Анка хочет прийти к нам в гости.
- 4) Мы хотим знать всё об известных актёрах.
- 5) Вы не хотите быть бойскаутами?
- 6) Инга с Павлом хотят быть хорошими спортсменами.

6. Formează propoziții-răspuns la întrebarea „Ce trebuie să fac pentru a avea succes?”.

Pentru a avea succes, eu trebuie să	învăț	frumos
	lucrez	citeț (разборчиво)
	citesc	atent
	scriu	bine
	vorbesc	mult
	studiez	corect
	ascult	excelent

6.1. Scrie în caiet 4-5 propoziții.

7. Construiește propoziții corecte:

- 1) ofițer, să devin, vreau.
- 2) ce, tu, vrei, să fii?
- 3) să rezolve, știe, Ion, probleme.

8. Răspunde la întrebări. Te ajută „Mură-n gură”.

Ce îl/o pasionează/interesează

pe

Dan Bălan?
Adele?
Konstantin Habenski?
Rafael Nadal?
Magnus Carlsen?
Nadia Comăneci?
Sofia Vicoveanca?

9. Completează propozițiile.

Model: Vreau să devin geograf. Trebuie să studiez geografia.

- Vreau să devin chimist. Trebuie ...
- Vreau să devin biolog. Trebuie ...
- Vrei să devii chirurg? Trebuie ...
- Vrei să devii meteorolog? Trebuie ...

10. Analizează formarea cuvintelor. Ce lucru interesant ai observat?

prisacă – prisăc**ar** – Silvia Prisăcaru
Eugen Prisăcaru

moară – mor**ar** – Elena Moraru
Pavel Moraru

oală – ol**ar** – olărie – Dana Olaru
Sava Olaru

a croi – croit**or** – croitorie – Marcela Croitoru
Sergiu Croitoru

plug – plug**ar** – Doina Plugaru
Ion Plugaru

10.1. În limba ta maternă există nume de familie asemănătoare? Spune-le.

11. Alcătuieste mici informații cu ajutorul cuvintelor de la ex. 10.

Model: Sava Olaru este olar. El lucrează la olărie. Marcela Croitoru este croitoreasă. Ea lucrează la croitorie.

12.

COMPARĂ!

În limba română:

manager
management
businessman
sportiv
antrenor
bancher
firmă
bancă
atelier

În limba rusă:

менеджер
менеджмент
бизнесмен
спортсмен
тренер
банкир
фирма
банк
ателье

13. Concurs! Cine completează mai repede. Folosește ex. 12.

- 1) ... este cel care antrenează sportivi.
- 2) ... este un om de afaceri.
- 3) ... este un conducător.
- 4) ... este știința despre conducere.

14. Răspunde la întrebări.

- a) Ce vrei să devii? b) Ce te pasionează? c) Ce lecții îți plac cel mai mult? d) Ce știi să faci foarte bine? e) Ce îți place să faci? f) Ce nu-ți place să faci?

14.1. Pune aceleași întrebări colegului tău/colegei tale. Notează răspunsurile.

14.2. Relatează celorlalți colegi informația aflată.

15. Privește atent imaginile. Dă nume personajelor.

Relatează despre ele: cum se numesc, ce le pasionează etc.

Model: Spiru este elev în clasa a IV-a. El este pasionat de literatură. Îi place să citească romane de aventuri (приключения). Autorii lui preferați sunt Jules Verne și Pierre Boulle. Spiru citește în fiecare zi. El vrea să devină un om cult.

a)

b)

c)

16. Cum înțelegi proverbele? Spune altele similare în limba ta maternă.

- Cine știe carte are patru ochi.
- Noi învățăm nu pentru școală, ci pentru viață.
- Meseria (profesia) este brățară (браслет) de aur.

17. Completează (cu multă creativitate și umor!).

De exemplu: Cine cântă bine are ... ochi frumoși.

- Cine face sport are ...
- Cine aleargă repede are ...
- Cine dansează frumos are ...
- Cine e prietenos are ...
- Cine scrie îngrijit are ...
- Cine râde mult are ...

18. Ce trebuie să faci?

- a) Pentru a trăi mult, trebuie ...
- b) Pentru a avea mulți prieteni, trebuie ...
- c) Pentru a fi elev eminent, trebuie ...
- d) Pentru a avea noroc, trebuie ...
- e) Pentru a deveni campion, trebuie ...
- f) Pentru a crește mare, trebuie ...

19. Completează.

Profesia mea preferată este Îmi place această profesie, fiindcă
Pentru a obține această profesie, trebuie Eu sunt gata să învăț mult
pentru a deveni Iar când o să devin ... , o să fiu

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera denumiri de profesii.			
Pot spune ce vreau să devin.			
Pot explica ce mă pasionează/ce mă interesează.			
Pot descrie ce îl/o pasionează/interesează pe cineva dintre colegi.			
Pot spune ce vrea să devină un coleg/o colegă.			
Pot formula un sfat sau o recomandare cu privire la profesia aleasă (ce trebuie să facă cineva).			
Pot explica sensul unui proverb referitor la învățătură sau la profesie.			
Pot spune de ce îmi place o anumită profesie.			

EXERSEAZĂ!

1. Scrie 5 denumiri de profesii.
2. Completează enunțurile cu forma corectă a verbului *a deveni*.
 - a) Eu vreau să ... medic.
 - b) Tu vrei să... polițist.
 - c) El vrea să ... jurist.
 - d) Ea vrea să ... profesoară.
 - e) Noi vrem să ... ingineri.
 - f) Voi vreți să ... șoferi.
 - g) Ei vor să ... tehnicieni.
 - h) Ele vor să ... asistente medicale.
3. Completează enunțurile cu cuvinte potrivite.
 - a) Pe mine mă pasionează
 - b) Pe tine te pasionează
 - c) Pe Dumitru îl pasionează
 - d) Pe Natalia o pasionează
 - e) Pe noi ne pasionează
 - f) Pe voi vă pasionează
 - g) Pe prieteni îi pasionează
 - h) Pe colege le pasionează
4. Formulează sfaturi.
 - a) Pentru a deveni medic, trebuie să
 - b) Pentru a deveni actor, trebuie să
 - c) Pentru a deveni ..., trebuie să-ți placă pâinea.
 - d) Pentru a deveni ..., trebuie să cunoști informatica.
5. Răspunde la întrebări.
 - a) Care este profesia ta preferată?
 - b) De ce îți place această profesie?
 - c) Ce trebuie să faci pentru a obține această profesie?

Locul natal

Orașul, satul

1. Examinează ilustrațiile. Căror cuvinte din lista alăturată le corespund acestea?

a

b

c

d

e

f

g

h

e

j

h

i

1. parc
2. fântână
3. muzeu
4. bloc de locuit
5. casă la curte
6. grădină de legume
7. teatru
8. universitate
9. Arcul de Triumf
10. vie
11. livadă
12. havuz

2. Transcrie cuvintele în două coloane, după locul de aflare al obiectelor și locurilor din imagini:

a) în oraș;

b) în sat;

c) în oraș și în sat.

3. Citește textul. Intitulează-l.

Mă numesc Sergiu. Eu locuiesc în Republica Moldova. Republica Moldova este patria mea. Capitala ei este orașul Chișinău. Chișinăul este un oraș mare, are circa 640 de mii de locuitori. În Chișinău sunt clădiri înalte și frumoase, străzi largi și curate, muzee, monumente, parcuri.

Casa noastră se află pe strada Vasile Alecsandri, colț cu strada Șciusev. Vizavi de casă este o grădiniță de copii. În partea stângă și în partea dreaptă sunt blocuri de locuit. După casă, la vreo 300 de metri, este o farmacie. Iar alături de farmacie se află un scuar. Îmi place Chișinăul, căci este un oraș plin de verdeață.

4. Completează cu ajutorul textului.

1) Sergiu locuiește în ... 2) Chișinăul are circa ... de locuitori. 3) Casa lui Sergiu se află ... 4) ... de casă este situată o grădiniță. 5) ... se află blocuri de locuit. 6) ... Chișinăul.

5. Recitește textul. Împarte-l în două fragmente. Intitulează-le.

6. Povestește fragmentul care îți place mai mult sau care conține o informație nouă.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

A	În limba română:	În limba rusă:
	La colț	на углу
	colț cu ...	угол ...
	după colț	за углом

- B
- 1) Casa bunicilor se află **la colț**.
 - 2) Noi stăm pe strada Cuza-Vodă, **colț cu** Pușkin.
 - 3) **După colț** se află Biserica Sfânta Teodora de la Sihla.

Mură-n gură

A sta

Eu stau	la țară.
Tu stai	la oraș.
El, ea stă	la bloc.
Noi stăm	pe strada
Voi stați	Păcii.
Ei, ele stau	

7. Citește adresa Alinei. Scrie în caiet adresa lui Sergiu.

Model:

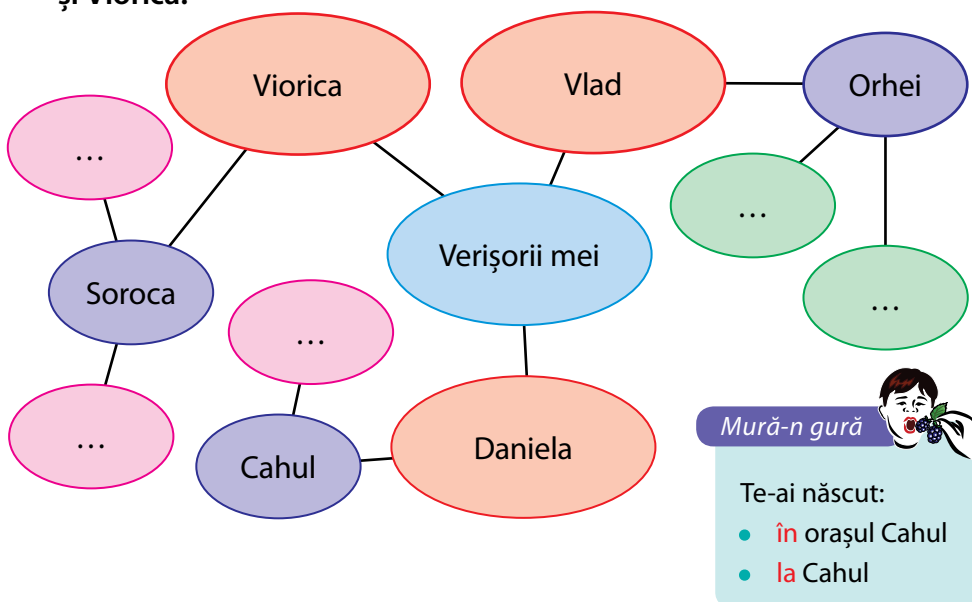
Destinatar:
Costin Alina _____
str. Minsk, nr. 3 _____
orașul Soroca _____
Republica Moldova _____

7.1. Scrie adresa ta și adresa prietenului tău (a bunicilor tăi). Povestește, comparându-le.

De exemplu: Eu stau în orașul Soroca, iar prietenul meu, Dorel, stă în orașul Cahul. Eu locuiesc pe strada Dimitrie Cantemir, iar el pe strada Independenței.

8. Completează schema, apoi povestește unde locuiesc Vlad, Daniela și Viorica.

9. Citește începutul și sfârșitul informației. Alcătuiește partea de mijloc (середину).

Mă numesc Vlad Costin. Eu locuiesc în nordul Republicii Moldova. Orașul meu se numește ...
..., dar este frumos, pitoresc (живописный). În oraș avem o cetate (крепость) veche, o peșteră.

10. Desenează schema cartierului/străzii unde se află apartamentul tău/casa ta, apoi povestește (vezi modelul de la ex. 3).

11. Citește poezia. Apoi povestește despre localitatea ta și despre rudele tale, folosind versurile ca model.

SATUL MEU

Satul nostru-i mare tare,
Satul nostru capăt n-are.
Până la bunicul Petru
Este cam vreun kilometru.
Până la unchiul Andrei
Kilometri sunt vreo trei.
Nu-i cunosc pe cei din vale,
Da-i salut pe toți în cale.

(Grigore Vieru)

12. Concurs! Învățăm să compunem versuri. Completează spațiile sau înlocuiește cuvintele evidențiate cu varianta ta.

Model: Țara mea de **pace**,
Care mult **îmi place**.

- Am un plai ca din poveste,
Altul mai frumos nu este.
El mi-i **drag până la stele**
Și **pân' dincolo de ele!**

(Grigore Vieru)

- Senină e Patria mea,
Senină ca ... de mai.
Frumoasă e Patria mea,
Frumoasă ca ... de mai.
(Iuliu Cârchelan)

- Țara mi-i cât **nuca**,
cât un **cer** mi-i țara.
Seamănă mămuca,
iar tătuca **ară**.

ziua

cerul

noaptea

dimineața

13. Desenează harta Republicii Moldova, având ca model imaginea alăturată. Indică pe hartă localitatea în care trăiești. Desenează pe hartă un simbol al localității.

14. Documentează-te și povestește despre localitatea ta.

Repere: denumirea; numărul aproximativ de locuitori; ce clădiri și locuri importante există în localitate; ce se află în apropiere/în jurul localității.

Locul natal

Orientarea în oraș

1. Examinează schema. Ce locuri și clădiri de pe ea există și în localitatea ta?

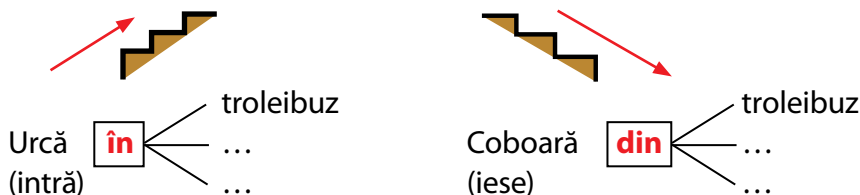

2. Lucrați în perechi. Discutați și completați enunțurile cu cuvintele potrivite: *lângă, după, vizavi de, între, în spatele, în fața, alături, peste drum.*

- a) Primăria este ... parc.
- b) Gara este ... cinematograf.
- c) Farmacia este ... cafenea și cinematograf.
- d) Banca este ... teatru.
- e) Stația de pompieri este ... oficiul poștal.
- f) Hotelul este ... parc.
- g) Benzinăria este ... hotelului.
- h) Muzeul este ... teatru și stadion.
- i) Supermarketul este ... de biserică.
- j) Școala este ... primărie.
- k) Spitalul este ... bancă.
- l) Teatrul este ... supermarket și muzeu.
- m) Sectorul de poliție este ... gară.

3. Completează și reține!

4. Lucrați în perechi. Alcătuiți dialoguri, înlocuind cuvintele evidențiate.

- Unde mergi, **Dan**?
- La **bibliotecă**.
- Urcă mai repede în **troleibuz**. Și eu merg la **bibliotecă**.
- Bine, mergem.

5. Cât de bine cunoști Chișinăul? Cum ajungi la destinație? Completează propozițiile.

- a) Pentru a ajunge din centrul orașului la circ, trebuie să mergi cu
- b) Dacă vrei să mergi de la Botanica până la Piața Centrală, poți lua ... sau
- c) Ca să ajungi de la Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” până la Parcul Catedralei, este suficient să
- d) De la Universitatea de Stat până la Biblioteca Națională poți merge cu ... sau cu

6. Citește pe roluri împreună cu colegul tău/colega ta. Improvizează apoi alte dialoguri.

- Bună ziua!
- Salut!
- Spune-mi, te rog, **cum să ajung** la stadion?
- Mergi **cu autobuzul** numărul 4 sau cu troleibuzul numărul 2.
- Câte stații sunt până acolo?
- Vreo cinci stații.

7. Continuați dialogurile. Însenați-le în perechi.

- a) — Scuzați, vă rog, așteptați troleibuzul numărul 1?
— ...
- b) — Dumneavoastră coborați la prima stație?
— ...

8. Desenează o hartă schematică a centrului localității tale. Imaginează-ți că a venit în vizită un prieten/o prietenă din altă localitate sau din altă țară, pe care îl/o conduci prin localitate. Descrie clădirile și locurile pe lângă care treceți. Folosește reperele de la exercițiul 1.

Locul natal

Mijloace de transport

1. Citește. Pronunță și accentuează corect!

Autobúz, troleibúz, șofer, transpórt, automobil, stăție, tramvái.

2. Citește denumirile mijloacelor de transport. Alcătuiește propoziții folosind și cuvintele: **zboară, plutește, merge, transportă, călătorește.**

Automobil

Pe roți

Autobuz

Camion

Troleibuz

Motocicletă

Bicicletă

Vapor

laht

Barcă cu vâsle

Barcă cu motor

Terestru

Pe apă

TRANSPORT

Aerian

Elicopter

Avion

Planor

Spațial

Navă cosmică

Rachetă

Stație cosmică

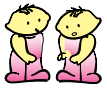
Pe șine

Tramvai

Tren

3. Discută cu un coleg/o colegă. Ce mijloace de transport dintre cele prezentate în imagini ai folosit? Dar cu care încă nu ai călătorit?

COMPARĂ!

În limba română:	În limba rusă:
a controla	контролировать
pilot	пилот
a pilota	пилотировать
stație	станция
șosea	шоссе
ocean	океан
pasager	пассажир
electricitate	электричество

REȚINE!

cale – călător – a călători – călătorie

4. Citește/ascultă textul. Câte persoane conversează?

CINE-I MAI CUMINTE?

Radu cu tatăl său pleacă la bunici. Au venit la gară. Și-au ocupat locurile în vagon. Radu întreabă:

— Tată, e adevărat că trenul este cea mai cuminte mașină? Trenul are drumul său. Dar autobuzul circulă pe șosele diferite. Troleibuzul este foarte neascultător, de aceea e legat de fire. Să nu fugă din oraș. Tatăl zâmbește și zice:

— Eu cred altfel. Trenul are drumul său și autobuzul pe al său. Troleibuzul nu este neascultător. El este legat de fire, deoarece prin fire vine electricitatea de care are nevoie. Avionul zboară deasupra norilor. Motonava navighează pe mări și oceane de la o țară la alta. Și trenul, și autobuzul, și troleibuzul, și avionul, și motonava transportă oameni, îi apropie unul de altul.

(După Constantin Dragomir)

gară – loc unde se oprește trenul
ca să urce/coboare pasagerii
au ocupat – заняли

circulă – sin.: merge
fire – провода
apropie – сближает

5. Răspunde la întrebări.

Unde pleacă Radu cu tatălul său? Ce zice Radu despre tren?
De ce trenul este cuminte? Cum este troleibuzul după părerea lui Radu?
Ce zice tatălul său despre mijloacele de transport? Ce crezi tu?

6. Completează propozițiile cu ajutorul textului.

... zboară pe deasupra norilor. ... navighează pe mări și oceane. ... are ruta sa. ... se hrănește cu electricitate.

7. Citește textul pe roluri. Câte persoane îl vor citi?

8. Citește în gând. Spune care titlu este mai potrivit pentru textul de la ex. 4.

- Mijloacele de transport
- E bine să călătorești cu trenul
- Prietenii călătorilor
- Autobuzul are drumul său
- Avionul apropie oamenii
- Troleibuzul neascultător

9. Povestește succint (кратко) despre unul dintre mijloacele de transport.

REȚINE!

Pleacă **cu** trenul

Уезжает

поездом.

на поезде.

Vine **cu** autobuzul

Приезжает

автобусом.

на автобусе.

Zboară **cu** avionul

Летит

самолётом.

на самолете.

10. Spune cu ce călătorim:

- pe pământ;
- pe apă;
- în aer.

11. Alege din coloana a doua profesiile oamenilor care conduc mijloacele de transport. Formează propoziții.

avion

șofer

motonavă

mașinist

automobil

aviator

tren

căpitan

ATENȚIE!

Întrebăm:

① Cu ce ② călătorim ③ în oraș?

Răspundem:
(variante)

① În oraș ② călătorim ③ cu autobuzul.
sau:
① Călătorim ② în oraș ③ cu autobuzul.

12. Cu ce mijloc de transport îți place să călătorești? De ce?

Model: Îmi place să călătoresc cu avionul. De sus vezi orașe, sate, munți.

13. Cu ce mijloc de transport putem ajunge la destinație într-o oră?

De la:

Chișinău — 45 km — Orhei
 — 90 km — Ungheni
 — 7 km — Ialoveni
 — 500 km — Kiev

Până la:

Mură-n gură

De la Chișinău
până la Soroca sunt
160 de kilometri.

14. Alege un mijloc de transport. Fă-i publicitate. Folosește cuvintele:
mergeți, zburați, navigați, călătoriți, mai repede, mai comod, romantic.

15. Alcătuieste propoziții potrivit cuvintelor.

Model: Nicoleta intră pe ușă.

Nicoleta

urcă
coboară
pleacă
se așază
intră

pe scaun
cu trenul
în autobuz
din vagon
pe ușă

16. Completează.

Eu și tata am plecat ... gară. Ne-am dus ... casa de bilete. ... biletele cumpărate am urcat ... vagon. Trenul pleacă ... Ocnița.

cu

la

în

17. Citește dialogul. Improvizează altul, schimbând datele și persoanele (tu, dumneavoastră).

- Vă rog, spuneți-mi: **cum să ajung** la Orhei?
- Mergi cu autobuzul Chișinău-Orhei (sau Bălți, Soroca, ...).
- **La ce oră** pleacă?
- **La ora** 15.00 (sau: Peste o oră).
- **Cât costă** un bilet?
- Treizeci de lei.
- Mulțumesc.
- Cu plăcere. Călătorie plăcută!

Mură-n gură

- un kilomentru**u** – doi kilometri**i**
- o or**ă** – două ore**e**

18. Care au fost întrebările?

- ... ?
- Mergi cu autobuzul Chișinău-Bălți.
- ... ?
- Autobuzul pleacă la ora 10.00.
- ... ?
- Un bilet până la Sărăteni costă 35 de lei.
- Mulțumesc.
- Drum bun!

19. Pleci la rude în altă localitate. De ce informații ai nevoie? Cum le vei obține? Improvizează o discuție (la telefon, la gară) cu un coleg.

20. Examinează încă o dată imaginile de la pagina 124. Îndeplinește sarcinile:

- a) Scrie mijloacele de transport care se deplasează pe apă în ordinea mărimii lor: de la cel mai mic la cel mai mare.
- b) Scrie mijloacele de transport pe roți în ordinea vitezei pe care o pot dezvolta: de la cea mai mică la cea mai mare.

21. Citește. Ce lucruri noi ai aflat? Ce îți pare neobișnuit?

Știi ce înseamnă TGV (*train à grande vitesse*) sau trenul de mare viteză? Acesta este un tren electric construit în Franța. El poate atinge 200 km/h pe șine obișnuite sau poate depăși 250 km/h pe linii de mare viteză. Dar acest mijloc de transport poate circula cu o viteză și mai mare, de 270 sau 320 km/h.

Inginerii-proiectanți mai creativi caută soluții de înlocuire a căilor ferate de oțel cu magneți care să mențină trenul deasupra șinelor. Acest sistem se numește „maglev”, adică „levitație magnetică”. El va permite atingerea unor viteze și mai mari, de 500 km/h, reducând și zgomotul pe calea ferată.

COMPARĂ!

În limba română:

electric
șine
inginer
proiectant
creativ
magnet
levitație
magnetică

În limba rusă:

электрический
шины
инженер
проектант
креативный
магнит
магнитная
левитация

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Trenul pleacă { **la** Paris.
în Franța.

Trenul vine { **de la** Paris.
din Franța.

22. Imaginează-ți că urmează să pleci într-o călătorie. Construiește tabelul în caiet și notează mijloacele de transport pe care le vei folosi pentru a ajunge la destinație.

a) la București	b) la Kiev	c) în Austria	d) în Australia
...	...	...	...

23. Descrie, în 4-5 propoziții, traseul pentru o călătorie imaginară în decursul căreia este nevoie să schimbi mai multe mijloace de transport. Folosește prepozițiile **la, în, din, de la, până la**.

Locul natal

Reguli de circulație

1. Citește. Memorizează.

Măi copile,
Nu te pierde!
Stai: e roșu!
Treci: e verde.

1.1. Folosește verbele **a sta**, **a trece** pentru a te adresa unui adult.

1.2. Recitește catrenul adresându-te mai multor copii.

2. Completează în scris.

La culoarea roșie a semaforului ...

La culoarea verde ...

La culoarea galbenă ...

traversăm

(nepexodum)

așteptăm

nu traversăm

3. Transformă după model.

● *Traversați strada la culoarea verde a semaforului!*

● *Nu traversați strada la culoarea roșie a semaforului!*

- a) Mergeți pe partea dreaptă!
- b) Jucați-vă în curte!
- c) Urcați în autobuz (troleibuz) pe ușa din spate!
- d) Coborâți din autobuz (troleibuz) pe ușa din față!
- e) Traversați strada numai prin locurile de trecere!
- f) Traversați strada regulamentar!

4. Citește cu atenție. Cum îl cheamă pe uriaș?

URIAȘUL CU TREI OCHI

Într-o zi, la oraș,
Am văzut un uriaș —
Cât un brad de munte! —
Cu trei ochi în frunte.

Ochiul roșu când clipește,
Lumea se oprește:
Oricât te-ai grăbi de tare,
Nu treci strada... Ai răbdare!

Ochiul galben te privește
Ștremgărește:
Încă-o clipă, băiețică,
Și poți trece fără frică!

Ochiul verde se trezește,
Uriașul te poștește:
Hai, fetițe, hai, băieți,
Acum treceți dacă vreți!

(Vasile Romanciuc)

uriaș – великан
clipește – мигает
ștremgărește – озорно,
шаловливо
băiețică – sin.: băiețel

4.1. Memorizează câteva strofe, la alegere.

5. Citește cu atenție. Marchează regulile pe care le cunoșteai deja.

1	Pietonii traversează strada numai la semafor sau prin locurile special amenajate. Fii atent la indicatoare sau marcaje.	
2	Circulă numai pe trotuare. Acolo unde nu există trotuare sau cărări laterale, deplasează-te numai pe partea stângă a drumului, cât mai aproape de marginea lui. Dacă ești cu prietenii, nu mergeți alături, ci în șir, unul după altul.	
3	Dacă la trecerea de pietoni sunt semafoare, așteaptă culoarea verde. Apoi traversează strada calm. Nu alerga.	
4	În timpul călătoriei cu autoturismul, dacă nu ai 12 ani, stai numai pe scaunul din spate. Pune-ți centura de siguranță. E obligatoriu!	
5	Coboară din mașină doar pe partea dinspre trotuar.	
6	Mergi cu bicicleta ori cu rolele numai pe piste sau în zonele special amenajate. Nu uita să porți echipament de protecție – cotiere, genunchiere și cască.	

6. Ilustrează, la alegere, una dintre regulile de mai sus. Faceți o expoziție de desene în sala de clasă. Ce desene ți-au plăcut cel mai mult? De ce?

7. Te afli în autobuz, pe banchetă. La stația următoare urcă multă lume. Lângă tine, în picioare, sunt oameni în vârstă. Cum vei proceda? Ce vei spune?

8. Citește poezia. Numește mijloacele de transport. Compune sfârșitul.

Trece iute-**un** troleibuz,
Legat cu fire de sus.
Două autobuze pline
Aleargă pe lângă mine!
Trei motociclete-n drum
Trec cu zgomot și fac fum.
Gata! – s-au oprit, Ioane,

...

9. Transcrie în caiet regulile pe 2 coloane.

Este permis (se poate)	Nu este permis (nu se poate, este interzis)
...	...

- 1) ... să ne jucăm în parc. 2) ... să ne jucăm pe carosabil (проезжая часть). 3) ... să traversăm strada pe zebra. 4) ... să traversăm strada la culoarea roșie a semaforului. 5) ... să urcăm sau să coborâm dintr-un vehicul în mișcare. 6) ... să stăm pe bancheta din față numai după vârsta de 12 ani. 7) ... să scoatem centura de siguranță numai după oprirea autoturismului. 8) ... să traversăm strada pe oriunde vrem. 9) ... să vorbim cu șoferul din transportul public în timpul deplasării. 10) ... să traversăm strada la culoarea verde a semaforului.

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot spune unde m-am născut.			
Pot indica adresa la care locuiesc.			
Pot enumera locuri și clădiri importante din localitatea mea.			
Pot descrie strada mea.			
Pot oferi indicații pentru cineva care caută o adresă.			
Pot întreba cum să ajung la un anumit loc din localitate.			
Pot enumera mijloacele de transport.			
Pot spune cu ce mijloc de transport îmi place să călătoresc.			
Pot folosi corect prepozițiile: <i>la, în, din, de la, până la.</i>			
Pot solicita informații despre transport.			
Pot explica ce semnificație au culorile semaforului.			
Pot înțelege și urma regulile de circulație.			
Pot explica regulile de circulație.			

EXERSEAZĂ!

1. Încercuiește varianta corectă de răspuns.

1.1. Casa noastră se află ...

A la colț **B** colț cu

1.2. Capitala republicii noastre este ...

A orașul Chișinău **B** orașul Chișinăul

1.3. Apartamentul nostru se află la etajul ...

A al treilea **B** a treia

2. Tradu.

3.1. Я живу в Кишинэу. 3.2. Я живу в городе Орхей.

3.3. Моя старшая сестра проживает по улице Александри.

3. Scrie-ți adresa.

Numele _____

Orașul (satul) _____

Prenumele _____

Raionul _____

Strada (bulevardul) _

4. Completează după desen.

- Casa noastră se află ... Orhei.
- ... este situat un magazin.
- ... se află un chioșc.
- ... se află parcul Mateevici.
- Casa mea este situată pe strada Teilor
... strada Salcâmlor.

5. Scrie 5 denumiri de mijloace de transport.

6. Răspunde la întrebări:

- a) Cu ce mijloc de transport călătorești cel mai des?
- b) Care este mijlocul tău de transport preferat? De ce?
- c) Dacă ai fi inventator, ce mijloc de transport ai crea? De ce?

7. Alcătuiește 3 propoziții folosind cuvintele: pieton, a circula, centură de siguranță.

8. Scrie 3 reguli de circulație.

La cumpărături

Produse alimentare. Cantități și prețuri

1. Citește. Pronunță corect [ke], [ki]. Alcătuiește câte o propoziție folosind cuvintele subliniate.

Ure~~che~~, pere~~che~~, o~~chi~~, o~~chel~~ari, ro~~chi~~e, se în~~chi~~de, se des~~chi~~de, re~~chiz~~ite, chiflă.

COMPARĂ!

În limba română:

a plăti

mobilă

o sută

În limba rusă:

платить

мебель

сто

2. Fii atent la desen și completează propozițiile.

- 1) Domnul Sârbu este (ce?) 2) Domnul Sârbu (ce face?) ... pâine.
Grigoraș este (ce?) Grigoraș (ce face?) ... pâine.

VÂNZĂTOR
DL SÂRBU

CUMPĂRĂTOR
GRIGORAȘ

CUMPĂRĂTURĂ

OBSERVĂ!

a vinde – vânzător

a cumpăra – cumpărător – cumpărături

3. Citește. De ce e comod să faci cumpărături la supermarket?

SUPERMARKETUL DIN CARTIER

Lângă casa noastră s-a deschis un supermarket. El are multe raioane specializate.

În raionul de legume și fructe, pe lângă roșii, castraveți, mere, căpșuni, gutui și alte legume și fructe locale, se pot găsi și fructe exotice. În raionul de produse lactate trebuie să verificăm neapărat termenul de păstrare pentru lapte, brânză, smântână sau chefir.

Ceva mai departe se află raionul cu făină, crupe, paste, precum și cel de conserve de carne, de pește și de legume. Mai încolo sunt vitrinele frigorifice cu produsele care trebuie păstrate la rece. Vitrinele sunt specializate după produse aparte: carne, pește proaspăt, cașcaval, prăjituri și unele băuturi răcoritoare sau apă minerală.

În raionul de produse congelate sunt câteva congelatoare mari. În ele se găsesc legume, fructe congelate, carne și pește congelat. Tot în congelatoare se află și înghețata și untul.

După mirosul de pâine proaspătă, găsești ușor raionul de produse de panificație.

Pe rafturile din raionul cu mărfuri de uz casnic găsim detergenți, produse de curățenie, hârtie igienică și șervețele.

Este comod să faci cumpărături la supermarket. Ai toate produsele la îndemână.

raion – отдел, раздел
neapărat – обязательно
termenul de păstrare – срок хранения
frigorifice – холодильные
aparte – отдельно

răcoritoare – прохладительные
congelatoare – морозильники
produse de panificație – хлебобулочные изделия
mărfuri de uz casnic – товары для дома
ai la îndemână – poți găsi ușor

4. Răspunde la întrebări.

- Unde s-a deschis supermarketul?
- Ce poți găsi în raionul de fructe și legume?
- La ce produse trebuie să verificăm termenul de păstrare?
- Ce se păstrează în vitrinele frigorifice?
- Ce se află în congelatoare?
- Ce produse de uz casnic poți găsi în supermarket?

Mură-n gură

- se vinde (продаётся)
 - lapte
 - carne
- se vând (продаются)
 - fructe
 - legume

5. Combină răspunsurile corecte cu întrebările.

1) Unde se vând produsele fermierilor?	... în magazine specializate și în malluri.
2) Unde se vând îmbrăcăminte și încălțăminte?	... în supermarketuri, la piață și în alimentarele mai mici.
3) Unde se vând produsele alimentare?	... în special, la piață.

6. Continuă dialogul.

- Salut, Diana!
- Noroc, Georgel, unde te duci/mergi?
- Mă duc la magazinul alimentar.
- Ce vrei să cumperi?
- ...

7. Completează dialogul. Încscenează-l apoi cu un coleg/o colegă.

- Spuneți-mi, vă rog, lapte aveți?
- ...
- Pâinea e proaspătă?
- ...
- Dați-mi, vă rog, Cât costă?
- ...
- Mulțumesc. Poftim/luați banii.

7.1. Alcătuiți în perechi un dialog asemănător.

REȚINE!

a cumpăra, a vinde

Eu cumpăr, vând
tu cumperi, vinzi
el, ea cumpără, vinde

Eu vreau să cumpăr, să vând
tu vrei să cumperi, să vinzi
el, ea vrea să cumpere, să vândă

ă → e; e → ă

noi cumpărăm, vindem
voi cumpărați, vindeți
ei, ele cumpără, vând

noi vrem să cumpărăm, să vindem
voi vreți să cumpărați, să vindeți
ei, ele vor să cumpere, să vândă

8. Dialoghează cu un prieten/coleg.

A — Eu vreau să cumpăr niște fructe. Dar tu?

— ...

— Ce vrea să cumpere Radu?

— ...

B — ...

— Eu doresc să cumpăr un kilogram de orez.

— ...

— Lenuța dorește să cumpere o sticlă de apă minerală.

9. Alege un magazin, un raion sau un produs. Fă publicitate mărfurilor care se vând aici/produsului ales. Folosește publicitatea radio și tv.

Model: Vizitați magazinul „Bucuria”. Numai aici se vând bomboanele „Meteorit”, „Legenda”, „Do-re-mi”. Ciocolatele „Andrieș”, „Moldova” și „Plai” fac să-ți lase gura apă. La „Bucuria” puteți cumpăra torturile cele mai gustoase, cele mai proaspete, cele mai aromate: „Minune”, „Guguță”, „Fantezie”. „Bucuria” vă bucură ochii, inima și gura!

10. Alcătuieste lista cumpărăturilor tale. Compar-o cu cea a colegului tău.

11. Alcătuieste propoziții corecte.

Eu	vor să vadă	un soare.
Sora	vrea să îndeplinească	o sticlă de lapte.
Tu	vreau să cumpăr	un film interesant.
Copiii	vrei să desenezi	un fular.

12. Construiește îmbinări de cuvinte, apoi propoziții.

o sticlă de	ulei	un borcan de	maioneză
	...		...
	...		...
un pachet de	tăieței	o cutie de	cafea
	...		...
	...		...
o pereche de	mănuși	un buchet de	lalele
	...		...
	...		...

13. Construiește în caiet tabelul de mai jos. Documentează-te și completează-l. Adaugă și alte produse, la dorință.

Produse	Prețuri
Un kilogram de roșii	...
Un kilogram de ...	...
Un pachet de hrișcă	...
Un pachet de ...	...
O sticlă de ulei	...
O sticlă de ...	...
O cutie de ceai	...
O cutie de ...	...
Un borcan de pastă de roșii	...
Un borcan de ...	...

14. Folosind tabelul completat, improvizează dialoguri împreună cu colegul/colega. Jucați, pe rând, rolurile de vânzător și de cumpărător într-un magazin alimentar mic.

Model:

- Bună ziua. Vă ascult. Ce doriți?
- Bună ziua. Aș vrea un pachet de unt, vă rog.
- Poftim.
- Cât costă?
- 27 de lei.
- Și o cutie de bomboane, vă rog.
- Poftim. Costă 38 de lei. În total aveți de plătit 65 de lei.
- Poftim banii. Mulțumesc.
- Cu plăcere. Mai veniți pe la noi.

15. Citește și spune ce vrea să cumpere Mieunică. Spune ce îi place mai mult.

- ✓ făină – un pachet
- ✓ banane – un kilogram
- ✓ bomboane – două sute de grame
- ✓ ulei – un litru
- ✓ lapte – o sticlă
- ✓ smântână – un borcan
- ✓ flori – un buchet
- ✓ ghețe – o pereche
- ✓ mătase – un metru
- ✓ conserve – o cutie

16. Schimbă ordinea propozițiilor, astfel încât să obții un text. Intitulează-l.

Eu cumpăr un buchet de trandafiri roșii. Aici se vând garoafe, trandafiri, lalele, liliac, narcise. Merg la magazinul de flori (florărie). Florile sunt cel mai frumos cadou. Vreau să-mi felicit prietena de ziua numelui.

17. Citește gluma. Spune de ce a roșit vânzătorul.

CE E UN ȘIFONIER?

Un cumpărător a venit la magazinul de mobilă.

— Dați-mi, vă rog, un **șifonier**.

— Șifo... șifro... Nu avem, zice încurcat (запутавшийся) vânzătorul.

— Atunci un **garderob**, vă rog.

— Nu sunt.

— Atunci un **dulap**.

— Un dulap poftim, zice bucuros vânzătorul.

Omul laudă cumpărătura:

— Minunat șifonier! Tocmai așa garderob am dorit!

Vânzătorul a roșit. De ce oare?

18. Alcătuieste și sonorizează dialogurile filmului „De ce Nătăfleață nu a cumpărat pâine?”.

— Aveți pâine?
— Avem.
— E bună?
— E bună ca laptele.
— Mai bine cumpăr lapte.

— Aveți lapte?
— Da.
— E bun?
— Da. Ca zahărul.
— ...

— Aveți „Fanta”?
— S-a terminat.

La cumpărături

Haine și încălțăminte. Mărimi potrivite

1. Citește. Spune câte personaje are textul. Ce legătură are textul cu imaginile de mai sus?

LA MAGAZIN

Cristian a venit cu mama sa la magazinul universal central. Magazinul este mare. La fiecare etaj sunt mai multe raioane. Aici poți cumpăra de toate: îmbrăcăminte, încălțăminte, produse cosmetice, rechizite școlare, veselă, mobilă, jucării, cărți, aparate electrice de uz casnic, suvenire și multe altele.

Cristian și mama sa merg la raionul de îmbrăcăminte.

- Dați-mi, vă rog, o scurtă maro, mărimea 36.
- Maro nu avem. Avem albastre și verzi, răspunde vânzătoarea.
- Mămică, să cumpărăm o scurtă albastră.
- Poftim, probați-o.

Cristian probează scurta. Îi stă foarte bine.

- Cât costă scurta?
- Cinci sute șaptezeci de lei.

Mama plătește la casă și îi mulțumește vânzătoarei.

În secția de încălțăminte, mama îi cumpără lui Cristian o pereche de ghete negre, mărimea 22. Cristian e foarte bucuros.

2. Răspunde la întrebări. Folosește textul și imaginile.

- a) Unde a venit Cristian cu mama sa?
- b) Ce poți cumpăra la magazinul universal?
- c) Ce au cumpărat ei în raionul de îmbrăcăminte?
- d) Dar în cel de încălțăminte?
- e) Cât costă scurta lui Cristian?

3. Citește propozițiile în care se spune:

- a) ce se vinde la magazinul universal;
- b) ce fel de scurte sunt în vânzare;
- c) ce îi cumpără mama lui Cristian;
- d) cum este băiatul.

4. Citiți textul pe roluri. De câți colegi este nevoie pentru aceasta?

5. Răspunde la întrebarea colegului tău/colegei tale. Adresează o întrebare similară altui coleg.

Model: Colegul: *Ce se vinde în raionul de mobilă?*

Tu: *În raionul de mobilă se vând dulapuri, mese, scaune, noptiere, taburete, canapele. Dar ce se vinde în secția de veselă?*

Colegul: În raionul de veselă se vând Dar în cel de îmbrăcăminte?

Alt coleg: În raionul de îmbrăcăminte se vând Dar în cel de covoare?

6. Completează întrebările, apoi răspunde.

- a) Unde se vând ... ?
- b) Ce se vinde la ... ?
- c) Cât costă ... ?
- d) Aveți ... ?

7. Privește desenul. Imaginează-ți ce are în mâini cumpărătorul și povestește (2-3 propoziții).

Mură-n gură

dicționar
album
atlas
roman

8. Observă și relatează.

- Numește obiectele de îmbrăcăminte pe care le cunoști.
- Spune cum sunt ele.
- Spune ale cui sunt ele.

Model: Iată un palton. Paltonul este maro. Paltonul este al mamei.

Aceasta este îmbrăcămintea mea:

Aceasta este îmbrăcămintea mamei mele:

Aceasta este îmbrăcămintea tatei:

Mură-n gură

paltonul este al	mamei mele bunicului meu fraților mei surorilor mele
cămaș a este a	
ciorap ii sunt ai	
pulover e le sunt ale	

Aceasta este îmbrăcămintea fratelui meu:

9. Alege un tip de încălțăminte și descrie-l.

*Model: Acestea sunt niște cizme. Cizmele sunt negre.
Acestea sunt cizmele fratelui (lui Ion).*

Aceasta este
încălțăminte mea:

Aceasta este
încălțăminte
mamei mele:

Aceasta este
încălțăminte tatei:

Aceasta este
încălțăminte
fratelui meu:

Mură-n gură

cizmele **fratelui** meu –
cizmele **lui Ion** –
cizmele **fratelui Ion**

COMPARĂ!

O pereche **de**

ciorapi
pantaloni
pantofi
sandale
cizme
ghete

Паpa

носков
брюк
туфлей
босоножек
сапог
ботинок

10. Joc! Folosiți desenele de la pag. 144. Ce atârnă pe sfoară?

Elevul A: Pe sfoară atârnă o rochie verde.

Elevul B: Pe sfoară atârnă o rochie verde și un pulover albastru.

Elevul C: Pe sfoară atârnă o rochie verde, un pulover albastru, un maiou galben etc.

11. Joc! Folosiți desenele de la pag. 145. Ce culoare are încălțăminteia fratelui?

Elevul A: Fratele meu are sandale ...

Elevul B: Fratele meu are teniși ...

Elevul C: Fratele meu are adidași ...

12. Completează în caiet tabelul de mai jos, observând cum sunt îmbrăcați astăzi trei colegi de clasă.

Model: Astăzi Radu este îmbrăcat frumos. Are pantaloni maro, cămașă albă și pulover bej. Are și o scurtă verde.

Denumirea	Culoarea hainei	Posesorul
pantaloni	maro	Radu
cămașă	albă	Radu
...	...	...

12.1. Povestește despre hainele colegilor tăi după modelul de mai sus.

13. Completează în caiet tabelul pe baza desenelor de la pag. 144. Povestește apoi despre haina care ți-a plăcut cel mai mult.

Denumirea hainei	Culoarea	Pose-sorul	Are/nu are nasturi	Are/nu are fermoar	Are/nu are buzunare
pantaloni	gri	Ion	da	nu	da
...	...	...	...	...	...

14. Să vedem ce gusturi ai. Alcătuiește propoziții-sfaturi și adresează-le colegilor. Vezi tabelul „Reține” de la pag. 147.

La o rochie neagră
La pantaloni gri
La o fustă albă
La un pulover verde

îmbracă
încalță
ia
poartă

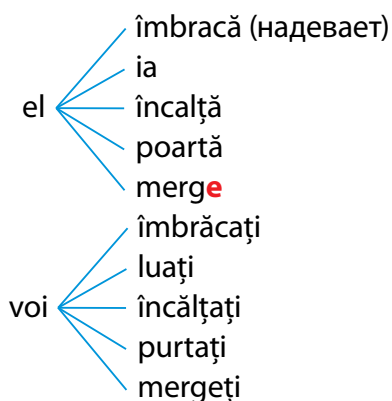
un sacou alb
o cămașă gri
o floare albă
un fular roșu
pantofi negri

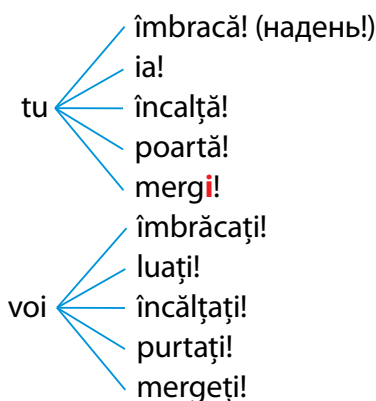
REȚINE!

Ce face?

Indicativul (prezent):

Imperativul:

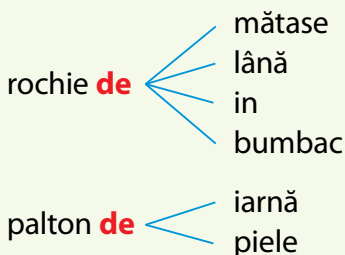
De exemplu: Andrei *îmbracă* paltonul și *merge* la școală.

Andrei, *îmbracă* paltonul și *mergi* la școală!

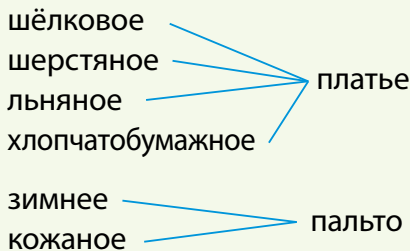

COMPARĂ!

În limba română:

În limba rusă:

15. Spune ce îmbrăcăminte ai tu (are mama etc.): de mătase; de bumbac; de lână; de piele; de în; de blană.

*Model: Eu am o rochie de mătase. Mama mea are o rochie de lână.
Tata are pantaloni de bumbac și de lână.*

16. Privește desenele de la pag. 144. Răspunde la întrebări.

blană palton
cojoc pulover
rochie bluză
maiou

Ce îmbrăcăminte porți

vara?
iarna?
primăvara?
toamna?
la școală?
la joacă?

blănuri paltoane
cojoace pulovere
rochii bluze
maiouri

Model: Vara eu port maiouri, șorturi, rochii etc.

17. Lucru în perechi. Discutați și completați, apoi citiți dialogurile pe roluri.

Repere: ce marfă căutați; cât costă marfa/care este prețul mărfii etc.

A.

- Salut, Ion!
- Noroc, Victor, încotro te grăbești?
- Merg la magazinul de **încălțăminte**.
- Ce vrei să cumperi?
- ...
- ...
- ...

B.

- Spuneți-mi, vă rog, aveți **pantofi** pentru mine?
- Ce mărime purtați?
- ...
- Ce culoare doriți?
- ...
- ...
- ...

C.

- Aș dori o **rochie** de vară.
- Ce mărime purtați?
- ...
- Ce culoare doriți?
- ...
- Doriți o **rochie** de **bumbac** sau de **mătase**?
- ...
- Poftim, probați-o pe aceasta.
- Îmi place Cât costă?
- ...
- Mulțumesc. Poftim banii.

18. Lucru în perechi. Înlocuiți cuvintele evidențiate din exercițiul de mai sus cu alte magazine, piese de încălțăminte sau îmbrăcăminte, tipuri de stofă. Apoi înscenați dialoguri.

19. Povestește, pe baza dialogurilor exersate, ce „ți-ai cumpărat”.

REȚINE!

Eu mi-am cumpărat	X	o cămașă
Tu ți-ai cumpărat		o pereche de pantaloni
El/Ea și-a cumpărat		un pulover
Noi ne-am cumpărat	}	cămași, pantaloni, pulovere
Voi v-ați cumpărat		
Ei/Ele și-au cumpărat		

20. Un show: „Moda pentru copii”. Privește atent desenele. Completează spusele prezentatoarei.

Bună ziua, bine ați venit! Eu sunt Violeta.
Vă prezint top-modelele noastre.

Primul top-model este Stelian. El are ... albi, un ... roșu și o ... albastră. ... lui sunt albi.

Modelul nr. 2 este Eleonora. Ea are o ... roz, o ... bordo și o ... neagră. ... ei sunt negri.

Modelul nr. 3 este Oana. Ea are o ...
lungă de culoare ..., un ...
de culoare ... și cizme
de culoare ...

Utimul top-model este Iuliu.
El are un ... larg, de culoare ...,
... înguști, de culoare ..., și ghețe ...
Cămașa sa este ... și se potrivește bine
cu ... multicoloră.

21. Descrie oral și/sau în scris modelul care ți-a plăcut cel mai mult.

REȚINE!

rochia
bluza

este

largă
lungă
mare
mică
roșie
verde
strâmtă
scurtă

paltonul
maioul

este

larg
lung
mare
mic
roșu
verde
strâmt
scurt

rochiile
bluzele
paltoanele
maiourile

sunt

largi
lungi
mari
mici
roșii
verzi
strâmte
scurte

22. Completează cu forma corectă:

- 1) Ilona are o bluză (alb, albă) Bluza ei este (lung, lungă)
- 2) Dan are un veston (negru, neagră) Vestonul lui este (scurt, scurtă)
- 3) Olga are o căciulă (roșu, roșie) Căciula Olgaei este (mic, mică)
- 4) Nicu are o cămașă (galben, galbenă) Cămașa lui Nicu este (larg, largă)

REȚINE!

altul – другой

alta – другая

prea – слишком

23. Privește atent imaginile. Alcătuieste propoziții după modelul propus.

Model: Alina spune: Rochia aceasta e prea mare. Vreau alta, mai mică!

Alina

Dan

Cecilia

Vlăduț

24. Proiect. Concursul „Top-modelele din clasa noastră”.

Organizați un show de modă. Pentru aceasta:

- 1) Formați o echipă din 5 elevi.
- 2) Alegeți prezentatorul/prezentatoarea.
Ceilalți elevi sunt top-modele.
- 3) Alegeți muzica potrivită.
- 4) Fiecare top-model își descrie (în scris) îmbrăcămintea și încălțăminte.
- 5) Pe fundalul muzicii alese, prezentatorul prezintă top-modelele.
- 6) Vă schimbați rolurile. Pe rând, toți membrii echipei trebuie să fie prezentatori.

- *Descrierile făcute pentru fiecare top-model le puteți aduna într-un „jurnal de modă”. Pregătiți desene pentru această revistă.*

25. Concursul „Ghici cum îl cheamă (cum o cheamă)!”. Descrie îmbrăcămintea unui coleg sau a unei colege, fără a-i rosti numele. Ceilalți ghicesc despre cine este vorba.

Model: Un elev: Are bluză albă, cu 2 buzunare și cu nasturi roșii.
Are fustă neagră.
Alt elev: Ionela!

26. Improvizează o discuție asemănătoare la telefon. Schimbă numele persoanelor, îmbrăcămintea, încălțăminte și ocazia (случай).

- Anișoara? Salut!
- Bună ziua, Lenuțo. Ce faci?
- Mă pregătesc pentru concert!
- Da? Și ce îmbraci?
- Îmbrac o bluză albă, o fustă albastră și iau pantofi negri.

27. Fă reclama unei haine preferate. Dacă o faci cu succes, o vinzi!

28. Fă această reclamă în numele hainei! Începe astfel:

Sunt o bluză modernă. Culoarea mea place tuturor (всем), e roșie.

Model: Uitați-vă ce blană artificială minunată!
E albă, strălucitoare, lungă, bogată. Nu e prea scumpă!
Costă doar 1800 de lei! etc., etc.

29. Alcătuiește povestea unei haine!

Poveștile încep cam așa: A fost odată un lan de bumbac. Când s-a copt, oamenii au adunat bumbacul și l-au dus la ...

Sau așa: A fost odată un fular roșu. Acesta era lung și pufos, de lână. Dar nu-l cumpăra nimeni. Într-o zi, la magazin a venit ...

30. Concurs! Examinați (în perechi) cu atenție inscripțiile. Ce este incorect? Corectați!

*Pălării pentru bărbați
de paie*

*Rochii pentru femei
de lână*

*Anunț:
Facem încălțăminte
la comandă din pielea
dumneavoastră!*

31. Citește poezia. Câte obiecte caută fratele?

Am un frate ciufulit
Și grozav de zăpăcit.
Dimineața, când se scoală,
Pân' se-mbracă, pân' se spală,
Pân' se-ncalță pe-apucate,
Mai întâi și-ntâi de toate
Se sucește, se-nvârtește,
Toată casa răscolește
Și-și tot caută ba o gheată,
Ba cămașa aruncată,

Ba fularul, ba ștergarul,
Ba chiar și Abecedarul,
Și le caută-nciudat
Și sub masă, și sub pat,
Și-n dulap, și prin sertare.
Unde-s oare, unde-s, unde?
De-aș ști unde, i-aș răspunde
Că, de-atâta zăpăceală,
El întârzie la școală.

(Liviu Deleanu)

31.1. Intitulează poezia.

32. Memorizați poezia, dacă v-a plăcut. Recitați-o, pe fragmente, vreo 5-6 colegi. Folosiți mimica, gesturile.

33. Fă o listă a magazinelor din apropierea casei tale. Construiește un tabel, în care să incluzi produsele/mărfurile care pot fi procurate în aceste magazine.

Magazine	A	B	C
Produse	...	...	...
	...	...	...

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera produsele alimentare.			
Mă pot orienta în ce raion se găsesc anumite produse.			
Pot spune ce vreau să cumpăr.			
Pot solicita o informație referitoare la costul/prețul produselor alimentare.			
Pot solicita produse, în funcție de modul de ambalare, în anumite cantități sau la bucată (1 kilogram, 1 pachet, 1 sticlă, 1 cutie, 1 borcan).			
Pot folosi formule politicoase de solicitare/de mulțumire (<i>dați-mi, vă rog; poftim; mulțumesc</i>).			
Pot enumera obiectele de îmbrăcăminte.			
Pot enumera obiectele de încălțăminte.			
Pot descrie un obiect.			
Pot spune cui aparține un obiect.			
Pot spune din ce sunt făcute obiectele de îmbrăcăminte sau de încălțăminte.			
Pot explica o situație de problemă legată de vestimentație.			
Pot discuta cu vânzătorul, explicând ce vreau să cumpăr.			
Pot spune ce mi-am cumpărat.			

EVALUARE SUMATIVĂ

1. **Scrive trei enunțuri despre preferințele tale (*îmi place, mă pasionează, mă interesează*).**
2. **Completează:**
 - a) Pentru a deveni profesor, trebuie să b) Pentru a deveni ..., trebuie să cunoști limbi străine. c) Pentru a deveni vânzător, trebuie să d) Pentru a deveni ..., trebuie să cunoști matematica.
3. **Pune verbele *a locui* sau *a sta* la forma necesară.**
 - a) Noi ... pe strada Veronica Micle. b) Prietenul meu ... pe Bulevardul Mircea cel Bătrân. c) Bunicii mei ... la țară. d) ... cineva pe bulevardul Dacia? e) Pe ce stradă ... tu?
4. **Scrive două reguli de circulație.**
5. **Desenează schema drumului tău de acasă până la școală. Descrie-l (pe unde mergi, pe lângă ce locuri sau clădiri treci).**
6. **Scrive la plural.**
 - a) Un kilogram de zahăr – ... b) Un litru de ulei – ...
 - c) O sticlă de lapte – ... d) Un borcan de smântână – ...
 - e) O cutie de conserve – ... f) Un pachet de unt – ...
7. **Scrive trei intenții: *Vreau să cumpăr* ...**
8. **Formulează trei solicitări: *Dați-mi, vă rog,* ...**
9. **Subliniază cuvintele care nu se potrivesc șirului.**
 - a) Lapte, brânză, unt, smântână, pește, chefir. b) Mere, zmeură, făină, portocale, ananas. c) Morcovi, cartofi, ceapă, sfeclă, pâine. d) Căciulă, palton, fular, ghiozdan, pulover. e) Pantofi, cizme, sandale, caiete, ghete. f) Rochie, bluză, adidași, cămașă, fustă.
10. **Desenează câte două produse care se pot găsi în raionul respectiv din supermarket:**
 - a) în raionul de mărfuri de uz casnic; b) în raionul de produse de panificație.
11. **Alcătuiește un dialog din 6-8 replici cu titlul „La cumpărături”. Nu uita de formulele de politețe!**

COPILUL ȘI PATRIA

Despre Republica Moldova

- Simboluri de stat.
Ziua Drapelului
- Orașul Chișinău
- Oameni cu renume.
Spiridon Vangheli

COPILUL ȘI PATRIA

Despre Republica Moldova

Simboluri de stat. Ziua Drapelului

1. Concurs! Cine cunoaște mai bine Republica Moldova?

1.1. Numește/scrie rapid:

- capitala Republicii Moldova;
- șapte orașe;
- trei râuri;
- trei calități ale locuitorilor Republicii Moldova;
- trei feluri de mâncare tradiționale.

1.2. Citește versurile. Pronunță corect sunetele. Scrie cuvântul lipsă.

Pe malul drept, pe malul stâng –
Livezi înfloritoare.
Bătrânul ... curge lin
La vale către mare.
(Emilia Plugaru)

1.3. Spune ce știi despre râul Nitrul.

2. Citește. Tradu îmbinările. Solicită ajutorul profesorului.

Cer fără nori, stoluri de cocori, câmpuri aurii, spice galbene, țară de eroi, imn drag, roze mirositoare, cer senin, dragoste de patrie.

COMPARĂ!

În limba română:

imn
cruce
sceptru
vertical
în original

În limba rusă:

гимн
крест
скапетр
вертикально
в оригинале

Mură-n gură

Sinonime

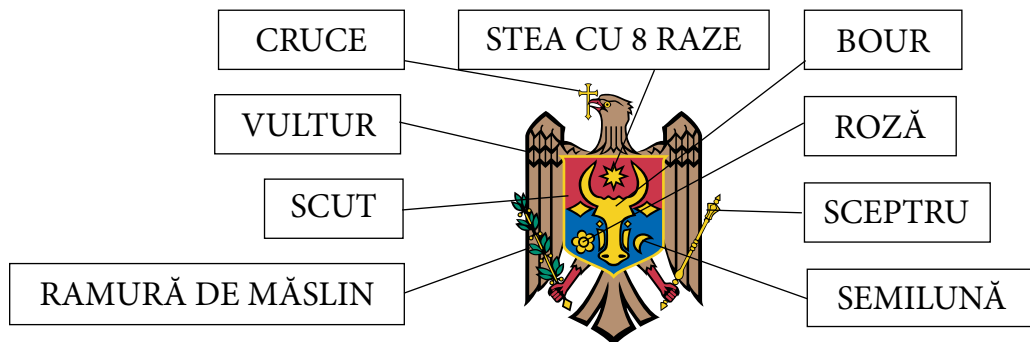
ramură – creangă
drapel – steag

REȚINE!

Simbolurile de stat ale Republicii Moldova sunt drapelul, stema și imnul.

3. Citește etichetele. Numește elementele stemei în limba maternă.

4. Citește. Ce elemente te-au impresionat?

SIMBOLURILE REPUBLICII MOLDOVA

Fiecare țară are simboluri de stat: un drapel, o stemă, un imn.

Drapelul de Stat al Republicii Moldova este tricolorul. Culoarele lui sunt dispuse vertical: albastru, galben, roșu. În centru, pe culoarea galbenă, este Stema de Stat a Republicii Moldova. **Albastrul** simbolizează **cerul senin**, **pacea**, **galbenul** — **soarele**, **spicele de grâu**, iar **roșul** — **sângele eroilor**, **dragostea de țară**.

Stema reprezintă un scut. Sus, pe roșu, este suprapus un cap de bour și o stea cu opt raze. Jos, pe albastru, în dreapta capului de bour, este o roză cu cinci petale, iar în stânga – o semilună. Toate elementele de pe scut sunt aurii (galbene). Scutul este plasat pe pieptul unui vultur. Vulturul poartă în cioc o cruce de aur și ține în gheare o ramură verde de măsline și un sceptru de aur.

Imnul de Stat al Republicii Moldova este „Limba noastră”. În original, poemul are 12 strofe. Pentru imn, au fost alese strofele 1, 2, 5, 8 și 12. Le puteți citi chiar la începutul acestui manual.

drapel – флаг	scut – щит
stemă – герб	bour – тур
ramură de măsline – оливковая ветвь	

5. Răspunde la întrebări.

a) Ce culori are Drapelul de Stat al Republicii Moldova? b) Ce reprezintă Stema de Stat a Republicii Moldova? c) De ce culoare sunt elementele de pe scut? d) Câte raze are steaua? e) Câte petale are roza? f) Ce ține vulturul în gheara dreaptă? g) Ce ține vulturul în gheara stângă? h) Cum se numește Imnul de Stat al Republicii Moldova?

Mură-n gură

o rază – două raze
o stea – două stele
o petală – două petale
o culoare – două culori

Cer albastru – Albastrul
simbolizează ...

6. Alcătuiți propoziții. Scrieți-le. Prezentați-le.

Culoarea albastră
Culoarea galbenă
Culoarea roșie
Creanga de măsline
Scepstrul
Bourul

simbolizează

puterea.
pacea.
cerul.
sângele eroilor.
spicele de grâu, soarele.
dragostea de țară.
pâinea.

7. Citește. Găsește imagini care ilustrează acest text.

ZIUA DRAPELULUI DE STAT AL REPUBLICII MOLDOVA

La 27 aprilie este marcată Ziua Drapelului de Stat, începând cu anul 2010.

La 27 aprilie 2012, în Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău a fost arborat un drapel foarte mare, pe un catarg de 30 de metri înălțime.

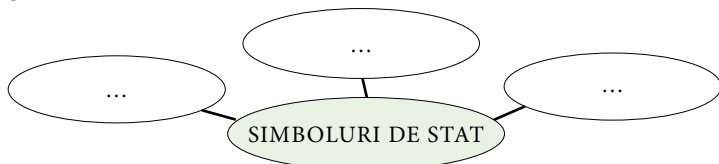
Cu ocazia acestei sărbători naționale se organizează diverse activități culturale.

Cum sărbătoriți tu și colegii tăi această dată importantă pentru republica noastră?

8. Continuă.

a) Drapelul republicii are ... culori: ... , ... și b) Albastrul simbolizează ... , c) Galbenul simbolizează d) Roșul simbolizează e) Pe culoarea galbenă se află f) Imnul Republicii Moldova se numește

9. Completează schema. Prezintă-o.

10. Povestește unui prieten/unei prietene din altă țară, dar care cunoaște limba română, despre simbolurile de stat ale Republicii Moldova.

11. Prezintă colegilor, părinților, bunicilor etc. simbolurile statului. Poți folosi schema de la ex. 9.

Despre Republica Moldova

Orașul Chișinău

1. Citește versurile, completând spațiile. Pronunță corect cuvintele. Spune despre ce oraș este vorba. Imaginea te poate ajuta.

În oraș, la ...,
Are-și omul dorul său
Și, când pleacă undeva,
Doru-i arde inima.

Cu platani la Buiucani,
Cu izvoare la Râșcani,
Fără larmă de tramvai,
... e colț de rai.

(Dumitru Matcovschi)

2. Citește îmbinările de cuvinte. Tradu cu ajutorul colegilor și al profesorului. Construiește enunțuri.

Oraș tânăr, capitală minunată, transport urban, stradă lungă, scuar drăguț, tramvai tras de cai, piața centrală, stradelă scurtă, șosea frumoasă, parc modern, intrare originală, document istoric.

COMPARĂ!

În limba română:

scuar
kilometru
hectar
Roma
bulevard
tramvai
șosea

În limba rusă:

сквер
километр
гектар
Рим
бульвар
трамвай
шоссе

3. Citește. Care dintre informații ți se pare cea mai interesantă?

7 LUCRURI INTERESANTE DESPRE CHIȘINĂU

Orașul Chișinău a fost menționat pentru prima dată în documente istorice la 17 iulie 1436.

El este situat pe șapte coline. Tot pe șapte coline se află și orașele Roma, Moscova, Vilnius, Praga, Kiev, Bruxelles, Lisabona.

Primul transport urban din Chișinău a fost tramvaiul tras de cai, apărut în 1878.

În anul 1910, Chișinăul avea 142 de străzi și stradele, 12 piețe, 2 grădini și 3 scuaruri. Astăzi, în Chișinău sunt 733 de bulevarde, străzi și stradele, 16 piețe, 2 grădini, 14 parcuri și scuaruri.

Cel mai vechi parc din Chișinău, dar și din Republica Moldova, este Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”, amenajată în 1818. Ea se întinde pe 7 hectare și are 7 intrări.

Cea mai lungă stradă din Chișinău este șoseaua Muncești, care are lungimea de peste 13 kilometri. Cea mai scurtă stradă din Chișinău este strada Valeri Cikalov, care are 41 de metri.

Republica Moldova ocupă locul 10 între țări, iar Chișinăul – locul 16 între orașele lumii cu cea mai mare viteză de internet.

este menționat – упомянут
stradele – переулки
este situat – se află, este așezat
amenajată – обустроена

coline – холмы
ocupă – занимает
urban – sin.: orașenesc

4. Răspunde la întrebări.

- a) În ce an s-a scris pentru prima dată despre Chișinău în documente istorice? b) Ce orașe sunt situate pe 7 coline? c) În ce an a apărut tramvaiul tras de cai la Chișinău? d) Care este cel mai vechi parc din Republica Moldova? e) Câte intrări are Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”?

5. Lucrați în perechi. Discuță cu un coleg/o colegă și calculați:

- a) Câți ani are orașul Chișinău? b) Cu câte bulevarde, străzi și străzile mai mult sunt acum în Chișinău față de anul 1910? c) Câți ani are Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”?

6. Alege o imagine cunoscută. Informează-te și povestește despre această clădire (3-4 propoziții).

Primăria

Circul

Catedrala și Clopotnița

Teatrul de Operă și Balet

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

Eu mă aflu în Chișinău.
Tu te afli lângă teatru.
El/ea se află în parc.

Noi ne aflăm la magazin.
Voi vă aflați pe bulevard.
Ei/ele se află la circ.

7. Dacă ești din Chișinău sau cunoști Chișinăul, spune unde se află instituțiile (учреждения) de mai jos: locul; este departe de centru sau în centru; la marginea orașului; ce se află alături etc. Cere ajutor de la profesor, părinți, frați pentru a răspunde la întrebări. Prezintă o informație scurtă colegilor.

Ce spectacole prezintă Teatrul Republican de Păpuși „Licurici”?	
Ce putem vedea la Muzeul Tehnicii în aer liber al Universității Tehnice?	
Ce expozate sunt la Muzeul de Etnografie și Istorie Naturală?	
Ce animale sunt la Grădina Zoologică?	

8. Amintește-ți ce legătură au următoarele cifre cu capitala Republicii Moldova.

13 kilometri

41 de metri

1818

17 iulie

1436

7

Despre Republica Moldova

Oameni cu renume. Spiridon Vangheli

1. Examinează imaginile. Spune numele acestui personaj. Prezintă 2-3 informații despre el.

COMPARĂ!

În limba română:

ministru
căpitan
corabie
erou
milion
exemplar
ordin
diplomă

În limba rusă:

министр
капитан
корабль
герой
миллион
экземпляр
орден
диплом

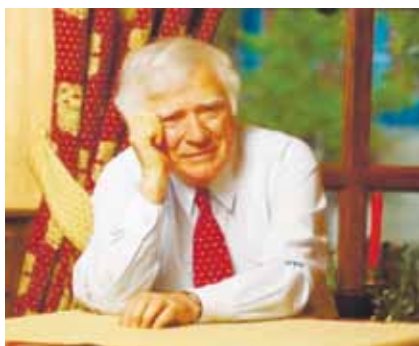
2. Citește. Ce diplomă importantă i-a fost acordată lui Spiridon Vangheli?

SPIRIDON VANGHELI

Știți cine este Spiridon Vangheli? Este unul dintre cei mai cunoscuți scriitori pentru copii. S-a născut pe 14 iunie 1932, în satul Grinăuți din raionul Râșcani. El a scris pentru copii cărțile „Băiețelul din Coliba Albastră”, „Isprăvile lui Guguță”, „Ministrul bunelului”, „Columb în Australia”, „Guguță – căpitan de corabie”, „Steaua lui Ciuboțel”, „Guguță și prietenii săi” și încă multe altele.

Cel mai cunoscut erou creat de Spiridon Vangheli este Guguță. Cărțile „Isprăvile lui Guguță” și „Steaua lui Ciuboțel” au fost traduse în engleză, franceză, germană, rusă, italiană, ucraineană, bulgară, cehă, slovacă, japoneză, chineză, armeană, finlandeză, hindi și alte limbi. Fiind tipărite în milioane de exemplare, ele sunt citite în toată lumea. Un mic cititor i-a scris autorului: „Dumneata te-ai făcut mic ca să ne faci pe noi mari”.

Pentru opera sa, Spiridon Vangheli a fost decorat cu Ordinul Republicii. De asemenea, el a fost distins cu Diploma Internațională de Onoare „Andersen”, fiind astfel înscris în *Lista celor mai buni povestitori din lume*.

colibă – шалаш
isprăvile – здесь: приключения

a fost decorat > был награжден
a fost distins

3. Răspunde la întrebări.

- 1) Cine este Spiridon Vangheli? 2) Pentru cine a scris cărți?
- 3) Care este cel mai cunoscut erou creat de Spiridon Vangheli?
- 4) În ce limbi au fost traduse cărțile lui? 5) Cu ce ordin a fost decorat scriitorul? 6) Ce carte de Spiridon Vangheli ai citit?
- 7) Ce spectacol ai vizionat?

4. Citește fragmentele în care se vorbește despre:

- ocupația lui Spiridon Vangheli;
- locul de naștere al scriitorului;
- ce i-a scris lui Spiridon Vangheli un mic cititor.

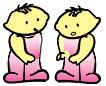
5. Privește atent ilustrațiile. Cum crezi, ce isprăvi ale lui Guguță sunt reprezentate? Povestește.

Octavia Țărălungă (România).
Isprăvile lui Guguță, 1985

Boris Diodorov (Rusia).
Isprăvile lui Guguță, 1991

6. Discută cu colegul/colega. Adresează-i întrebările de mai jos. Apoi răspunde și tu la aceste întrebări.

- Cine este scriitorul tău preferat?
- ...
- Care este personajul tău preferat?
- ...

7. Citește textele din cartea „Băiețelul din Coliba Albastră”. Care dintre ele ți-a plăcut mai mult? De ce?

COLIBA ALBASTRĂ

Mă cheamă Radu. Am trei ani. Noaptea dorm în casă, iar ziua trăiesc în Coliba Albastră. Și Casa, și Pomii, și Vântul, și Iazul, și Soarele trăiesc cu mine în Coliba Albastră.

RODICA

Rodica e nouă, nu demult am adus-o acasă. Am dat pe dânsa flori: eu un braț, și tata un braț. Rodica e mică, dar poate să râdă singură. Are și două urechi. Cu dânsle încălzește perna.

DRUMUL

Acesta e Drumul. Bun e Drumul. Îi lasă pe toți să meargă. Drumul trăiește culcat, dar pe deal se scoală în picioare și se uită în cer dacă nu vine ploaia.

PĂDUREA

Rodico, știi din ce e făcută Pădurea? Din copaci și vară. Vara e făcută din iarbă, căpșune, flori, buruieni și copaci cu frunze.

- 8. Recitește textele de mai sus.**
Îndeplinește sarcinile de concurs.

CONCURS!

8.1. Răspunde la întrebări:

- a) Ce este, de fapt, Coliba Albastră? b) Cine este Rodica pentru Radu?

8.2. După exemplul din textul „Pădurea”, descrie unul dintre anotimpuri, la alegere:

- a) Din ce este făcută toamna? b) Din ce este făcută iarna?

8.3. Alege un text dintre cele patru și ilustrează-l pe o coală de hârtie. Faceți o expoziție de desene.

8.4. Împreună cu profesorul/profesoara, decideți:

- a) Cine a răspuns corect la întrebări?
b) Cine a propus cea mai reușită descriere de anotimp?
c) Cine a realizat cea mai originală ilustrație de text?

Bravo! Felicitări!

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera simbolurile de stat ale Republicii Moldova.			
Pot descrie drapelul Republicii Moldova.			
Pot descrie stema Republicii Moldova, pe baza unei imagini.			
Pot spune ce semnifică elementele de bază ale simbolurilor de stat (culorile drapelului, elementele stemei).			
Pot spune când se sărbătorește Ziua Drapelului de Stat al Republicii Moldova.			
Pot expune succint câteva lucruri interesante despre Chișinău, capitala Republicii Moldova.			
Pot descrie o clădire publică din Chișinău (unde este, ce se află în ea).			
Pot răspunde la întrebări pe baza unui text.			
Pot vorbi succint despre o personalitate cunoscută din Republica Moldova (4-5 propoziții) (de exemplu, despre scriitorul Spiridon Vangheli).			
Pot asocia anumite imagini cu fragmente concrete dintr-un text.			
Pot reprezenta conținutul unui text printr-un desen.			

EVALUARE SUMATIVĂ

1. Completează cu cuvintele potrivite.

măslin	albastru	Stema	Imnul	stea
bour	galben	roșu	Drapelul	roză
scut	cruce	sărbătorile	sceptru	vultur

A.

... de Stat al Republicii Moldova este tricolor.

Cele trei culori sunt ... , ... și

Pe fâșia de culoare galbenă este imprimată ... de Stat.

B.

Stema reprezintă un

Pe scut este un cap de ... , o ... cu opt colțuri, o ... cu cinci petale și o semilună.

Scutul este plasat pe pieptul unui ...

Vulturul ține în cioc o ..., iar în gheare – o ramură de ... și un

C.

Limba noastră

Versuri: Alexei Mateevici

Muzică: Alexandru Cristea

Allegretto espressivo

Cinci strofe din poemul „Limba noastră” constituie ... de Stat al Republicii Moldova.

Imnul se intonează la toate ... naționale.

2. Răspunde la întrebări.

- a) Când s-a scris pentru prima dată în documente istorice despre Chișinău?
- b) Care este cel mai vechi parc din Moldova?
- c) Când se sărbătorește Ziua Drapelului de Stat al Republicii Moldova?

3. Scrie câte o propoziție despre clădirile reprezentate.

Muzeul Național de Istorie a Moldovei

Gara Feroviară Chișinău

4. Tradu propozițiile în limba română.

Спиридон Вангели – известный молдавский писатель.
Его самая известная книга для детей – „Гугуцэ и его друзья”.
Книги Спиридона Вангели переведены на многие языки мира.

5. Fă un desen care poate fi intitulat „Din ce este făcută primăvara”.
Pe baza desenului, continuă propoziția: *Primăvara este făcută din ...*

A

activ – активный
a adăuga – добавитъ
adevăr – истина, правда
adevărat – настоящий
a adresa (intrebări) – задавать (вопросы)

afară de – кроме
a afla – узнать
a alcătui – составить
a alege – выбирать
a (se) alinta – баловать(ся)
alta – другая
altul – другой
ambele – обе
ambii – оба
amiază – полдень
amândoi – оба
amândouă – обе
antrenor – тренер
a apărea – появиться
a apropia – приближать
a se apuca de lucru – браться за работу
a (se) apropia – приблизить(ся)
articol – статья
ascultător – послушный
a (se) ascunde – прятать(ся)
atent – внимательный
a atârna – повесить
aur – золото
avion – самолёт

B

balaur – змей
bancă – банк; парта
bancher – банкир
batistă – платок
bărbat – мужчина
biserică – церковь
blană – мех, шуба
blond – блондин
bobocel – гусёнок
bogăție – богатство
borcan – банка
bumbac – хлопок
businessman – бизнесмен
buzunar – карман

C

camion – грузовик
cardiolog – кардиолог
castaniu – каштановый
căci – так как
a călători – путешествовать
călătorie – путешествие
căldare – ведро
căluț – жеребёнок, лошадка
a căuta – искать
celălalt – другой
cerc – круг, кружок
a cere – просить
a cere (ajutor) – просить (о помощи)
cetățenie – гражданство

a circula – ездить
citeț – аккуратно, разборчиво
cândva – когда-то, однажды
coadă – хвост
a cobori – спуститься, слезать
a corespunda – переписываться
colț – угол
(la) colț – (на) углу
colț (cu) – угол (с)
(după) colț – за углом
colțos (tigru) – зубастый
comoară – клад
a compara – сравнить
comparație – сравнение
comportament – поведение
a conduce – водить
a confecționa – изготовить
a controla – проверить
a crede – думать, считать
a crește – расти
a (se) culca – ложиться(ся)
a cumpăra – купить
a cunoaște – знать
cunoscut – знакомый, известный
curios – любопытный, любопытный

D

deoarece – потому что
a (se) deosebi – отличать(ся)
deocamdată – пока
a determina – определить
deștept – умный
a deveni – стать
a discuta – беседовать, обсуждать
domestic – домашний
a dovedi – доказать
dragoste – любовь
drept – прямой
după părerea mea – по моему мнению
a dura – болеть

E

educat – воспитанный
energic – энергичный
evidențiat – выделенный
exponat – экспонат

F

farmacie – аптека
febră – температура, жар
fericit – счастливый
fermoar – молния (застёжка)
fiecare – каждый
fiindcă – потому что
finanțe – финансы
fir – провод
firmă – фирма
fișă – карточка
foame – голод
frică – страх
furnică – муравей
furtună – буря

G

gară – вокзал
a găsi – найти
generos – щедрый
ghimpe – колючка, иголка
ghimpos – колючий

H

a hotări – решить
a hrăni – кормить
a se hrăni – кушать, питаться

I

a identifica – найти, определить
ieftin – дешёвый
a ieși – выходить
a-și imagina – вообразить, представить себе
imediat – тотчас
impresie – впечатление
a improviza – импровизировать, разыграть
în – лён
ingenios – остроумный
insectă – насекомое
inteligent – интеллигентный
a invita – пригласить
iubitor – любящий

Î

a se îmbolnăvi – заболеть
a împărți – делить, распределить
a se împrieteni – подружиться
a împrumuta – одолжить
a încerca – (по)пытаться
a încercui – обводить
înfățișare – (внешний) вид
îngust – узкий
a înota – плавать
a (se) întinde – растянуть(ся)
a (se) întâlni – встретиться(ся)
a se întâmpla – случиться
înțelept – мудрый

L

labă – лапа
lan – поле, нива
larg – широкий
leagăn – колыбель
a (se) legăna – качать(ся)
lemn – дрова
leneș – ленивый
listă – список
litru – литр
lână – шерсть
localitate – местность, местожительство
lume – мир

M

manager – менеджер
maro – коричневый
măceș – шиповник
a se mărita – выходить замуж
a măsura – измерить, померить

măsură – размер, величина
 mătase – шёлк
 medicamente – лекарства
 mentă – мята
 a merita – заслужить
 a se minuna – удивляться, восхищаться
 mireasă – невеста
 a mirosi – нюхать; пахнуть
 mixt – смешанный, универсальный
 moară – мельница
 modest – скромный
 mofturos – капризный
 mort – мёртвый
 munte – гора
 a muri – умереть

N
 nailon – нейлон
 nasture – пуговица
 a nascoci – придумать
 pe neaşteptate – неожиданно
 nedespărţit – неразлучный
 needucată – невоспитанный
 nemişcat – неподвижный
 nene – дядя
 nepoliticos – наглый, невежливый
 nerăbdător – нетерпеливый
 nespălat – немытый
 nici – ни
 noră – невестка
 notă – оценка
 nume (de familie) – фамилия
 nuntă – свадьба

O
 oaspete – гость
 obraznic – наглый, грубый
 ocazie – случай
 oculist – окулист
 a ocupa – занимать
 a oferi – предложить, дарить
 ondulat – кудрявый; волнистый
 opinie – мнение
 a opri – остановить
 ordonat – аккуратный, опрятный
 oval – овальный

P
 pachet – пакет
 palid – бледный
 (în) partea dreaptă – с правой стороны
 (în) partea stângă – с левой стороны
 a participa – участвовать
 pasager – пассажир
 pasionat – увлечённый
 paşnic – мирный
 părere – мнение
 a păstra – хранить
 a păzi – охранять
 personal – личный, лично
 pictură – живопись
 a pierde – терять, проиграть
 piele – кожа
 pieton – пешеход
 a pilota – пилотировать
 pisică – кошка
 până atunci – до тех пор
 a plăti – платить

a se plimba – гулять
 plinuţ – полненький, пухлый
 poiană – поляна
 pojarăniţă – зверобой
 politeţe – вежливость
 politicos – вежливый
 posesor – обладатель
 potrivit – подходящий
 prea – очень, слишком
 preferat – любимый
 prenume – имя
 a presupune – предположить
 preţ – цена
 a prezenta (o persoană) – представить
 prisacă – пасака
 a propune – предложить
 proverb – пословица
 pufos – пушистый
 puişor – птенец
 a se purta – вести себя

R
 rar – редко, редкий
 răbdător – терпеливый
 a rămâne – оставаться
 a răsări – восходить, взойти;
 прорасти
 răspândit – распространённый
 răţuşcă – уточка
 mi-e rău – мне плохо
 răutăcios – вредный
 a se referi – относиться
 rege – король
 renumit – известный
 a respecta – уважать
 a respira – дышать
 a reuşi – суметь, удаваться
 revistă – журнал
 a rezolva – решать
 a râde – смеяться
 rochie – платье
 roşcat – рыжий
 rotund – круглый
 a ruga – просить
 rumen – румяный
 ruşine – стыд

S
 a saluta – приветствовать
 a salva – спасти
 sălbatic – дикий
 sănătate – здоровье
 săpun – мыло
 sărac – бедный
 a (se) scălda – купать(ся)
 scuar – сквер
 a scula – будить, поднять
 (кого-то)
 seara – вечером
 secetă – засуха
 semafor – светофор
 semn – знак
 a sfătui – советовать
 sfânt – святой
 sfoară (de rufe) – (бельевая) верёвка
 simpatic – симпатичный
 singur – сам, один,
 единственный

sâmbătă – суббота
 sânguinos – старательный
 somn – сон
 a speria – напугать
 sportiv – спортсмен
 spre – к
 a sta – стоять, сидеть
 a stabili – определять
 staţie – остановка
 a stinge – потушить,
 выключить
 sticlă – стекло
 stomatolog – стоматолог
 străin – чужой
 străvechi – старинный
 strâmt – узкий
 struţ – страус
 a sublinia – подчеркнуть
 subţire – тонкий, тонко
 sud-est – юго-восток
 a suferi – страдать
 supărat – сердитый

Ş
 şervet – полотенце
 şosea – шоссе
 ştiinţe – (естественные) науки

T
 tabără (internaţională) –
 (международный) лагерь
 a tăia – резать, отрезать
 tei – липа
 terapeut – терапевт
 timid – робкий, застенчивый
 a tocni – нанять
 tratament – лечение
 a traversa – переходить
 a trece – проходить,
 переходить
 tren – поезд
 a se trezi – проснуться
 a trezi – будить, разбудить
 trist – грустный, печальный

U
 a umbla – ходить, идти
 a urca – поднимать, залезать
 urgent – срочно
 urât – некрасивый, некрасиво
 (în) urma lor – сзади, за ними

V
 vapor – пароход
 a veni – приходить, приехать
 veston – пиджак
 viclean – хитрый
 a vieţui – жить
 viitor – будущий, будущее
 viţel – телёнок
 vizavi – напротив
 a vâna – охотиться
 vârstă – возраст
 voinic – крепкий
 vreo – около

Z
 zgârcit – скупой
 ziar – газета

BANCĂ DE INFORMAȚII

VERBUL (ГЛАГОЛ)

TIMPUL PREZENT (ACUM, AZI ...)

(Ce fac? – Что делаю?)

Persoana	Verbul				Situații
	A AFLA	A APĂREA	A CERE	A HRĂNI	
EU	aflu	apar	cer	hrănesc	Eu cer o chiflă
TU	aflî	apari	ceri	hrănești	Tu apari la geam
EL, EA	află	apare	cere	hrănește	El află știri
NOI	aflăm	apărem	cerem	hrănim	Noi hrănim puișorii
VOI	aflați	apăreți	cereți	hrăniți	Voi cereți o carte
EI, ELE	află	apar	cer	hrănesc	Ei/ele cer un sfat

Persoana	Verbul				Situații
	A ÎNOTA	A VEDEA	A ÎNTINDE	A IEȘI	
EU	înot	văd	întind	ies	Eu văd foarte bine
TU	înoți	vezi	întinzi	ieși	Tu înoți în lac
EL, EA	înoată	vede	întinde	iese	El/ea iese afară
NOI	înotăm	vedem	întindem	ieșim	Noi înotăm repede
VOI	înotați	vedeți	întindeți	ieșiți	Voi întindeți mâinile
EI, ELE	înoată	văd	întind	ies	Ei/ele ies împreună

VERBUL (ГЛАГОЛ)

TIMPUL TRECUT (IERI, ANUL TRECUT ...)

(Ce făceam? – Ce **am** făcut?)

(Что делал? – Что **с**делал?)

Persoana	Verbul		Situatii
	Ce făceam? Что делал?	Ce am făcut? Что с делал?	
	A FI		
EU	eram	am fost	mic
TU	erai	ai fost	josut
EL, EA	era	a fost	la mare
NOI	eram	am fost	la bunica
VOI	erați	ați fost	afară
EI, ELE	erau	au fost	la tine

Persoana	Verbul		Situatii
	Ce făceam? Что делал?	Ce am făcut? Что с делал?	
	A AVEA		
EU	aveam	am avut	o mașină
TU	aveai	ai avut	7 ani
EL, EA	avea	a avut	o agendă
NOI	aveam	am avut	o jucărie
VOI	aveați	ați avut	un prieten
EI, ELE	aveau	au avut	un glob

Persoana	Verbul		Situatii
	Ce făceam? Что делал?	Ce am făcut? Что с делал?	
	A FACE		
EU	făce am	am făcut	temele
TU	făce ai	ai făcut	curățenie
EL, EA	făce a	a făcut	o jucărie
NOI	făce am	am făcut	sport
VOI	făce ați	ați făcut	o ciorbă
EI, ELE	făce au	au făcut	o sanie

VERBUL

TIMPUL TRECUT (IERI, ANUL TRECUT ...)

(Ce **am** făcut? – Что **с**делал?)

<i>Persoana</i>	<i>Verbul</i>	<i>Situații</i>
	A SE NAȘTE	
EU	m-am născut	la Soroca
TU	te-ai născut	la maternitate
EL, EA	s-a născut	în februarie
NOI	ne-am născut	la 9 februarie
VOI	v-ați născut	în Republica Moldova
EI, ELE	s-au născut	la (ora) 5 dimineața

<i>Persoana</i>	<i>Verbul</i>				<i>Situații</i>
	A ÎNOT A	A VEDE A	A FACE E	A IEȘ I	
EU am	înotat	văzut	făcut	ieșit	Eu am văzut foarte bine
TU ai					Tu ai înotat în lac
EL, EA a					El/ea a ieșit repede
NOI am					Noi am ieșit împreună
VOI ați					Voi ați făcut temele
EI, ELE au					Ei/ele au ieșit afară

VERBUL IMPERATIVUL

Afirmativ <i>Singular</i> Îmbracă!	Negativ <i>Singular</i> Nu îmbracă!	Afirmativ <i>Singular</i> Îmbracă-te!	Negativ <i>Singular</i> Nu te îmbracă!
A îmbrăca		A se îmbrăca	
<i>Plural</i> Îmbrăcați!	<i>Plural</i> Nu îmbrăcați!	<i>Plural</i> Îmbrăcați-vă!	<i>Plural</i> Nu vă îmbrăcați!

ADJECTIVUL

4

ROȘCAT
ROȘCAȚI
ROȘCATĂ
ROȘCATE

FOLOSITOR, BLÂND, FLĂMÂND, CREDINCIOS, CURAT, MURDAR, LENEȘ, PUTERNIC, SOMNOROS, PRIETENOS, FRUMOS, POLITICOS, OBRAZNIC, ROTUND, ÎNALT, ZVELT, TÂNĂR, SCURT, GRAS, MODEST, ISTET, SLAB, PLINUȚ, BĂTRÂN, ZGÂRCIT, RĂU, RĂBDĂTOR, TRIST, HARNIC, BRUNET, ATENT, TIMID, OPTIMIST, CURIOS, ACTIV, INTELIGENT, COMPETENT, ENERGIC, DARNIC, EDUCAT, FERICIT, SĂNĂTOS, CALD, SĂTUL, VICLEAN, NEPOLITICOS, ÎNȚELEPT, DEȘTEPT, URÂT, SĂRAC, BOGAT.

3

MIC
MICĂ
MICI

ADÂNC, LUNG, LARG, ROȘU.

2

VERDE	MARE	DULCE	LIMPEDE
VERZI	MARI	DULCI	LIMPEZI

1

BEJ	GRI	BLEU
-----	-----	------

CUPRINS

COPILUL ÎN FAMILIE

Copilul despre sine și familie

- Cine suntem? Ce preferințe avem? 6
- Calități 12
- Relații de familie 19

Autoevaluare 25

Exersează! 26

Viață sănătoasă

- Starea sănătății și igiena personală ... 27
- La medic 33
- Activități de odihnă cu familia 38
- Sportul 42

Autoevaluare 44

Exersează! 45

Sărbători și tradiții în familie

- S-a născut un om! 46

Autoevaluare 51

Evaluare sumativă 52

COPILUL ȘI NATURA

Fenomene ale naturii

- De ce plouă? De ce ninge?
De ce bate vântul? 54
- Semne și obiceiuri populare 57

Autoevaluare 63

Exersează! 64

Sărbători și tradiții calendaristice

- Anul Nou 65

Autoevaluare 68

Lumea animală. Animale domestice

- Caracteristici importante.
Mediul de trai. Curiozități 69

Lumea animală. Animale sălbatice.

Animale exotice

- Caracteristici importante. Mediul
de trai. Curiozități 76

Autoevaluare 85

Evaluare sumativă 86

COPILUL ÎN SOCIETATE

Prieteni și colegi

- Preferințe și interese 88
- Comunicăm prin telefon,
pe internet 97
- Reguli nescrise 101

Autoevaluare 107

Exersează! 108

Proiecte de viitor

- Profesia preferată 110

Autoevaluare 116

Exersează! 117

Locul natal

- Orașul, satul 118
- Orientarea în oraș 122
- Mijloace de transport 124
- Reguli de circulație 130

Autoevaluare 133

Exersează! 134

Lă cumpărături

- Produse alimentare.
Cantități și prețuri 135
- Haine și încălțăminte.
Mărimi potrivite 142

Autoevaluare 153

Evaluare sumativă 154

COPILUL ȘI PATRIA

Despre Republica Moldova

- Simboluri de stat. Ziua Drapelului ... 156
- Orașul Chișinău 159
- Oameni cu renume.
Spiridon Vangheli 163

Autoevaluare 167

Evaluare sumativă 168

Dicționar român-rus 170

Bancă de informații 172